

ELOFIZETEL:

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos péld. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, május 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- Földművelési miniszter programja.
- A román zsinat befejezése.
- Itélet a szerb zárdák pörében.
- Gyulay gróf rágalmozási pöre.
- Színház a kirakatban.
- Grófnő és tisztiszoja.
- Az első sajtópör — aradi esküdtek előtt.
- Mangra Vazul a zsinati afferról.
- Mosolygó halottak.
- Tarkaságok.

A magyar boltosok.

Arad, május 2.

Nem szó-válogatás kedvéért használjuk a kereskedő helyett a boltos nevet, a mikor az *Omke*-nek jubileumáról, a magyar kereskedők holnap kezdődő országos kongresszusáról beszélünk. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, a Sándor Pál névéhez és egyéniségéhez fűződő érdekvéviselő, az időben alakult, a mikor a kereskedelemnek, mint ilyennek gazdasági jelentőségét, államfentartó hivatását és egyéb szépségeit elismerték a közkeletű frázisok, — a boltosnak, mint egyénnek, mesterségében és dolgaiban meglehetősen szépséghibákat fedeztek föl. Ezt az ellentmondást körülbelül így fejezték ki: „Ön, derék nagykereskedő, a ki hazai iparunk termékeit elhelyezi, a Kelet államaiába exportálja, vagy a ki megteremti a kapcsolatot tengerentúli államok és a mi gazdasági életünk között, és

ön, kiváló bankigazgató, ön, a vagyona révén társadalmi tekintélynek örvendő kereskedő: ön szükséges és hasznos eleme a társadalomnak és az országnak: azonban a boltos, a ki az intelligenciának többnyire alacsony fokán ágaskodik, a rőfös, pántlikás, fűszeres és a grajzleros, a ki csak abból él, hogy drágábban ad el, mint a mennyiért vesz, az már nem kívánatos és nem jelentős elem.” Minél inkább elismerték a kereskedelem előkelőbbjei és intelligensei az ő megkülönböztetésükre szolgáló bókot, annál nagyobb lett a hatalma a kereskedelem-ellenes iránynak és kisebb a becsülete a kereskedelemnek. Végre aztán észretörték és abból a belátásból, hogy a legfelül álló kereskedő jóvoltára és tekintélye nagy részben attól függ, mint segítik és becsülik meg a legalul álló boltost, a vidéki kereskedőt és a szatócsot, született meg az *Omke*.

Tizenkét esztendő előtt, pünkösdi első napján, nagygyűlést tartottak Aradon az aradmegyei és a szomszédos vármegyébéli kereskedők. A fogyasztási szövetkezetekről volt szó és a nagygyűlésre Aradra jött Sándor Pál, mint a parlament egyetlen kereskedő-képviselője. Az első vidéki gyűlés volt, amelyen a *commercium militans* nak, a harcra kész kereskedelemnek akkor még kevésbé ismert nevű vezére részt vett; itt volt a vidéki kereskedők, egy csapat panaszokkal telt falusi boltos kö-

zött. És ez az első összetalálkozása a legfelül és a legalul álló kereskedőknek mutatta meg a módját a kereskedők országos szervezkedésének, ez mutatott rá, hogy kikért és kikkel együtt kell fölvenni a harcot a kereskedelem tudatos, meg nem értő és félrevezetett ellenségeivel szemben.

Az agrárius-merkantil ellentét volt ennek a harcnak magva. Ha a jubileum napján nemcsak az emlékekre, hanem a jelenre, objektív szemmel nézünk, konstatálnunk kell, hogy ez az ellentét sokban tompult. A kormányzati agrarizmus Darányi Ignác földművelési miniszterségével ejtette el tüzásait, a társadalmi agrarizmus körülbelül azóta, hogy Károlyi Mihály gróf a gazda-mozgalmakat szürkének találta a maga egyéniségéhez és szerepléséhez a politikai mezőre tette át. De azért az ellentét megvan, sőt kell is, hogy meglegyen. Az agrárius irány hiánya, a mellett, hogy Magyarországon el se képzelhető, hiba lenne, olyan, aminő hiba a kereskedők társadalmi öntudatának fejletlensége volt. A kettőnek mérközése ha nem is jár mindig igazságos eredménnyel, lehorzsolja a tüzásokat, szertelenségeket és mind a két félnek megszerzi a tiszteletet, amely a küzdő feleknek kijár.

Az *Omke* hivatásának, működésének a *vidéki kereskedők*, főképp azok legdemokratikusabb elemei adták meg az igazi alapját. Ebből a néző-

Lajoska párbajozik.

Irta: Pásztor József.

— Mi az? Mi történt? — kérdezte Kulcsárné az urát szorongatva, amint ez a kezében távirattal belépett az ajtón.

— Lajoska párbajozik, — szólt Kulcsár komolyan. — Most kaptam tőle ezt a sürgőnyt. Kétszáz koronát kér tőlem párbajköltségre. Papától nem mert kérni.

Az asszonyka elsápadt, majd hirtelen átnevedesedett a szeme s fájdalmas sóhajjal kiáltotta:

— Lajoska! Ó!

Lajoska a Kulcsárné öccse volt. Egyetlen fiú, a Bordács-család kedvence. A tizennyolcadik tavasza után most repült ki először a család gyengéd karjaiból, egyenesen a magyaróvári gazdasági akadémiába.

Kulcsár végigsimította a felesége könyes arcát s gyengéden mondta neki:

— Ne sirj kedves, hát már ez így van. Előbb, vagy utóbb át kell rajta esni.

— De hogy Lajoska! — kiáltotta a fiatal asszony. — Hogy Lajoska verekszik! Ez a babaarcu fiú! A mi drága, kedves Lajoskánk! Kulcsár szigorubb hangon felelt:

— Na, ugyan alaposan elkényeztetted az a kölyköt! Épen azért kötött bele valaki!

— Megölik! Megölik! — sikongta az asszony.

— Dehogy ölik! — kiáltott rá Kulcsár türelmetlenül. — Hát minden párbaj halállal végződik?

Az asszonyka átölelte az urát s a síró szemét a szemébe meresztve mondta:

— Valamit tenni kell! Meg kell menteni Lajoskát!

— Hiszen épen azon töröm a fejem, hogy mit csináljak, — szólt Kulcsár s kibontakozott a felesége karjaiból. Félszemmel visszapillantott rá s a bajuszába dörögve mondta:

— Egy pár centiméteres vágás nem ártana annak a kölyöknek!

Az asszonyka újra elsírta magát.

— De Feri! — kiáltott az urára. — Gondolj papára, meg mamára, az Istenért! Hiszen tudod, hogy milyen lágy szívű emberek. És hát valljuk meg, ahogy van, a Bordács-familiában nem igen párbajoztak eddig.

— Persze, — szólt Kulcsár. — Papa kitűnő borkereskedő, de azt nem lehet ráfogni, hogy lovagias ember.

— Most meg papát bántod! — érzékenykedett az asszony. — Azért lehet valaki tisztességes ember, mert nem ölt meg senkit. Szép kis társadalmi felfogás, mondhatom!

— Jaj kedvesem! — felelte a férj epésen. Ti kacsingattatok mindig efelé a társadalmi légkör felé. Ha nem kényeztetitek úgy el Lajoskát, most kitűnő borkereskedőseged lehetne valahol belőle s papának nem kellene azzal a gondo-

lattal foglalkozni, hogy eladja az üzletét. De hát persze, a Lajoskából gazda lesz. Majd vezetni fogja a papa gazdaságát. Természetesen önkéntes is lesz és mindenestre huszárönkéntes, alább ti, a család asszonyai nem adjátok. Akkor minek ijedtek meg egy kis párbajtól?

— De hiszen Lajoska még olyan fiatal, — szólt az asszony esengő hangon. Azután az ura elé lépett s könyörögve mondta neki:

— Tenni kell valamit, Feri.

Kulcsár fölemelte a fejét.

— Igen, — mondta határozottan. — Elmondom az öregnek. Csináljon ő, amit akar.

— Csak kiméletesen. Nagyon kiméletesen, Ferikém, — beszélt szorongva az asszony. — Tudod, hogy ilyesmi nálunk sohasem fordult elő. Ugy éltünk, mint a galambok.

Kulcsár levette a fogasról a kalapját s az ajtó felé indult.

— Megyek az öreghez, — mondta lassan. — Majd csak kisütünk valamit.

Az öreg Bordácsnak kiesett a szivar a szájából, amint a hirt meghallotta. A kerek, rózsás, mindig édesen mosolygó arca megnyult. A szeme megtelt t-hetetlen aggodalommal s elszoruló torokkal hebegte:

— A Lajoska, a Lajoska...

Majd alá és föl járt s gyermekes elszontyolással susogta:

— Mit szól ehhez az anyja?

Aztán hirtelen egy kicsit magához térve,

pontból ítélve, a tiz esztendő múlt se a szervezkedés tökéletességében, sem a megszerzett sikerekben nem mutathat teljes eredményre. A vezetők és a vezetésre hivatott rétegek egymásnak tehetnek szemrehányást; a vezetők, hogy a boltosok, a falusi kereskedők nem ismerték föl a szervezkedés jelentőségét — az ország nyolcvanezer kereskedője közül alig tizenötezen tagjai az Omké-nek — a boltosok pedig, hogy az Omke vezetői nem találták meg az érintkezésnek azt a közvetlen, hódító formáját, a mely a kisebb értelmiségű kereskedőket is az országos szervezethez tudta volna kapcsolni; hogy nem tudták még velük megértetni a jelentőségét annak a szolidaritásnak, a melyet a kereskedők között ki kell építeni.

A jubileumnak érdekes vendége Riesser, a német *Hansabund* elnöke. A *Hansabund* a német kereskedő és iparos-szövetségek harcos testülete a német agráriusok ellen; a magas vendég jelenléte tehát kétségen kívül azt a szellemi rokonságot fejezi ki, a mely a német *Hansabund* és a magyar Omke között van. De — talán akaratlanul egyebet is mond. A *Hansabund* hatalma a német hanzák kereskedelem erejét és jelentőségét hirdető városokon épült. Évszázadok távolságába néző álom volna arra várni, hogy Magyarországon is ahhoz hasonlók támadjanak. De, ha Hamburgok, Lübeckek, és Brémák nem is lesznek egyhamar, Magyarországon is nevelni, erősíteni kell a kisebb hanzákat, a kereskedelem vidéki gócpontjait. Az Omké-nek tehát, ha szervezetének nemcsak a túlzó agrarizmus ellen, hanem minden irányban hatalmat és tekintélyt akar szerezni, a vidékre kell tevékenységének javát terelni, a vidéki városok és az ezek erejét, forgalmat adó mezővárosok és falvak ke-

reskedői felé; érdekeik védelmére, színvonaluk és öntudatuk fejlesztésére, társadalmi megbecsültetésükre. És ép azért, mert a gazdasági krízist, a mely a jubileumnak kétségen kívül kissé homályos keretét adja, leghamarabb és legközvetlenebbül ezek a kis emberek érezték meg, az erősebb kereskedőknek kétszeres kötelessége, hogy rájuk, a náluknál kevésbé elismert vidéki boltosokra gondoljanak.

A földművelési miniszter programja.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, május 2.

A képviselőházat tegnap egész nap a földművelési költségvetés tárgyalása foglalkoztatta, mely ma délelőttre is átnyult. A költségvetés eltart a jövő hét derekáig, mert mind egyik tárcához elég szép számban iratkoztak föl a munkapárti szónokok. A költségvetés ugyanis főként szűbeszédnek elmondására alkalom. A folyosón alig van élet, benn az ülésteremben is néha órái telnek el a legszürkébb unalomnak.

A mai ülésre mintegy negyven munkapárti képviselő gyűlt össze. A földművelési költségvetés tárgyalását folytatták.

(A pénteki ülés.)

Mintegy negyven munkapárti képviselő gyűlt össze pénteken a képviselőház üléstermében a földművelési költségvetés tárgyalására. Az ülésen *Simontsits Elemér* és *Szász Károly* alelnökök elnökölték fölvalta.

A javaslatot *Pirkner János* ismertetette, aki nagy elismeréssel szolt arról a méltánylásról, a melyben a gazdasági érdekek a költségvetésben részesültek. Ujítás a költségvetésben az a három millió korona, mely annak a nagyszabású akciónak a célját szolgálja, hogy rendezzék az állami szabályozás alá nem eső vizeket. Helyesli az erdők házi kezelését, azután megemlíti, hogy épen ma huszonöt éve alkoták meg az 1889 i törvényt, mellyel megalkoták a földművelési minisztériumot.

Az előadó után *Ghillány Imre* báró földművelési miniszter szólalt föl, hogy programjának főbb irányelveit vázolja. A legnagyobb súlyt veti a magyar föld termelésének fokozására és hogy a termés értékesítését helyes vámpolitikával és egészséges viszonyok megteremtésével biztosítsa. (Félénk helyeslés.)

Ezért követni szándékozik *Serényi gróf* többtermelési akcióját. A legsürgősebb feladat e téren a gazdasági ismeretek terjesztése, a gazdasági népiskolák szaporítása, sorozatos, népies előadások rendezése. Oda kell hatni, hogy a gazdasági akadémiákat ne csak azok keressék föl, akik gazdasisztek akarnak lenni, hanem a nagybérlők és birtokosok fiai is. Ilyen irányban fogják szervezni a pozsonyi gazdasági főiskolát is. Új állategészségügyi törvényt fog előkészíteni a kormány és az árvízveszedelem elleni védekezésül ma benyújtotta a folyók felsőbb szabályozásáról szóló javaslatot. Az állami erdészet terén fontartja a házi kezelést. Nagy figyelmet kíván fordítani a miniszter a borértékesítés ügyére, amiben örvendetes haladást jelent az esztrák földművelési miniszterrel történt megegyezés. Végül a lótenyésztés ügyével foglalkozik a miniszter és kéri a költségvetés elfogadását. (Féljénzés.)

Bujanovics Gyula a kistermelők fokozottabb védelmét kívánja. Foglalkozik a balkáni állatbehozatal ügyével s az eddigi állapot fontartását kívánja. Beszél a munkás-kérdésről és azt mondja a városban a munka kevés, a falukban a munkás. A munkások fokozottabb védelmét kívánja, hogy visszatérhető legyenek az izgatás hatásaitól. A költségvetést elfogadja.

Szünet után *Szilassy Zoltán* a többtermelés kérdésével foglalkozott, aminek három fő tétele: a vetőmagvak nemesítése, a műtrágyahasználatnak kiterjesztése és a szakoktatás-terjesztése.

A költségvetés tárgyalását délután négy órakor folytatják.

Sztranyovszky Sándor a földművelési kormányzat decentralizálását kívánja.

Szász Pál a bankokat támadja, melyek a pénzváltás idején hazafiatalan magatartásukkal ériasi pusztítást vittek végbe. A bankokat meg kell rendszabályozni és hogy hatalmukat letörjék, az adókat bankszerűen kell kezelni.

Magyar Károly az állategészségüggyel foglalkozik.

Baross János a középbirtokososztály védelmét követeli és olyan intézkedést mely megátolja a birtok elaprózását. A hitbizományokat is fontartandóknak mondja.

Jakabffy Elemér a gazdasági felügyelők-ről beszél.

odalépett *Kulesár*hoz, a kezét a vállára téve, bizalommal elteve mondta:

— Leutazunk *Ferikém*. Megyünk azonnal. Mikor megy a legelső vonat?

— Délután kettőkor indul egy. Este hatkor ott van. Most tizenkét óra.

— Jó, megyünk. Csak az anyja meg ne tudjon semmit! — mondta aggodalmasan.

Ebben a pillanatban nyitott be *Bordácsné*. Egyenesen az urához lépett, a szemébe nézett megfogta a kezét s meghökkenve mondta:

— Papa neked valami bajod van?

Bordács átkarolta a felesége vastag derekát s gyerekes rémülettel jajongta:

— Anyus! A *Lajoska*! A *Lajoska*!

Az asszony kővér arca egyszerre tele lett könnyel. Levegő után kapkodott, görcsösen az urába kapaszkodott és fölsikoltott:

— Apus!

Amire az öreg *Bordács* felelt hasonló hangnemen:

— Anyus! Megölik! Párba lesz!

Az asszony leesett egy székbe s a kezét tördelte. Az öreg *Bordács* izgatottan forgott maga körül.

— Utazunk anyuskám. Feri meg én.

— Én is! Én is! — sikoltotta az öreg asszony. — Nem engedem az én *Lajoskám*at. A szívem virágát! Az öregségem tavaszát! Nem engedem!

Majd felállt. Belekapaszkodott a *Kulesár* karjába és sirva könyörgött neki:

— Küldj hamar a *Belláért*, telefonoz *Man-*

cinak, Ilonkát is hozd magaddal. Megyünk mind, mind!

— Hála Istennek, — dörmögött *Kulesár*.

— Akkor mindenekelőtt egy hotelnek sürgönyözzök. Lefoglalok egy emeletet.

— Igen, igen — mondta *Bordács*. — Legyen ott az egész család.

Kulesár egyórára összeszedte az asszonyokat s vágattak a vasúthoz.

Az uton az asszonyok alig szoltak. Csak sóhajtoztak s bambán meredt a szemük egymásra. Az öreg *Bordács* néha elkeseredetten kiáltott fel:

— Átkozott párba! Hát minek ez? *Barbárság*! Az! Középkori barbárság!

Anyuska erre fölsírt s az apuska keze után nyúlt remegve. *Kulesár* elmenekült tőlük az étkezőkocsiba.

Mikor megérkeztek, *Kulesár* elhelyezte őket a hotelben s komolyan szolt hozzájuk:

— Csillapodjanak mama, papa. Én mindent elintézek, amit tudok.

Az öregasszony fájdalommal fölkiáltott:

— Hát nem is láthatom a *Lajoskám*at?

— Nem, — felelte *Kulesár* keményen. — Addig, amíg a dolgot rendbe nem hozom, nem. Mindent elronthatnának. Nem avatkoztam eddig semmibe, de ahhoz ragaszkodom, hogy várjanak addig, amíg vissza nem jövök.

Ezzel elment s egyenesen a párba-hóshöz hajtatott.

A fiatal *Bordács* megijedt, mikor meglátta a sógorát, aki szigorúan mérte végig.

— Mikor lesz a párbaod? — kérdezte tőle *Kulesár* minden bevezetés nélkül.

— Reggel nyolc órakor, — felelte sápadtan a fiatalember.

Kulesár szigorúan a szemébe nézett.

— Min vesztetek össze? *Leány*, vagy *krakélereskedés*?

A fiu tejfehér arcán pirosság gyuladt ki, a szemét lesütötte s zavartan hebegte:

— Hát *leány* is . . . meg más is.

— Arra nem gondoltál, *Lajoska* — folytatta *Kulesár* mereven — hogy anyuska, meg apuska elájulnak, ha megtudják?

A párba-hósh ijedtében leült. A szemé fátyolos lett s nyöszörögve mondta:

— De gondoltam, azért kértem tőled a pénzt.

Majd hirtelen könyes lett a szemé s színpogva mondta:

— Magam sem tudom, hogy kerültem bele, kedves *Feri bácsi* . . . *Winkler* ezredesnek van egy gyönyörű lánya . . . Csak a korszórol ismerjük . . . Vasárnap együtt sétáltam *Bogyai*val . . . Ezredes *Gizike* — mert így nevezzük — félénk tartott a mamájával és én határozottan láttam, hogy rám pillantott. *Bogyai* meg azt állította, hogy ő rá mosolygott, pedig nem is mosolygott, ámbar ezt nehéz megállapítani, mert olyan édesen mosolygós arca van . . . De anynyi bizonyos, hogy a szemé az én szemembe villant . . . Szóval ezen összevesztünk.

Kulesár mosolyogva mérte végig a fiatalembert.

— Azért ne pityeregj, *Lajoska*.

Juriga Nándor nem tartja veszteségnek, ha az életképtelen osztályok elpusztulnak. Semmi kárát nem látja annak, ha az Andrássyak, vagy Zichyek üveg- vagy drótygyártást alapítanak, a mikor elfogy a földbirtokok.

A költségvetést valamennyi szónok elfogadta. Az ülés este nyolc órakor ért véget.

(A mai ülés)

Szász Károly alelnök három negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Folytatják a földmivelési költségvetés tárgyalását. A z első szónok,

Krolopp Hugó örömmel üdvözlöi a miniszter programját és mindazt, a mit a termelés fokozásáról mondott. A ménesbirtokok gazdaságának eredményesebb kezelését óhajtja, mert részletekbe menő, hosszas fejtegetésében kitér, hogy ezeket a birtokokat nagy költséggel, de kevés haszonnal művelik. Ezután a pozsonyi egyetem mellett szervezendő gazdasági főiskola ügyéről, majd általában a gazdasági szakoktatásról szól. Attér a vámpolitikára, és kifogásolja, hogy az egész világon a magyar gazdák fizetnek legnagyobb vámot a behozott gépekért. Végül a gyümölcseszsz megadóztatásáról beszél és a kiseresztenciák védelmét kívánja.

Az elnök bezárja a vitát, asután Ghillány Imre báró miniszter felel a felszólalóknak. Köszöni a megnyilatkozott érdeklődést és elsősorban a szeszadóztatás témáján észlelhető rendellenességről nyilatkozik. A szanálásra mindenestre törekszik és pedig a gyümölcseszállás termelésének kontingentálásával. Valóban az a helyzet, hogy a kisembereknek szánt kedvezményeket ma a közvetítők élvezik, a mi ellen azzal lehet védekezni, hogy állami beváltó telepeket fognak létesíteni. A szanálás tehát meg fog történni. (Helyeslés.) A műtrágya dologáról nyilatkozik ezután a miniszter. Majd kijelenti, hogy az élőállat behozatalára vonatkozóan főnn kívánja tartani a mai állapotot (Elnök helyeslés.) Miután több apróbb, felhozott panasza reflektál, hosszabban foglalkozik a miniszter az állategészségügy kérdésével.

(A kultusz tárca.)

A képviselőház délutáni ülését Szász Károly alelnök negyed ötkor nyitja meg. A kultusztárca tárgyalásánál Mártonffy Márton az első szónok. Sajnálattal látja, hogy a különböző tanári kategóriák között milyen gyűlölség áll fenn. Nem helyesli, hogy a kultuszminiszteriumban tulsok külön osztály van, amelyek egymás munkájáról semmit se tudnak. Hibáztatja, hogy a tankerületi főigazgatók elzárkóznak az életől, a társadalomtól és a többi

közigazgatási tényezőktől. Az egyetemek kérdésénél azt hangsúlyozta, hogy véglegesen szabályozni kell a tanszékek beállításának a módját. Ismerteti a felekezeti internátusoknak, különösen nemzetiségi vidékeken való fontos szerepét. A nőnevelés modern alapra való fektetését kívánja, sürgeti a leánygimnáziumok felállítását. A költségvetést elfogadja.

Farkas Pál a főigazgatói állásokat mai munkakörükket nem tartja megfelelőeknek. Diák-kori tapasztalataira hivatkozik és kijelenti, hogy a középiskola reformjának kérdését a legfontosabb kulturkérdésnek tartja. A klasszicizmus túltengése miatt a tanrend már elavult, de mégse tartja megengedhetőnek a radikális-mus bevitelét a középiskolákba.

Juriga Nándor a középiskolák radikális reformja ellen beszél. Részletesen fejtegeti a nemzetiségi nyelvek tanításának szükségességét. Beszéde nagyon hosszúra nyúlik, olyannyira, hogy mögötte ülő képviselőtársai már a kabátját ráncigálják, hogy fejezze be a beszédet.

De Juriga nem zavartatja magát és nyugodtan kijelenti:

— Már megint ráncigálják a kabátomat, hogy ne beszéljek olyan sokat, de azért én beszélek.

A tót nemzetiségi sérelmeket sorolja fel ezután, míg végre nyolc órakor befejezi beszédét s a jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés ekkor véget ért.

A román zsinat befejezése

(A belényesi fiuinternátus. — Nem volt személyes összetűzés.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

A román egyházmegyei zsinat tegnap délelőtt tartotta utolsó ülését. Az ülés megnyitása után a belényesi fiuinternátus ügye került szóba. Goldis József néhai aradi püspök még 1899-ben a belényesi görög katolikus gimnázium mellé görög keleti román fiuinternátust állított fel, amely 40–50 növendék befogadására volt alkalmas. Azóta a román diákok mind jobban Belényes felé gravitálnak, úgy, hogy csakhamar az internátus kibővítésének szüksége merült fel. Az ügy régóta húzódik, végre a múlt évi zsinat alkalmával Papp I. János püspök is hozzájárult ahhoz, hogy az internátust nyolcvanezer korona költséggel újjáépítsék. A nyolcvanezer koronából az egyházmegye 50,000 koronát fo-

lyósított volna, további 30,000 koronát pedig az internátus vezetőségének kellett volna gyűjtés útján beszerezni.

Az építési előmunkálatokhoz a múlt évben hozzá is kezdtek. Kiírták a tervpályázatot, de megfelelő terv nem érkezett be. A zsinat tegnapi ülésén Papp I. János püspök azon óhajának adott kifejezést, hogy az építkezéstől álljanak el. A püspök nézetét tolmácsolta Zigre Miklós dr. előadó is, amikor azt indítványozta: bizza meg a zsinat az aradi szentszéket, hogy az internátus ügyében saját belátása szerint határozzon.

A bizottság indítványával szemben Ciorogáriu Román ellenindítványt terjesztett be, a mely szerint mondja ki a zsinat, hogy tekintet nélkül arra, hogy a még szükséges összeget gyűjtés útján be tudja szerezni, az internátust egyházmegyei alapokból felépíti azzal, hogy a mennyiben a nagyváradi püspökséget még ez évben, vagy a közel jövőben felállítják, az internátus az aradi és nagyváradi egyházmegyék közös tulajdona fog maradni.

A szabályzat értelmében a kérdést névszerinti szavazás alá bocsájtották. Először Zigre Miklós dr. indítványa felett szavaztak. Az indítvány mellett tizenheten, az indítvány ellen ugyancsak tizenheten voltak, a vitás kérdésben tehát a püspöknek kellett döntenie, Papp I. János általános meglepetésre eddigi állásfoglalásával szembehelyezkedve az indítvány ellen adta le döntő szavazatát. Ezután Ciorogáriu javaslata felett szavaztak, amelyett huszonnégy szóval nyolc ellenében elfogadtak.

A zsinat ezután megszavazta az aradi szentszék 1914. évi költségvetését, amely körülbelül 3300 korona deficittel zárul. A nagyváradi szentszék költségvetéséből törölte a zsinat az iskolaügyi előadó fizetését, továbbá a gazdasági előadó lakbérét azzal, hogy ezen állások nincsenek rendszeresítve. Érdekes, hogy a zsinat már a múlt években is hasonló határozatokat hozott, de azért a két előadói állást Nagyváradon Olteanu Aurél és Suciu Szilviusz nyugalmazott miniszteri titkár állandóan betöltik. Már 1911-ben kérte a nagyváradi szentszék a zsinatot, hogy a két előadói állást, amelyet már az 1870. évi aradi zsinat rendszeresített, de amelyet akkoriban anyagi fede-

Lajoska szemoruan válaszolt:

— Nem sirok, csak . . .

— Talán félsz is, Lajoska?

Lajoska maga elé nézett s határozatlanul mondta:

— Nem félek de . . . Csak apuskára, meg anyuskára gondolok, meg Mancira, Bellára és Ilonkára.

— No, hiszen nem lesz semmi baj, Lajoska. Remélem, kard?

— Az.

— Legföllebb az orrod, vagy a fél füledet ott hagyod. Elvégre az ember egész jól éldelegélhet orr és fül nélkül.

Lajoska hosszúra nyúlt arccal nézett Kulcsárra. A hangja remegett, amint mondta:

— Csak nem gondold, Feri bácsi?

Kulcsár legyintett s rászólt a fiúra:

— Térjünk át a másik kérdésre: Miért kellett neked kétszáz korona? Tudtommal a polgári kardpárbajhoz épen elég száz korona.

Lajoska zavartan pislogott:

— Hát tudod, — kezdte lassan — már úgy szokás . . . Párbaj után egy kis pezsgős uzsonna . . . Aztán virágszámlám is van a virágkezedésben . . .

— Hát a virágot kinek küldted?

Lajoska mélabus arccal nézett a Kulcsár arcába, de nem felelt.

— No, Lajoska! — biztatta Kulcsár.

Lajoska sóhajtott, lesütötte a szemét s elszántan felelte:

— A primadonnának, a színházban.

— No és a primadonna?

Lajoska felütötte a fejét.

— Ne gondolj semmi rosszat, Feri bácsi! Csak olyan tiszteletbeli csokor volt . . . Más is küldött, én is küldtem.

— Egészen jól indulsz, Lajoska.

Lajoska felugrott és a Kulcsár nyakába ugrott s szepegve, sirogatva mondogatta:

— Kedves Feri bácsi! Kedves Feri bácsi! Kulcsár lefejtette magáról a Lajoska kezét s a bajuszába mosolyogva mondta:

— Te mégis drukkolsz, Lajoska!

Lajoska szorongatta a Kulcsár kezét:

— Nem . . . de Bogyai kitűnő vivó . . .

Rettenetes lenne, ha elcsufítana . . . Az akadémikus bálra már angazsálva is vagyok a négyesre.

— Bátorság, Lajoska! Huzd ki magad! — kiáltotta Kulcsár. — At kell rajta esni.

Majd halkabban kérdezte:

— Kik a segédeid?

— Berényi Feri, meg Szívós Pista.

Kulcsár gondolkodott

— Szívós? Nem a mérnök Szívós fia?

— De az.

Kulcsár néhányat lépett a szobában. Aztán kivette a tárcáját, kivett belőle kétszáz koronát s az asztalra tette.

— Hát rendben van minden, Lajoska. Itt a kétszáz korona. Most magadra hagylak. Fe-küdj le korán s aludd ki magad jól. Igaz. Hol lakik az a Szívós fiu? Szeretnék vele beszélni.

A fiatal Bordács megmondta a Szívós lakását. Kulcsár kezét szoritott vele s elment.

Szívós meglepetéssel pillantott Kulcsárra, amint belépett hozzá.

— Térjünk a tárgyra azonnal, kedves barátom — kezdte Kulcsár. — A kis sógoromnak holnap reggel párbaja lesz.

— Igen. Teljes bandázssal az első vágásig.

— No, hiszen ezt gondoltam, be ennek a vágásnak sem szabad megtörténni.

Szívós tündöve nézett Kulcsárra.

— Kérem, ezen minden akadémikus keresztül megy. Előbb, vagy utóbb.

— Ezuttal még sem szabad megtörténni. Nem szabad vérnek folyni. Elpüfölhetik egymást, de nem szabad vérnek folyni.

— De bocsánatot kérek . . .

— Majd jobban megmagyarázom — folytatta Kulcsár. — Megtudta a sógorom családja, hogy a fiúnak párbaja lesz. Azonnal leutazott velem a papa, a mama és három néneje. Itt az egész familia. Remegnek a Lajoska életéért.

— Hiszen ami az életét illeti . . .

— Tudom — folytatta Kulcsár. — De én megígértem, hogy az ügyet rendbehozom. A párbajt persze lehetetlen megakadályozni.

— Ez lehetetlen — felelte komolyan Szívós.

— Persze — folytatta Kulcsár. — Ezt belátom. Ha jól tudom, a sógorom már a pezsgős uzsonnáról is gondolkodott. Hát ezt nem is akarom megakadályozni. Különben is a fiu nagyon bátor.

Ezzel a Szívós arcába pillantott, majd hirtelen derösen összevillant a szemük s mindketten egyszerre hangosan fölkaecagtak.

Kulcsár közelebb lépett Szívóshoz, a sze-

zet híján nem töltötték be. Időközben Mangra Vazul a kormánytól évi 37,000 korona államszolgálati eszközölt ki a nagyvárad szentszékre s az államszolgálat folyósításakor nominatív is meg volt nevezve, hogy az összegből 3500—3500 korona egy iskolaügyi és egy gazdasági előadó fizetését fedezi. Az 1911. zsinat mindemellett nem választotta meg a két előadót, hanem negligálva az 1870. évi zsinat határozatát azzal az indoklással utasította vissza a nagyvárad szentszék kérelmét, hogy ezek az állások nincsenek szervezve s különben is ily állásokra nincs szükség. A két állás azonban Nagyváradon ezek ellenére is betöltve maradt s ezért a tavalyi zsinaton interpellációt is intéztek, hogy a nagyvárad szentszék miért tért el a helyben hagyott költségvetés diszpozíciójától, Marsieu Jusztin dr. pedig az iránt intézett kérdést a püspökhöz, hogy a két állást állítólag nem megfelelő egyénekkel töltik be.

Az interpellációra a ma délelőtti ülésen újra visszatért Marsieu s kérdést intézett a püspökhöz, hogy az ügyet megvizsgálta-e és mit tapasztalt. A püspök feleletében hivatkozott arra, hogy az ügyrend értelmében neki a kérdésekre negyvennyolc órán belül kell csak válaszolni s miután most már — az utolsó órában — nem áll idő rendelkezésére, hogy az ügyet tanulmányozhassa, a kérdésre nem is válaszolhat. Végül megállapították a zsinat költségeit, majd a püspök állott szólásra, hogy a zsinatot berekesse.

— Talán voltak — mondotta — izgatottabb tárgyalásai is a zsinatnak, de azért megnyugvással távozhatunk ebből a teremből, mert

ha történtek is összetűzések, azok oka nem volt személyes kérdés, a tárgyalásoknak nem volt személyes élük,

a közjó vezérelt bennünket, hogy mentől jobban szolgáljuk ügyüket, az egyházmegye boldogulását a és hitélet fejlesztését. Bizton remélem, hogy senki szívében nem maradt keserűség s kívánom, hogy azok, akiket a nép bizalma újból megtisztel, a jövő évben teljes egészségben és jólétben találkozhassanak itt újra!

A püspök szavaira Zigre Miklós dr. ügyvéd, a nagyszombati metropolita titkára válaszolt. Szintén kijelentette, hogy úgy a püspök, mint a zsinat tagjai a tárgyalások során csak az egyházi érdekeket tekintették és minden személyeskedéstől távol állottak. Ezután a zsinat tagjai a püspököt öltették, majd az ülés véget ért.

Színház a kirakatban.

(Amerikai üzleti fogások.)

Egy idő óta az amerikai kirakatokat megjavították. Nem modern kirakat már az, mely nem egyesíti az előadó ötletet művészi elvekkel. Üzleti szellem és szépérzék találkoznak itt. A kirakat világítását Newyorkban szinte pazar tökéletességig fejlesztették. A világítás régi módszerei eltűntek: nincsenek már célszerűtlen ivlámpák az utca frontján, amelyek csak a szunyogok és éjjeli lepkék rajait csalják magukhoz. Láthatatlan világítás — ez ma az elv. A világító test benn van a kirakatban, onnan veti fényét a kiállított árukra és árnyéktalan, nappali világossággal árasztja el őket. Az ily módon megvilágított kirakat a sötétben sokkal vonzóbban hat és az áruk élesebben válnak ki az üveg mögött.

A kirakat vonzóereje természetesen mindig a diszítótól függ. Munkájukat az üzlet vezetősége nem írja elő, hanem megkivánják tőlük az egyéni kezdeményezést.

Van is versengés e téren és nem ritkaság az olyan eset, mikor a diszító eredeti ötletével a valósággal megmentője lett egy nagy áruháznak. Eljött karácsony, de nagyon meleg volt az idő, úgy, hogy ez a meleg bizony elég kényelmetlen volt — karácsonyi üzletben. A közönség még mindig nem tudott ünnepi hangulatba jutni. Ekkor a fődizító, két segédével, munkába vette a két nagy sarokkirakatot a forgalmasabb utcán: mindegyikbe egy orgonát tett, melléjük ültetett egy-egy orgonistát s nyílásokról is gondoskodott, hogy a zene az utcán, az üzletben egyaránt hallható legyen. Az épület tetején egy hangot helyezett el, mely tompa szózatával hívta fel az embereket vásárlásra. A kirakatok alatt tartályokat rejtett el, melyekből balzsamos fenyőillat áradt enyhén az utcára. Egy automobil-társaságtól több taxit bérelt. Stilszerűen fenyőgallyakkal diszítette

őket, a sofförök és esomagkihordók prémés, piros bundát kaptak, hosszú fehér szakállat ragasztottak s a járművekre tűzött plakátokon ez a szöveg volt olvasható:

— Saint Claus (Mikulás) expressz esomagszállító vállalata a N. N. cég számára. (Amerikában Mikulás a karácsony személyesítje is). Ahol csak megfordultak ezek az autók, a megszokott benzinnel filaton kívül kellemes fenyő-aromát is hagytak maguk után.

Ez a művészi összeállított és elrendezett trükk nem tévesztette el hatását. Számos ezer meg ezer dollárt hozott a cégnek s ugyiszólván a helyzet megmentője lett.

Rég ismeretesek azok a fogások, mikor a kirakatban egy ur jelen meg, aki élesre fent borotvával kettészél egy hosszú hajszálat, vagy a penge élét és tartósságát egy fatuskon próbálja ki; valamint az a tündérszépü hölgy, ki hosszú, selymes haját fésüli csak azért, hogy a cég felülmulhatatlan fésűinek csináljon reklámot.

Egy amerikai kereskedő végeladason gumiköpenyeket és csuklyákat vásárolt egy bukott gyárostól, még pedig a nagy nekibuzdulásban, mint utólag rájött, többet, mint amennyit el tudott volna helyezni. Persze a legsokatigérbőbb hirdetések s a kirakatokat megrakták gumiköpenyekkel. De eső és vásárló nem mutatkozott. Pár nap múlva komoly tanácskozás folyt le az üzletvezető és a kirakatrendező főnök között. Eredménye lett ennek a tárgyalásnak az, hogy a cégnek két, egymástól messze eső kirakatát fűrdőszobává alakították át, ahonnan egy-egy hatalmas tusból csak egy ömlött az eső. Több szerződötett reklámhölgy sétára indult ebben a rögtönzött esőben, persze rajtuk volt a gumiköpeny. Azért láthatólag jól érezték magukat. Olajfestésű plakátok hirdették: Főhölgyen vizájló! Minden nagyságban és hosszúságban. Darabja 4.50 dollár. A reklám eredménye nem is maradt el.

Amerikában kedvelt dolog az is, hogy a párisi legújabb divatmodelleket idényről-idényre bemutatják a kirakatban. Saját személyzetükből választják ki a főnökök a legszebb nőket, de alkalmaznak hivatásos reklámhölgyeket is, akik a legrefináltabb pózokkal tudják kívánatosá tenni az újdivatokat.

Különösen egy divatruház válik ki efajta látványosságok rendezésében. Szép, nagy kirakatai vannak, melyeknek egyikét boudoirnak rendezik be; itt a modell igéző pongyolában jelen meg s toilletet csinál komornája segítségével (persze ezt is a cég bocsátja rendelkezésére.) Felvezi az om-lós, redős alsósoknyát, majd hanyagul egy székre ül, a lábait keresztbe rakja, hogy a pékháló finomságu harisnya megfeszüljön rajta s a jupon pazar csipkediaszítését is megcsodálhassa a közönség. Miután így a szobaleány megfésülte és magát a tükörben megbámulta, átmege a másik kirakatba, mely öltözőszobát ábrázol. Hanyagul hevernek szerteszét elegáns ruhák, elrettentő méretű kalapok kandikálnak ki dobezaikból, cipőkből egész regiment áll egymás mellett. Még sok egyéb látható emitt, mi egy társaságbeli hölgy fényűző céljaira szükséges. Látható elégtelenséggel néz meg a modell minden tárgyat, aztán sorban szépen felpróbálja az öltönyöket; végre egyik mellett dönt, amelyet komornája segítségével magára vesz. Most csengő szólal meg — a komorna a harmadik kirakatba siet: ez a fogadószoba. Kinyitja a háttérben a szárnyas ajtót. Három elegánsan öltözött hölgy lép be, átadják névjegyüket. A komorna leülteti őket s visszasiet urnójához. Élénken gesztikulálva beszélget egymással a három hölgy, persze a divatról. Mozdulataikkal jelzik, hogy mindnyájan X. Y. cégnél (a kirakat gazdájánál) vásárolnak. A ház urnője — az első modell — is megjelen s különösen mutogatják, megnézik, dicsérik, csodálják egymás öltönyeit, a barátságos

mébe nézett s egy kicsit még mindig vihogva mondta:

— A kardokat nem szabad kiélesíttetni.

Szívós elkomolyodva felelt:

— De ez mégis...

— Bocsánat — vágott közbe Kulcsár. — Én nem szoltam semmit. Én csak annyit mondtam, hogy nem szabad a kardokat kiélesíttetni. És ezt sem hallotta senki. Én a magam részéről a lovagiasság szabályai sörint tiz üveg pezsgőt garantálok a holnapi áldomásra, ha a kardok nem lesznek élesek.

Szívós egy szót sem szolt. A cigarettatárcáját Kulcsár felé tartotta barátságosan s jelentősen mosolyogva mondta:

— Parancsoljon egy cigarettát.

Nyolc óra felé járt, amikor Kulcsár visszament a hotelbe. Az asszonyok kisírt szemmel várták. Az öreg Bordács a kezét szorongatta s aggodalmas hangon motyogta:

— Nos hát? Nos?

Kulcsár komoly arcot vágott.

— Rendben van minden. Valószínűen békésen elintézik.

Másnap anyuska már korán reggel küldte Kulcsárt Lajoskáért. Még a reggelinél ültek, amikor Kulcsár karonfogva hozta Lajoskát s derűsen kiáltotta:

— Már meg is volt a párbaj!

A mama folsikoltott s rohant Lajoskához. Tapogatta, szorongatta, csókolgatta. Aztán a többi asszony. A Lajoska arcán egy nagy, hosszú kék folt éktelenkedett.

— Jaj, drágám! — sikoltotta az anyja, amikor meglátta

De a fiatal hős szerényen megnyugtatta:

— Semmi bajom, édes mama!

— Hát nekem is már azt a fiut! — szolt az öreg Bordács az örömtől remegve, amint az asszonyok között tipegett.

Hirtelen átkarolta Lajoskát, aztán melegen az arcába pillantott s könyes szemmel mondta:

— Kis fiam! Édes, kis fiam!

Megölelgette, megcsókolta, aztán újra az asszonyok kezébe került Lajoska, úgy, hogy szusszanni sem tudott.

Kulcsár félrehuzta az öreg Bordácsot s a fülébe sugta:

— Bátran viselkedett a fiad! Nagyszerű kölyök!

Majd egy pici szünet után hozzátette:

— A költség különben kétszáz korona. Tiz üveg pezsgőt is ígertem az áldomásra.

Az öreg boldogan vette ki a pénzt a tárcájából s remegő kézzel a Kulcsár kezébe nyomta:

— Nesze háromszáz korona!

Estefelé elutaztak. Anyuska arcán meghatottság ült. Az öreg Bordácsnak sugaras volt az arca. A fiatal asszonyok nevetgéltek s egy nagy papirzacskóból cukrot majszoltak. Anyuska aztán egymásra fektette a kezét s lassan, enyhén, boldogan elaludt.

Másnap az öreg Bordács örömmel telten, de feszesebben lépegetett a kaszinóba. Asztaltól-asztalhoz járt s a fia esetét mesélve, büszkén vágta ki:

— A kölyök! Mint egy hős, barátom. Ment az ellenfelének vakon. A szemé se rebent! A Lajoska! Az én Lajoskám!

üdvözlések közben. Végül mind a négyen eltűnnek s a divatujdonosság három felvonásos komédiája befejeződött. Szünetek közben a komornának is akad dolga: mialatt urnője tárgyal, ő a közönség szórakoztatására rendbe rakja a szétdobált ruhákat, egyiket másikat csodálattal megnézi, felpróbál egy-egy kalapot s e néma jelenetet a tömegnek szánt kómikus arcjáttékkal kíséri.

Rövid szünet után újra feltűnik a színen a reklámhölgy, hogy elülről kezdje a mutatványt. Most színházi, operai, béli vagy estélyi öltönyt fog magára venni.

Ilyen kirakateladások állandóan nagy közönséget vonzanak. A belső termekben az előkelő vásárlók számára rendeznek efajta bemutatókat vagy felvonulásokat.

Az első sajtópör — aradi esküdtek előtt.

(A nagyváradi törvényszék döntése a Gyulay—Lukácsy-ügyekben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

A nagyváradi törvényszék vádpancáza tegnapelőtt érdekes végzést hozott abban a sajtópör-sorozatban, amely Lukácsy Lajos aradi ügyvéd és Gyulay István gróf, valamint a gróf jelenlegi uradalmi intézője, Grosz Miksa között folyik. A vádpancás határozata szerint

az aradi esküdtszék tárgyalja a bonyolult és érdekes sajtópört, amely az első sajtótárgyalás lesz aradi esküdtek előtt.

Azok az Aradon elkövetett sajtóvétségek, amelyekben esküdtszék volt hivatott az ítékezésre, idáig a nagyváradi esküdtszék elé tartoztak. Az új sajtótörvény rendelkezései azonban lehetővé teszik azt, hogy ezentúl az aradi esküdtek tárgyalják az Aradon megjelent közleményekért indított sajtópöröket, azonban a még vizsgálati stádiumban levő sajtóügyek is átutalhatók Nagyváradra Aradra.

Ez történt meg ezuttal is. Amint ismeretes: a Gyulay gróf és Máthé László közt megindult pör kezdetén a gróf az Aradi Közlönyben hosszabb nyilttéri közleményt adott ki, amelynek sértő tételei miatt Lukácsy Lajos rágalmozás miatt sajtópört indított Gyulay István gróf ellen. Megindult a sajtópör a gróf későbbi nyilatkozatai miatt is és viszont Gyulay István is panaszt emelt Lukácsy sajtóban közzétett nyilatkozatai miatt. Összesen öt sajtópörben tartott tehát az eljárás a nagyváradi törvényszék előtt. A vizsgálóbíró egyesítette az ügyeket, amelyek a sajtótörvény életbeléptetése idején még a vádpancás előtt feküdtek.

A vádpancás április harmincadikán hozta meg azt a határozatát, hogy a sajtótörvény 46. és a végrehajtási utasítás 72. szakasza értelmében átteszi az ügyeket az aradi királyi ügyészséghez. Amint a Lukácsy-Gyulay sajtópör iratai csakugyan meg is érkeznek, az aradi ügyészség megállapítja: van e olyan közérdekű szempont, amely indokoltá teheti, hogy mégis a nagyváradi esküdtek verdiktjét kérjék az ügyben. Ha ilyen okot nem találnak: az ügyészség a vizsgálat folytatása iránt Domoikos László vizsgálóbíróhoz teszi át előterjesztésével az iratokat.

Az aradi esküdteknek tehát — tekintettel a pörben szereplők érdekességére — elég izgató „premiérben” lesz részük az első sajtótárgyaláson.

Grófnő és tisztiszolga.

— Tiepolo grófnő pöre. —
Távirati tudósítás.

Róma, május 2.

Onegliában április 29-én reggel kezdett meg Tiepolo grófnő gyilkossági pörének a tárgyalását. Az események ismereteseek. A grófnő férje kapitány az olasz hadseregben s az ő szolgálatában állott egy Polimanti nevű katonára, akit a grófnő titokzatos körülmények között a saját hálószobájában egy revolverlövéllyel megölt. A grófnőt elfogták és több hónapos vizsgálat után most kezdték meg ügyének törvényszéki tárgyalását.

A gyilkos asszony azzal védekezik, hogy a szolga brutálisan reátámadt és ő másképpen már nem tudta megvédelmezni női becsületét, csakis azzal, hogy felkapta az éjjeliszekrényen lévő revolvert és reásütötte Polimantira, aki a homlokán találva holtan bukott le a hálószoba szőnyegére. Ezzel a vallomással szemben mindjárt az első tárgyalási napon jóformán kiderült, hogy a grófnő és a szolga között bizalmas barátság volt. Egyelőre érthetetlen az ok, amely miatt a grófnő Polimantit meggyilkolta s a legvalószínűbb még az, hogy a grófnő igen nagy mértékben hisztériás, sőt epileptikus is és így tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. Az onegliai tárgyalásról nagyjából már beszámoltak az ujságok, de igen érdekes részlet csak most kerül nyilvánosságra.

A tárgyaláson megjelent a szerencsétlen tisztiszolga családja is és pedig az anyja, a nőtestvére és a testvérbátyja. Valamennyien igen messziről siettek a tárgyalásra, hogy ott az elhunyt legénynek az emlékét lehetően megvédelmezzék.

— Mi nem akarjuk, — mondotta Polimanti Anna — hogy a grófnőt megbüntessék. Szerencsétlen asszony az és neki is vannak gyermekei. Gyilkossága nemesak a mi családkunkat döntötte romlásba, hanem a tulajdon familiáját is. Mi nem vádolni jöttünk, hanem csak azért, hogy Quiatilio emlékét megvédjük bizonyos ráfogásoktól, amelyek ellen ő már nem tud védekezni. A fiu sokkal fiatalabb volt a grófnőnél és mindössze huszonkét évet élt. Mi tudjuk, hogy nőekkel szemben igen félnék volt és urnőjének egyetlen szigorú pillantása elég lett volna ahhoz, hogy eltérítse őt a vakmerő gondolatoktól.

Ugyancsak megjelent a tárgyaláson a gyilkos asszony férje, Oggioni kapitány, akit rendkívüli módon megviselt családjának szerencsétlensége, annyira, hogy a nemrég délceg katonának valósággal szánalmas a megjelenése. Két gyermeke van, egy 11 éves fiu és egy kilenc éves kis leány. Bolognában tartózkodnak egy rokonuknál és mind máig semmit sem tudnak anyjuk sorsáról. A grófnőt rendkívüli szigorúsággal tartották a börtönben s még azt sem engedték meg, hogy gyermekeinek husvétra levelet írjon. A két nyugtalan gyermek lecsendesítésére Oggioni kapitány kénytelen volt feleségének kézírását utánozva egy a grófnő nevében koholt levelet írni a két gyermeknek.

Reggel tizedfél órakor lépett be a tárgyalóterembe a vádlott grófnő, aki igen előkelő megjelenésű magas asszony. Egészen feketébe öltözött és révedező szemmel foglalt helyet azon a ketrecszerű helyen, a hová Olaszországban a bűnügyi tárgyalásokon a vádlottakat ültetik. Az asszony adatainak bemondásakor kiderült, hogy Tiepolo Mária grófnő 1878. május másodikán született, tehát most harminchat éves és épen e tárgyalás közben érte meg a születése napját.

A grófnő vallomása.

A mikor a gyilkos asszonyt bevezették, Polimanti édesanyja annyira rosszul lett, hogy elveszítette az eszméletét és az orvosoknak hosszabb fáradozásába került, a míg magához térítették. A formáságok elintézése után délután három órakor került a sor a grófnő kihallgatására. Rövid foglalatra ezeket mondotta:

— A tragédiát megelőző éjszakán igen rosszul volt, mert anyai örömeiket várt. Reggel kilenc órakor kelt föl s ugyanakkor valaki becsöngetett a lakásba. Épen, hogy leszállt az ágyról és egy reggeli köppenyt dobott magára, a mikor ki kellett sietnie ajtót nyitni. Egy szolga volt, a ki csöngetett és a ki a reggelihez szükséges holmit hozta. Nyomban ezután ismét lefeküdtem, de néhány perc múlva újra csöngettek. Ujra kinyitottam az ajtót, és ekkor meglepetésemre Polimanti állott előttem, akiről azt hittem, hogy távol van a várostól. A mikor megláttam, rögtön vissza akartam sietni a hálószobába, hogy magamra zárjam az ajtót, a mikor Polimanti hirtelenül átölelt. Kiszabadítottam magamat és csakugyan besiettem a hálószobába, a hol magamra zártam az ajtót. Néhány perc múlva Polimanti kopogtatott és komoly hangon arra kért, hogy nyissak ajtót, megbánta előbbi cselekedetét és segíteni akar a teendőben. Hittem neki és bebozsátottam. Am odabent ismét támadóan lépett föl. Iparkodtam kituszkolni, de nem sikerült. Felém rohant, átölelt, hangoztatta, hogy szeret, erősen megcsókolt és azt mondotta, hogy legyek az övé. Ez néhány percig tartott, később még veszedelmesebbé vált a helyzetem és láttam, hogy el vagyok veszve. Dulakodás közben az éjjeli szekrény közelébe jutottam, a melynek felső fiókjában volt a revolver. Kiragadtam és Polimanti arcának irányítva elsütöttem.

Mit mondanak a tanuk?

A tárgyalás során körülbelül száz tanut fognak kihallgatni, de mielőtt ezeknek a vallomására sor került volna, a grófnő nyilatkozataiból is megállapítható volt, hogy a szolga és a kapitány felesége között hosszú és bizalmas barátság volt. Kiderült, hogy a grófnő, a mikor távol volt Szan-Remótól, mindig irogatott a szolganak és pedig oly óvatosan, hogy nem a fiu nevére, hanem női névre küldötte az irásait posztresztant, a honnan persze Polimanti vitte el. A levelek és levelezőlapok, a melyeket a tárgyalás során fölolvastak, tele vannak meleg vonzódással a grófnő részéről. Egyik levelét így írta alá a grófnő:

— Szeretettel csókol és rád gondol Mária.

Sor került a grófnő mult esztendei fürdőzésének körülményeire is, a mikor állítólag Polimantival együtt már-már botrányosan viselkedett Szan-Remóban. A tanuk szerint a szolga bármikor beléphetett a grófnő kamrájába, továbbá együtt jártak ki a tengerre csónakon és hír szerint Polimanti tanította meg uszni is a grófnőt. Mindezekre a kérdésekre vonatkozóan kihallgatták a grófnőt, aki egyetlen állítást sem tudott megegyezni, legfeljebb enyhíteni és magyarázni.

A közönség igen ellenségesen viselkedik a grófnővel szemközt, a kivel szemben minden kimélet megszűnt a tisztiszolgaéhoz intézett leveleinek fölolvastása után. A közönség oly gúnyosan viselkedett, hogy a tárgyalás elnökének több ízben energikusan kellett rendet teremtenie.

Szenzációs tanuvallomások.

Délután az első tanu dr. Giuliani volt, aki ugyanabban a házban lakott, mint a grófnő.

Elmondja, hogy ép egy páciensénél tartózkodott, amikor a gyilkosság után hazahívták. Mikor Tiepoló grófnő füstölő revolverrel leszállt a lépcsőn, a felesége annyira megijedt, hogy elájult. Ő beszállt a grófnő szobájába, és mozdulatlanul találta a földön Polimantit. A szintén abban a házban lakó Bonchio százados felesége elmondja, hogy ágyban feküdt, amikor a grófnő berohant hozzá és őrült módjára így kiáltott:

— *Megöltöm, megöltöm!!*

A védőnek arra kérdésére, hogy a kétségbeesetten sikoltozó grófnő viselkedését őszintének találta-e, a tanu azt válaszolja, hogy a grófnő teljes őszinteséget mutatott. Bonchio százados elmondja, hogy neki a grófnő három nappal a tett elkövetése előtt panaszkodott, hogy a tisztiszoiga férje távollétében tolakodó magatartást tanusított vele szemben. Ő szigorúan rendreutasította Polimantit, aki erre bocsánatot kért a grófnőtól és azzal mentette magát, hogy vakmerő viselkedése alatt részeg volt. A százados megerősítette azt a körülményt is, hogy a grófnő férje állandóan töltött revolvert tartott az asztalán.

A következő tanu *Vighinolo* asszony, aki szemtanuja volt annak a jelenetnek, amikor a grófnő a gyilkosság után először találkozott férjével. Az asszony elmondja, hogy Tiepoló grófnő odarohant férjéhez és szervedélyesen így kiáltott hozzá:

— *Megvédtem a becsületemet és a tiédet!*

Vighinolo asszony tanuvallomása közben *Tiepoló grófnő* elájult, úgy, hogy a tárgyalást a mai napra be kellett fejezni.

SPORT.

+ **Aradváros ifjúsági bajnokságáért** vasárnap délelőtt tíz órakor rendkívül izgalmas mérkőzés színhelye lesz az Aradi Torna Egyesület óvattéri sporttelepe. Ugyanis a bajnokság egyik legerősebb aspiránsa, az Aradi Munkás Testező Egyesület ifjúsági „A” csapata mérkőzik az eddig még nem szerepelt, de ugyanoly erős klasszist képviselő Kazinczy-utcai polgári iskola legénységével. Tekintve tehát az ellenfelek nagy játékerejét, e mérkőzés nagy érdeklődésre tarthat igényt. A belépésre a husz filléres jegy megváltása kötelező.

+ **Kettős football-mérkőzés** lesz vasárnap az Aradi Atlétikai Klub Török Gábor-utcai sporttelepén. A Szegedi Atlétikai Klub első csapata jön Aradra, hogy az AAK. legényeivel összemérjék erejüket. Ismeretes az a rivalizálás, amelyet már évek óta folytat egymással az aradi, Temesvári és Szegedi Atlétikai Klub az elsőségért. Temesvár már játszott Araddal a most Szeged van a soron. A SzAK. az idén különösen veszedelmes ellenfél, mert hétről-hétre a legszebb eredményeket éri el; az AAK. a következő összeállítású csapattal veszi fel a küzdelmet: Schwarz — Russu, Kocsis — Horváth, Tschenska, Tóth — Nyiry, Lengyel, Genosy, Eisenmagen, Borszéki. Így tehát Arad és Szeged küzdelme minden tekintetben kiváló sporteseményt ígér. — Ezt a mérkőzést megelőzően az Aradi Munkás Testező folyton fejlődő s máris szép eredménnyel dicsekvő csapata játszik Temesvár ifjabb sportegyesületeinek egyik legerősebbjével, a Temesvári Football Klubbal. A kettős mérkőzés iránt, amely vasárnap délután az AAK. Török Gábor-utcai pályáján fog lefolyni, nagy az érdeklődés.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután: *Nemtudomka*, operette. Este: *Mozikirály*, operette. (Kovács Lili bucsudégfelléptével.) (C. bérlet.)

Hétfő: *Csöppség*, vígjáték. Zilahy Gyula vendégfelléptével. (A. bérlet.)

Kedd: *Timár Liza*, szinmű. (B. bérlet.)

Szerda: Az 555-ös rendőr, bohózat. Bemutató előadás. (C. bérlet.)

Csütörtök: Az 555-ös rendőr, bohózat. (A. bérlet.)

Péntek: *Böském*, operette. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Szombat: *Böském*, operette. (C. bérlet.)

* **Kovács Lili vendéjátéka.** A nyáron lesz öt esztendeje, hogy megismerkedett az aradi közönség Kovács Lilivel, az akkor tizenhét éves kis primadonnával. Ez az öt év elég séges volt ahhoz, hogy Kovács Liliből ismert nevű primadonna legyen, aki most, mint a pozsonyi színház szubrettje jött el újból Aradra, haladását bemutatni, esetleg aradi szerződést vállalni. A fiatal, bájos művész nő pénteken a Cigányprimásban, szombaton a Suhanóban lépett fel. Minden külső kvalitása meg van ahhoz, hogy hódítson, fiatal, szép, sikkos, toalettjeiben mutatós, izléses primadonna, aki fiatalos, de sohasem szertelenkedő temperamentumával uralja a színpadot. Játéka ötletes, mulattató, trükkjeiben nem banális, mértéktartó, kedves. Ennyi dícséretre méltó tulajdonság mellett, tulságos isteni adomány lenne, ha még a hangjáról is szuperlatívuszokban kellene megemlékeznünk. Az iskolázottság, zenei intelligencia módot nyújt neki a hang fogyatékságainak palástolására, de bizony ezzel nem tud siker tekintetében játékaival lépést tartani. A Cigányprimásban kevésbé konstatáltuk ezt a fogyatékságot, mint a Suhanóban. A közönség ritka szimpátiával fogadta Kovács Lilit, mindkét este sokszor tapsolta és hívta ki. Ha *Dióssy* tényleg távozik, úgy Kovács Lili szerződötése a gyönyörű hangu *Pataky Vilma* mellett komolyan szóba jöhet. *H. G.*

* **A színház közlése.** *Kovács Lili bucsufellépte.* Vasárnap este a színház idei repertoárjának egyik nagyszerű operetteje, a *Mozikirály* kerül színre, amelynek mai előadásában különös érdeklődésre tarthat számot Kovács Lili vendégszereplése. Kovács Lili, aki az aradi színpadon két előadásban oly jelentékeny, osztatlan sikert aratott, ez estén bucsuzik a publikumtól, még pedig egyik legjobb szerepében, a *Mozikirály* sok tűzzel, hűvvel teli molnárlányában.

A *Böském*. A színészvilág belsőbb titkainak az ismerői tudnak csak bizonyítani, hogy vannak az újdonságok között olyanok, amelyek a pech jegyében kerülnek el a premiérig s eddig az időig formálisan kiveszik az epéjét a rendezőnek, karmesternek, diszleffestőnek stb. Aztán vannak olyanok, amelyek egyenesen ötvöskéi a színháznak. A táncok mesésen perdülnek s elsősorban a már előre is nagy érdeklődést felidézett furlana, a kosztümök pazarok, stílusosak, a kiállítás elsőrangú lesz, a zeneesámokat már pompásan énekelik a szereplők. Szóval, minden kellék meg van ahhoz, hogy a pénteki premier nagy nagy sikert hozzon s hogy a *Böském* igazi nagy sláger legyen. A közönség érdeklődése is magasra van fokozva, amit mutat az, hogy bár csak vasárnap-tól kezdve válthatók jegyek, máris oly tömeges előjegyzés történt, hogy egészen bizonyosan zsúfolt ház fogja végignézni a premiért s előreláthatólag a többi előadást is. A *Böském* szereposztása a következő lesz: Rázsó Domokos tejnagykereskedő — Polgár, Bösko, a leánya — *Dióssy, Amália*, a leánynevelőintézet igazgatónője — *Benkóné, Muskás György* festő — *Barics, Elsie* — *Nógrádi Malvin, Balló Vendel* tábornok — *Gyöző, Muki* — *Virágh*.

Vasárnap délután az idei szezon egyik leg-sikerültebb operetteje, *Bakonyi-Husza* kedves pesti története, a *Nemtudomka* kerül színre.

Május elseje óta a színházi előadások este nyolc órakor kezdődnek.

A *karszemélyzet jutalomjátéka*, a régi szokásokhoz híven, az idén is a szezon utolsó előadása lesz. A színpad névtelen hősei ez az egy nap, a festett világ márkijai, hercegei és hercegisasszonyai jutnak az emlékezetünkbe s az ő egész esztendői fáradhatatlan munkájukat jutalmazza ezen az egy napon a közönség jóakarata szeretete, pártfogása.

Az 555-ös rendőr. A jövő eseményteljes hét játékrején egy pompás amerikai bohózat is szerepel, Az 555-ös rendőr. A budapesti Magyar Színház mutatta be ezt az elejétől végig ötletes, mulatságos bohózatot, amely aztán rövid idő alatt meg is érte első jubileumát. A bohózatra az aradi társulat Déli rendezése mellett készült, a címszerepét Várnay, a többi főbb szerepeket Kiss Mariska, Komjáthy, Benkóné, Déli, Herold, Barics, Virágh játssza. A premier szerdán lesz.

Zilahy Gyula hétfőn este vendégszerepel az aradi színházban; a Csöppségben lép fel Ambró szerepében.

* **A bánya hőse.** (Az *Uránia* szenzációs bemutatója.) Egy igen kiváló képet mutat ma be a színház, melynek úgy tartalma, mint értéke kimagaslik a mozifilmek átlaga fölött. Egy hőslékü férfiú történetét adja elő a film, ki szerelmét, sőt életét áldozza fel magáért a szerelemért és azért, hogy boldog legyen az, akit mindenáron boldoggá akar tenni. Hamilton bányaigazgató szerelmes a tulajdonos leányába. kit azonban szive az ujonnan jött aligazgató felé vonz. És Hamilton, mikor látja, hogy szerelmesének szive másé, félre áll a boldogság utjából és lemond. Hős lelkének legnagyobb tanujelét adja azonban akkor, mikor az égő tárnába ujjalag behatol, hogy a szeretett ifjut kimentse onnan. A történet gyönyörű kerete, és az ebbe a keretbe beillesztett alakok teljesen méltók egymáshoz és ha hozzávesszük azt, hogy a szereplőket a legkiválóbb színészek sorából választották ki, mindez alapos reményt nyújt arra, hogy a mozilátogató közönségnek ma kiváló műélvezetben lesz része. A műsort ezenkívül még egy csomó kisebb kép egészíti ki.

* **Két hazában.** (Nagyszerű dráma az Apollóban.) Az Apolló vasárnapi műsorán egy nagyszabású dráma bemutatója van kitűzve. „Két hazában” a címe a képnek, amelynek rendkívül érdekesítő és izgalmas cselekménye előre is biztosítékot nyújt. Brodin, a gazdag bankár magához veszi egyik elhunyt barátjának leányát, Liát. A bankár egyik fia Jack és Lia között forró szerelem fejlődik ki, ami nem marad következmények nélkül. Brodin bankár le-sujtva vesz tudomást erről; kifizeti fiának horribilis kártyaadóságát a kimegy Amerikába. Nemsokára követi őt Kia is, aki már nem tudta tovább tünni Jack züllését. Jackot később az ujjvilágban éis apja menti meg az öngyilkosságtól. A fiu fel akarja keresni hozzátartozóit, de eleinte nem akad a nyomukra. Cowboy lesz és rendkívül izgalmas kalandokot megy keresztül, míg végre feltalálja az apját és szerelmét. Emellett a többfelvonásos dráma mellett még több más kép is szerepel az Apolló vasárnapi és hétfői műsorán. Vasárnap utóljára vetítik Fejérvári báró temetését.

* **Nagy Géza fényképész műtermében** naponta délelőtt fél 9-től délután 6 óráig eszközöl felvételeket. A felvételek bármely nagyságban, modern irányban, izléses kivitelben, méltányos árak mellett eszközöltetnek. Interieur (saját otthonban) felvételek megrendelés és bejelentés szerint, ugyszintén vidéki felvételek is. Műterem Arad, Andrassy-tér 22. szám földszint. Megyeházzal szemben. Megyei és városi telefon 922. szám. 2244

* **Egy asszony aki mindenkié.** Jean Richopin-nek La Glu című gyönyörű költeménye a filmen, legközelebb a Urániában. 5

* **Báró Fejérváry Géza temetése** az Urániában. 5

Ítélet a szerb zárdák pörében.

(A román metropolita elutasítása. — Százharmincezer koronás pörkölttség.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 2.

Néhány évvel ezelőtt a görög keleti román metropolita pört indított a hasonvallású szerb metropolita ellen az öfelsége által delegált budapesti törvényszék előtt, a görög keleti zárdák és az azokhoz tartozó körülbelül tíz millió értékű ingó és ingatlan vagyonnak, az 1868. IX. tc. alapján a zárdák hovatartozásának megállapítása és a bánáti zárdák közül a Temes megyében, románlakta területen lévő bezdini, szentgyörgyi és mesziczi zárdáknak a nagyszebeni román metropolita, helyesebben az aradi és karánsebesi püspökségeknek joghatósága alá rendelése és ezeknek lehetőleg átbozsátása iránt. A metropolita arra alapította keresetét, hogy 1868 ig, amíg a karlócai görögkeleti metropolita egységes volt, a vegyes területen minden egyházi intézmény és vagyon közös volt, amely ténnyel szemben a kizárólagosságot állító szerbeket terheli annak a bizonyítása, hogy a zárdák a szerbek külön tulajdonát képezték. Hivatkozik továbbá keresetében a metropolita arra, hogy 1864 ben a király a hierarchia szétválasztás tárgyú magas rendeletében a zárdákra vonatkozó egyházi kongresszust egyezség létesítésére utasította. Ennek folytán a románok a magyarországi huszonnyolc rendbeli óhitű zárdák közül a fenti hármat kérték maguknak megítélteteni.

A szerbek mindeddig megtagadták a kérelmet azt állítván, hogy a zárdákat ők alapították, de azt is vitatták, hogy felperes jogigénye már ab ovo elévült. A feles perek a pör során a zárdák alapításának kérdésében kiterjeszkedtek egészen a honfoglalásig menő adatokra, a szerbek az általuk történt alapítást a románok a román alapítást, illetve a másik alapítás lehetetlenségét bizonyítva a történelmi adatokkal. A románok arra is hivatkoznak, hogy a partikuláris szerb alapítás közjogilag lehetetlen volt, mert 1864 ig a partikuláris nemzetiségi egyházi jog nem is létezett, de tagadták a zárdák kizárólagos szerb jellegét is és hivatkoztak arra a tényre, hogy a legújabb időkig az összes görög keleti egyházak nyelve szláv volt.

A budapesti törvényszék több napi tárgyalás után Mayer Géza bíró előadása alapján ma végre ítéletet hozott az évek óta húzódó pörben, amelynek eldőlté azért tartott olyan sokáig, mert az óriási pöranyag tanulmányozásában már hat referens meghalt. Mayer Géza előtt már hatan kezdték meg az ügy tárgyalását, de időközben mindnyájan meghaltak s így ítélethozatalra nem kerülhetett sor.

A törvényszék a felperes román metropolitát keresetével elutasította és a négy alperesi ügyvédre való tekintettel százharmincezer korona pörkölttség megfizetésében marasztalta el.

Az ítélet indokolásában kimondja, hogy a kereseti zárdák 1868 ban és azon túl a mai napig folyton a szerbek birtokában voltak, amiből azt a vélelmét lehet megállapítani, hogy a zárdák kizárólagos szerb tulajdonok. Ezzel szemben a román metropolitának kellene bizonyítani, hogy a zárdák közösek, vagyis hogy azokra jogigénye van. Ennek bizonyítása nem sikerült, mert a törvényszék azt találta, hogy a zárdák mindig szerb-szláv jelleggel bírtak, s ezért az

ő tulajdonuk gyanánt tekintették. Az 1864 iki, a hierarchiát szétválasztó királyi rendeletet a törvényszék nem fogadja el jogforrásnak, mert annak a zárdákra vonatkozó része nem lett törvénybe iktatva.

A hatvan oldalra terjedő ítélet ellen a görög keleti román metropolita felebbezést jelentett be, aminek folytán az óriási terjedelmű pör legközelebb a budapesti királyi ítélőtábla elé kerül.

Bohus László báró halála.

— 1839—1914. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

A hősi harc szomorú letörésének, a világi fegyverletételnek egyik közvetlen szemtanuja távozott el az élők sorából. Világosi kastélyában ma reggel négy órakor, szelíden, fájdalom nélkül a halálba szenderedett világosi Bohus László báró, a Bohus-családnak Bohus Zsigmond báró után legidősebb tagja. Hetvenöt éves korában halt meg a közszeretben álló aradmegyei nagybirtokos, akit osztatlan, mély részvét kísért sírjába, mert tisztelet és szimpátia övezte életében is. Utolsó évtizedeit visszavonultan, világosi magányába zárkózva töltötte Bohus László báró, de magányba vonulása nem jelentett sem onszert, sem embergyűlöletet, mert a köz érdekében mindig áldozatkész és nemes volt, az emberekkel pedig, akikkel érintkezett, szívélyes, barátságos és derűs kedélyű.

(Betegsége.)

Fiatalkorában szívbaj támadta meg a bárót, de gondos kezelés és ápolás után elmúlt betegsége és szívbántalmak többé nem gyötörték. Agg korában máj és epe bántalmak kínozták és betegsége az utóbbi időben előrehaladt. Két hónappal ezelőtt egy osztrák szanatóriumba vonult, ahol hosszabb ideig gyógykezelték s csak nemrég tért vissza Világosra. Súlyos betegségére azonban a szanatóriummi kezelés sem hozott javulást s az utóbbi időben már annyira komollyá vált a baja, hogy a katasztrófa bekövetkezése nem késhe-tett sokáig. Az agg bárót betegsége nem kö-tötte ágyhoz, halála előtti utolsó napon, még tegnap is járt-kelt, vidám hangulatban végezte szokott napi teendőit és este is tizenegy óráig elbeszélgetett környezetével. Ekkor aludni tért és álmában reggel négy órakor érte utól a halál. Háziorvosa, Kocsis Géza dr. mellette volt, s mikor reggel felé szólítani kezdte a beteget, akkor vette észre, hogy az már csendben, fájdalom nélkül kiszenvedett.

(A gyászoló család.)

A mély gyászba borult család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki.

Dr. Wiesel Józsefné szül. világosi Bohus Elma báróné és férje dr. Wiesel József, világosi báró Bohus Zsigmond és neje kézdivásárhelyi Vársárhelyi Julia, gróf Bréda Viktor és neje világosi báró Bohus Ilona, világosi báró Bohus Lajos és neje fonyódi Fonyó Ilona úgy a maguk, mint gyermekeik és unokáik, valamint az összes rokonság nevében mélyszégyen fájdalommal jelentik Méltóságos Báró Bohus László nagybirtokosnak, f. évi május hó 2-án reggel 4 órakor, életének 75 ik évében Világoson bekövetkezett csendes elhunytát. A boldogult hült tetemei május hó 4 én, délelőtt 11 órakor fognak beszenteltetni és a világosi családi sírboltban a feltámadás reményében örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozata f. hó 5-én d. e. 10 órakor fog Világoson a rom. kath. kegyuri templomban az egek Urának bemutatni. Áldott legyen emlékezte! Világos, 1914. május hó 2-án.

(Élete.)

Bohus László báró 1839 ben született Világoson. Középiskolai tanulmányait magánaton végezte el, majd külföldre ment, ahol különböző egyetemeken folytatta tanulmányait. Nagy tanulási kedv serkentette, s a jénai, drezdai, heidelbergi egyetemeknek volt a hallgatója, ahol bő gazdasági ismeretei megszerzésén kívül a jogot is elvégezte. Egyetemi évei alatt ismerkedett meg Kállay Bánival és Szögyény-Marich Lászlóval, akik bizalmas barátai voltak, s a fiatalkori barátság később is megmaradt. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után alapos műveltséggel, széles látókörrrel visszatért Magyarországra, egyideig Budapesten tartózkodott, majd Világosra vonult gazdálkodni, miután Görgey Arthur leányát nőül vette.

Világoson nagy kiterjedésű birtokai voltak és különös kedvvel a szőlőtermeléssel foglalkozott s hogy az Arad-Hegyalja bortermése olyan kitűnő birtokra tett szert, az nagyrészt az ő termelésének köszönhető. A község ügyeiben élénk részt vett és elővülhetetlen érdemei vannak az iskolafejlesztés terén. A népoktatás ügye régen kedvezően áll Világoson s ez kizárólag az ő áldozatkészségének eredménye, ő volt ugyanis, aki mint az iskolaszék elnöke, saját költségére épített a községben iskolákat, amelyeket az állam csak jóval későbban vett át. Arad gazdasági életének egyik legszükségesebb alkotásának, az Arad Csanádi Egyesült Vasutaknak alapításában főrésze volt és kezdve a vasut alapításától egészen haláláig igazgatósági tagja volt a társaságnak.

Világoson visszavonult, nyugodt életet folytatott, sem az országos, sem a megyei politikában nem vett részt, a politikánál többre becsülte a szőlőtermelést és másik passzióját: a fényképezést. Szenvedélyes amatőr-fényképész volt a báró és művészi tökéletességre vitte tudását. Birtokait később eladta s csak szőlőt tartotta meg magának. Kastélyából, ahol nap-hosszat fényképezőgéppel szórakozott, ritkán mozdult ki, Aradra rendszeren csak akkor jött be, amikor az Acsevek igazgatósági ülése volt. Ezen a vállalaton kívül, amelynek felvirágoztatásán mindig nagy buzgósággal fáradozott, része volt sok más vállalatban is és — különösen fiatalabb éveiben — közigazgatási téren jelentős tevékenységet fejtett ki.

(A temetés előkészületei.)

Az elhunyt báró temetése május 4 én, hétfőn délelőtt tizenegy órakor lesz a világosi családi sírboltban. A temetés napján a Brád felé reggel 8 óra 53 perckor induló motor helyett egy személyvonat megy Világosra, a gyászoló közönséget pedig a hegyaljai villamos különvonatja viszi az állomástól a községbe. A gyászbaborult családon kívül, gyászjelentést adott ki az Acsev. igazgatósága, valamint a „Marty“ világosi cognac-gyár igazgatósága és tisztviselőikara is.

MULATSÁGOK

(=) Hangverseny. Az aradi posta- és távirda altisztek és szolgák dalköre folyó évi május hó 31-én, pünkösd első napján délután 4 órától este 8-ig a 38. gyalogezred zenekara közreműködése mellett Ujaradon a báró Nopcsa-kertben hangversenyt rendez, a műsört, mely belépőjegy gyanánt is szolgál, a vezetőség személyenkint 40 fillérben állapította meg, külön meghívó nem bocsátatik ki, a dalosegyesület ezuton hívja meg a közönséget, rossz idő esetén ünnep másodnapján tartják meg.

Mosolygó halottak.

Bohus László báró.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

A világi híres-nevezetes Bohus-kastélynak abban a szobájában, ahol hatvanöt esztendővel ezelőtt a fegyverletétel szomorú aktusát okiratba foglalták, mozdulatlanul fekszik az a szelid arcú öreg ur, akinek mosolygós ajkai ma örökre elnémitotta a halál. Rövid idővel ezelőtt még itt tipegett az aradi korzón s ismerősei örömmel köszöntötték nagy betegségből történt fölgyógyulása után. Derűs tekintettel fogadta a jókívánságokat, azután hazautazott. És holnap különvont viszi a gyászolók tömegét a temetésére. Igen, a gyászolók tömegét, mert nincs olyan ember, aki — ha egyszer is találkozott vele — most őszintén ne fájlalná Bohus László báró gyors elmúlását. Az átlag tömeg nem igen ismerte őt, mert a történelmi család sarja bámulatos szerénységgel, visszavonultan élt világi kastélyában. Az élete nem volt eseménytelen ennek a csodás nagy műveltségű, valóban ritka lelki tulajdonokkal rendelkező férfinak. A bizalmasai tudják róla, hogy fiatalabb korában végigjárta egész Európát és a nagyobb városok egyetemén szorgalmasan tanult. Párisban a technikai tudományokban, Berlinben az orvosi, Londonban a vegyészeti, Budapesten a jogi tudományokban képezte ki magát, járt gazdasági iskolába is. Hogy miért volt szüksége mindezekre, azt ő így indokolta meg:

— Ha az ember az ifjúságát csak szórakozással tölti el, akkor élete alkonyán nagy ürességet érez a szívében. Mert a gyönyörű napok emlékei elillannak, amit a nyári virág illata és a rideg őszben borzalommal kell gondolnunk az eltékozolt ifjúságra. A tudomány azonban örök és hozzájuttatja a felső tízezer egyéneit az olyan lelki gyönyörűségekhez, amilyenekben rendszerint csak a polgári származású embereknek van részük.

Ez a kijelentése karakterizálja egész gondolkozásmódját. Milliói voltak, amikor a saját ura lett és élete alkonyáig hasznos munkálkodással töltötte napjait, habár a tétlenség puha kényelmébe temetkezhetett volna. A mindig vidám kedélyű báró ismeretes volt ama vendégszeretetéről is, amely az igazi magyar ember egyik főjellemvonása. Órákig elbeszélgetett otthonában azokkal az idegenekkel, akiket a híres Bohus-kastély iránt való érdeklődés vitt oda. Ezelőtt hét esztendővel a fegyverletétel évfordulóján e sorok írója is látogatást tett a világi kastélyban. A báró készségesen, türelemmel mesélte el a szomorú esemény minden apró részletét. Ő 1849. augusztus 13-án alig tizenegyesztendő fiúcska volt, de a fegyverletétel megdöbbentő aktusára — amelynek szemtanúja volt — pontosan emlékezett. Leírta Ródi-gert, az orosz hadsereg parancsnokát, aki Görgeyvel pisztolyt cserélt s ezek a fegyverek a Görgey-családdal később közeli rokonságba jutott Bohus László bárónak tulajdonába jutottak. Az orosz tábornok fegyvereit nemrég a báró az aradi ereklyemúzeumnak ajándékozta.

Az adomázni szerető, ötletes báró gazdasági tevékenysége is jelentékeny volt. Meg kell itt írni, hogy Magyarország egyik legnagyobb coganagyárát, a világi Marty-gyárat 35 évvel ezelőtt ő alapította a Párisból magával hozott Martyval. Számos részvénytársaságnak igazgatósági tagja volt s legutóbb a kaprióri márványbányát hozta működésbe, amely anyagi tekintetben nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

A könyveken kívül a dalt és a fotografáló gépet szerette legjobban. Hogy a dal mennyire a lelkéhez nőtt, azt igazolja az a körülmény, hogy megalapította a világi férfi-dalkört, amely egyik

legjobb dalköre az országnak. Befolyásával oda-hatott, hogy a világi tanintézetekbe csak olyan tanerőket nevezzenek ki, akik egyéb kiváló képességeik mellett még szépen is énekelnek s zenével is foglalkoznak, mert így a dalkör folyton új erőkkel gyarapodott és az ifjúság lelkébe is átplántálták a dal szeretetét.

A fotografálás valósággal szenvedélyévé vált és kastélyában értéket képviselő fényképgyűjteménye volt, szerette a nuditást, de csak esztétikai szempontból. Az e csoportba tartozó produktumai is finom művészettel készültek.

Pompás, de soha se groteszk ötleteiről gyakran hetekig beszéltek. Nevezetes volt az a tréfás cikke, amelyet két évtizeddel ezelőtt az *Aradi Közlönyben* írt. Akkoriban furták a budapesti artézi kutat. A báró lemásolta Jókai egyik ismert regényének azt a részletét, amely arról szövege, hogy van Magyarországnak olyan kis tava, amelynek csodásan meleg vize valóságos tropikus éghajlatot teremt és egzotikus virágok teremnek a környékén. A báró szerint ez a hely a budapesti artézi kut környéke s a tudósok azonnal kisütötték, hogy a budapesti artézi kut vizének csakugyan ilyen bámulatos hatása van. Hetekig vitakoztak rajta Aradon, azután a kérdés a budapesti tudományos köröket is foglalkoztatta, amíg végre Bohus báró kirukkolt vele, hogy ő csak tréfaképpen közölte Jókai híres regényének ama bizonyos részét, amely az erdélyi Gyilkos-tó érdekes környezetét festi regényes formában.

Román intrikák az új püspökségek ellen.

(A Saguna alapítvány. — A késedelmező metropolita.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

Az aradi román egyházmegye ezidei zsinatának ülésén — mint azt az *Aradi Közlöny* megírta — a nagyváradi görög keleti román szentszék jogi helyzete és viszonya az aradi szentszékhez, ismét erős és heves vitára szolgáltatott okot. Ezek a viták már régibb keletiek és előreláthatólag mindaddig aktuálisak fognak maradni, mindaddig felszinen maradnak, mignem teljesül a románság nagy részének régi óhaja, míg fel nem állítják a nagyváradi görög keleti román püspökséget.

Hogy eddig a kívánság nem teljesülhetett, annak anyagi és adminisztrációs okai voltak ám mintegy öt-hat éve semmi sem áll utjában annak, hogy felállítsák a nagyváradi s vele egyidőben a temesvári és kolozsvári püspökség s most épen a román nacionalisták, akiknek ez a leghőbb óhajuk volt, akadályozzák és odázzák a nagyváradi — s ezért és ezzel a másik két — püspökség felállítását. Hogy miért, annak érdekes kulisszatitkait mondjuk el az alábbiakban:

Százados óhaja már a románságnak, hogy a nagyváradi görög keleti püspökséget felállítsák, illetőleg a régi püspöki széket, amely Veniamin Efram halála, 1695. óta gazdátlan, újból betöltsék. Veniamin püspök halálakor oly erős volt az unio mozgalom, hogy hatása alatt a püspöki széket nem töltötték be. Ugyan a borosjenői, később az aradi görög keleti egyházmegyéhez csatoltak, de már 1792-ben II. Lipót megengedte, hogy a püspökség helyén egy szentszék szerveztessék.

A nagyváradi szentszék azóta folyton működik és évtizedes az a mozgalom is, amely a nagyváradi püspökség újból való felállítását célozza.

A terv jókora lépéssel közelebb jutott azonban a megvalósuláshoz, amikor Saguna András báró nagyszombati metropolita 1873-ban a ma-

gyarországi görög keleti román érseki provincia területén felállítandó két új püspökségre (az érsek a nagyváradi és kolozsvári értette alatta)

100,000 koronát hagyott, amely összeg kamatas kamataival most a kilencszázézet közelíti meg.

Amikor a Saguna-alapítvány oly tekintélyes összegre szaporodott, 1900-ban a görög-keleti román érseki provinciális kongresszus nagy lelkesedéssel kimondta hogy három új püspökséget állítanak fel és pedig Nagyváradon, Temesvárt és Kolozsvárt. A kongresszus egyuttal megbizta a nagyszombati metropoliai szentszékot, hogy kezdje meg az előmunkálatokat.

Az előmunkálatok serényen folytak az összes egyházmegyéknél és szentszékéknél, úgy, hogy 1905-ben az aradi zsinat már azt is megállapította, hogy mely községek és mely esperességek fognak a nagyváradi püspökséghez tartozni s a püspökséget mely egyházi alapokból mily összeg illeti meg.

Időközben Mangra Vazul lett a vikárius, aki serényen működött a nagyváradi püspökség felállítására érdeklődésben s a kongresszushoz benyújtott költségvetésben kimutatta, hogy a felállítandó püspökség 50,880 koronát kitevő évi kiadását, a bevételek, a nagy összegű államsegély, a 8000 koronányi egyházi adó s a különböző alapokból befolyó 7900 koronányi jövedelem bőven fedezik.

Az 1909-iki kongresszus már az új püspökség kereteit is megállapította, kimondva, hogy a nagyváradi püspökség állani fog a beéli, a belényesi, a nagyváradi, a pestesi, a tenkei és a vastóhi esperesi kerületekből. A kongresszus azt is kimondta, hogy az aradi egyházmegyei alapokból a nagyváradi püspökségnek jutó összeget egy metropoliai biztos fogja átadni, az esetleges vitás kérdésekben pedig a kongresszus dönt. Végül a következő határozatot hozta a kongresszus:

„A metropoliai szentszék utasítatik, hogy alkalmas időben tegye meg a szükséges intézkedéseket ezen határozat végrehajtása iránt.”

1912.-ben a zsinaton újból szóba hozták és sürgették a püspökség felállítását.

Mangra itt azt vitatta, hogy a Saguna-alap fele része a nagyváradi püspökséget illeti. A vikárius kijelentése nagy vihart provokált s végül is Pap I. János püspök indítványára a kérdés ezt a részét a kongresszus levette a napirendről, azonban újból utasította a metropoliai szentszékot, hogy a püspökség felállításához szükséges lépéseket mielőbb tegye meg.

1912. óta a nagyváradi szentszék már két ízben fordult a nagyszombati metropoliahoz, hogy a kongresszus utasítását hajtsa végre. A nagyszombati azzal a kifogással tértek ki, hogy nem tehetnek lépéseket még a kormány-nál, mert nincs még megállapítva, hogy az új egyházmegyét az egyházi alapokból mily rész illeti.

Ez azonban csak kifogás, a valóság az, hogy — Mangra Vazulnak — aki mióta 1910-ben kormányparti mandátumot vállalt, a túlzó nemzetiségiek előtt kegyvesztet — püspökké választását mesterségesen megakarják akadályozni.

A nagyváradiak azonban — mint megbízható forrásból értesülünk — nem hagyják annyiban az ügyet. A bihari részek román intelligenciája általában távol tartja magát az aktív politikától, az ő szemükben nem bűn Mangra politikai állásfoglalása. Hogy tehát a püspökség felállítását sürgesse, a bihari román intelligenci tervebe vette, hogy a legközelebb gyűlést tart, amely bizottságot küld a metropoliahoz kérve őt, hogy az aktákat azonnal terjessze be a kormányelnökhöz és a kultuszminiszterhez, hogy ezek a királynál a püspökség felállításához szükséges engedélyt kieszközöljék. Ha ez lépésük is eredménytelen marad, akkor egyenesen a kormányelnökhöz szándékoznak fordulni a nagyváradiak, akik végre tiszta helyzetet akarnak teremteni, azt akarják, hogy az új püspökség még ez évben felállítsák.

HIREK.

Mangra Vazul a zsinati affértől.

(A nagyváradi püspöki helynöknyilatkozatai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyvárad, május 2.

A görög keleti román egyház aradi szinódusa tegnap befejezte öt napos tanácskozását és a zsinati tagok elszéledtek Aradról. Hazatért Nagyváradra Mangra Vazul püspöki helynök is, aki szintén ismét középpontjában állt a románosság érdeklődésének, különösen a püspök részéről öt ért súlyos támadás után.

A köztiszteltben álló nagytalentu egyházfővel az Aradi Közlöny nagyváradi tudósítója érdekes beszélgetést folytatott a zsinaton történetéről.

— Sajnálatosnak tartom az incidenst magam is, annál is inkább, mert annak nem mai keletű okait tisztán látom — mondta többek között a vikárius. — Amikor maodátumot vállaltam, módomban állt, hogy lelkéseim és iskolám részére addig el nem ért eredményeket eszbeöljök ki a kormánytól. A túlzó nacionalisták ezért vádakkal illették, lehetetlenné akartak tenni népem, papjaim előtt, azonban törekvésük kudarcot vallott: hiteim nagyon jól átlátták, hogy amit tettem: azt az ő érdekükben tettem. A túlzók ezután az aradi püspököt környékezték meg, elhitették vele, hogy a püspök presztizsét sérti, ha én többet tudok elérni a kormánytól közvetlenül, mint az egyház és a püspök. Az aradi román püspök azt hangoztatta, hogy a nagyváradi vikárius az ő alárendeltje, én válaszoltam és bebizonyítottam, hogy engem a zsinat választott a be nem töltött nagyváradi román püspöki szék vikáriusává. Sajnálom, hogy a püspök elragadtatta magát. Meg lett volna a püspök szavaira a határozott és önérvényes válaszom; már ott is lebegett az ajkamon, de meggondoltam: a katonán ülő román nép és diákság jelenlétében nem akartam erősebb kifejezést használni a püspökkel szemben.

Mangra Vazul ezután részletesen szölt még a be nem töltött nagyváradi püspökség fennállásának bizonyítékairól.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. A hőmérséklet további hűsülődésével éjjeli fagy valószínű és eső inkább csak keleten várható. — Sürgönyprognózis: Hűvös, éjjeli fagy, keleten sok helyütt csapadék.

— Az „Aradi Közlöny“ új zsebménetrendje. Az „Aradi Közlöny“ 1914 május hó 1-től érvényes zsebménetrendjét vidéki előfizetőink részére lapunk mai számához mellékeljük.

— A király állapota. Bécsből jelentik: A király állapotáról ma este a következő jelentést tették közzé: A katarrális jelenségekben tegnap óta nem történt változás. A rossz időjárás miatt ma elmaradt a király sétája a kis galériában.

— A miniszterelnök Geszten. Budapestről jelentik: Mint a Bud. Tud. jelenti, Tisza István gróf miniszterelnök ma Gesztenre utazott, ahonnan kedden reggel tér vissza a fővárosba.

— Berchtold és Károlyi Mihály. Budapestről jelentik: Berchtold gróf közös külügyminiszter ma reggel automobilon Fóttra ment, hogy meglátogassa Károlyi László gróf családját. Ugyanekkor vendége volt Károlyi Lászlónak Károlyi Mihály gróf is, aki a délelőttöt Fóton töltötte és fél kettőig együtt volt a külügyminiszterrel. Károlyi Mihály gróf ekkor visszatért a fővárosba, hogy innen Debrecenbe utazzék, Berchtold gróf pedig dezsónére is Fóton maradt.

— A hajdudorogi püspökség revíziójáról. Budapestről jelentik: A görög katolikus román püspökség tagjai Balasszályán megbeszélést folytattak a hajdudorogi püspökség revíziójának kérdésében. Mint ismeretes, a miniszterelnök a revíziót kielégítésre helyezte úgy, hogy egyes túlnyomóan románok által alkotott egyházközségeket a régi egyházmegyéhez visszacsatolják, a ezek helyett néhány olyan egyházközség, ahol a hívők túlnyomóan magyarok, új plébániák létesítésével a hajdudorogi püspökséghez csatoltnak. A püspöki kar tagjai — mint a Keleti Értesítő jelenti — teljes mértékben honorálták a kormány álláspontját és átengedik azokat a hívőket, akik magyar plébániához, a magyar püspökséghez kívánnak tartozni. Aggodalom merült fel azonban az elvkeresztültvitelle szempontjából, mert annak a megállapítása, hogy milyen hívők kívánnak a magyar püspökséghez csatoltnak, nagy nehézségekbe ütközik és csak a helyszínen végzett megállapítások útján történhetik meg. A püspöki kar tagjai legközelebb előterjesztést tesznek erre névze a miniszterelnöknek. E kérdéssel kapcsolatban foglalkoznia kell a püspöki kar tagjainak az új püspökséghez utalt azoknak a lelkészeknek ügyével is, akik még a régi egyháznak segélyalapjához tartozik. A püspöki karnak az a véleménye, hogy a lelkészek továbbra is megmaradhatnak a régi segélyalap kötelékében, de járulékaikat ezentúl is oda tartoznak fizetni.

— Kossuth Ferenc haldoklása. Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc állapota teljesen válságos, az erőállapot egyre fogy, a láz folyton emelkedik. A nagybeteg állapota a leg súlyosabb aggodalomra ad okot.

Budapestből jelentik éjjel: Kossuth Ferenc állapota változatlanul súlyos. A hőmérséklet 38.2 fok, az érverés 72. A táplálékfelvétel minimális, az erőbeli állapot hanyatlott.

— Merénylet egy löportorony ellen. Prágából jelentik: Budweiszből jelentik, hogy a rudolfstadi helyőrség katonai löportoronyának öre négy férfit vett észre, akik a torony felé közeledtek és nyilvánvalóan az volt a szándékuk, hogy a toronyt felrobbantsák. Az őt az idegenekre lőtt, mire ezek megfutamodtak. A löportorony körül megerősítették az őrséget és az őrk mellé rendőrkutyákat adtak.

— Kibővítik az Atlétikai Klub sporttelepét. A városszabályozási bizottság ma délután Lócs Rezső gazdasági tanácsnok elnöklésével tárgyalta az Aradi Atlétikai Klub kérelmét, amely a Török Gábor utcai sporttelepnek kibővítéséhez szükséges terület átengedését kéri. A bizottság elismeréssel és helyesléssel fogadta a klub részéről bemutatott terveket, amelyeket Palóczy Antal tanár készített és azt hozza javaslatba, hogy a sportfejlesztés érdekében és az Atlétikai Klub tevékenységének elismerésül engedjék át a területet természetesen azal a korlátozással, hogy az is, mint maga a kibővítésre kerülő telep csupán sportcélokra használható fel.

— Affér Caillaux és ellenjelöltje közt. Párisból jelentik: Caillaux volt miniszter segédekét küldött ellenjelöltjéhez, Dailliershez. A segédek Dalstein tábornok és Coccardi, A provokálásra az adott okot, hogy Caillaux ellenjelöltje egy választási rőpiratban azt írta, hogy Caillaux választói bizonyára nem akarnak büntársai lenni egy megbélyegzett embernek és azolidarisak lenni egy miniszterrel, aki gáztettel kompromittálta magát.

— Diszpolgárválasztás. Csikszöredáról jelentik: Gyimesfelsőlak képviselőtestülete ma Tisza István gróft, Sándor János belügyminisztert és Gyalokay Sándor főispánt diszpolgárokra választotta.

— Eljegyzések. Vidicán László Sztancsalfalváról eljegyezte Sarlót Emikét Aradon. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Stengl Gizót Makón eljegyezte Herzfeld Sándor gyógyszerész Nagybecskerekéről.

— A vetélytársak. Véres verekedés volt ma este nyolc óra felé a Neuman-palota udvarán. A palota udvarán együtt tartózkodott Schneider Izidor, a bárói család sofförje, Dengl Antal sofförtársával s ugyancsak az udvaron voltak Hosszu József asztalossegéd és a Matzky cukrászdának egy szolgálja. A két sofför és a másik két legény között már régebben ellenséges volt a viszony s a sofförök ma oda mentek az asztalossegédhez és a szolgálhoz, hogy tisztázzák a közöttük lévő haragot. A fiatal emberek válasz helyett kést rántottak, Hosszu József Schneider fején ejtett több szurást, a cukrász szolgálja pedig a másik sofför fejét szurta meg. A vérengzés után mindketten elmenekültek. Az összeszurkált sofförök a rendőrségen feljelentést tettek támadók ellen.

— Meghalt az ijedtségtől. Tragikus körülmények között halt meg ma reggel az aradi állomáson vesztelő erdélyi személyvonat egyik kocsijában Csuda Rezső tizenegy éves iskolásfiú, Csuda Imre gépész fia. A gépész család-jával együtt Szegedről Nagyszebenbe költözö-dik s ma akarták utjukat folytatni Nagyszeben felé. Az anya és a fiú, aki már gyermekkor óta szivbajban szenved, már elhelyezkedtek a vasuti kocsiban, míg a gépész még az állomáson tartózkodott. Jóval az indulás előtt tolatni kezdtek a vonatot s a szivbalyos gyermek azt hitte, hogy az már elindul és apja lenni marad az állomáson. Anyjára megijedt, hogy eszméletlenül esett össze és azonnal meghalt. A tragikus halálesetről értesítették a rendőrséget, a honnan Bittner Róbert ügyeletes rendőrkapitány és az inspekción orvos mentek ki az állomásra. Az orvos megállapította, hogy a gyermek az izgalomtól szivszélhűdést kapott és ez okozta halálát. Holttestét beszállították a temető halottas házába s Aradon fogják eltemetni.

— Mexikói események. Washingtonból jelentik: Mexikói távirat szerint a fegyverszünetre vonatkozó egyezményt az Egyesült Államok, a szövetséges csapatok és a felkelő csapatok képviselői aláírták. Huerta megígérte, hogy Ryant szabadon bocsátja, ha tényleg fogva tartják, amint azt a brazilai és spanyol nagykövetek állítják. — A New York Herald jelenti tegnap délután három órai kelettel: Caranza tábornok csapatai szétverték Huerta seregeit és elfoglalták Tampicoót. Az európaiak biztonságban vannak. A Veracruznál összpontosított amerikai haderő nyugodtan várta a harc kimenetelét.

— Fejérváry utóda. Nagyszebenből jelentik: Katonai körökben arról beszélnek, hogy az elhunyt Fejérváry Géza báró utóda Kövess Hermann nagyszebeni hadtestparancsnok lesz. Más oldalról azonban megdönti ezt a kinevezést az a hír, hogy a nagyszebeni hadtestparancsnok rövidesen nyugalmába vonul.

— Éjjeli párbaj. Leobenből jelentik: A bányászakadémia hallgatói között ismét véres párbaj történt a város közelében lévő St. Michaelben. Éjjel után jelentkezett a kórházban egy akadémikus, akinek a fején súlyos lőtt seb volt. A kórházban eszméletlenül eszesett és így kihallgatni nem lehetett. A csendőrség nyomozza a párbaj részleteit.

— Kigyulladt tehervonat. Kaposvárról jelentik: A Dombóvárhoz közeledő Regöly állomáson vasárnap délután egy tehervonatnak préselt szalmával megrakott négy kocsija kigyulladt. Minthogy csak egy sínpar van, a budapesti gyorsvonat utasainak személyvonatra kellett átszállani, s több kilométernyi utat gyalog voltak kénytelenek megtenni. A fiúmei gyorsvonat három órát késett. A kigyulladt kocsik mind elégték.

— Névmagyarosítás. Spitzer Pál könyvelő nevét: Székelyre Magyarosította.

— Sajtóhiba a miniszteri rendeletben. Budapestről jelentik: A hitoktatás szabályozására vonatkozó miniszteri rendelet, mely legutóbb jelent meg a hivatalos lapban, érdekes sajtóhibát tartalmaz. A miniszteri rendelet megszünteti az Apponyi féle hitoktatási rendeletet, amelynek száma 1908—106267. ellenben a hivatalos lapban a 106276. számú rendelet hatályon kívül helyezése foglaltatik, amely rendelet egészen más, jelentéktelen ügyre vonatkozik. Fontosabb következménye nem lesz ugyan a tévedésnek, mert a mostani rendelet, különösen annak rendelkező része világosan mutatja, hogy az Apponyi-féle rendelet hatályon kívül helyezéséről van szó.

— Május elseje. Munkások nélkül maradt műhelyek és az utcán vörös jelvényvel ékes munkáscsoportok beszéltek arról tegnap, hogy május elseje van: munkás ünnep. A „vörös május” megünneplése Aradon is a már évek óta szokásos módon történt. A munkások az Óvár-téren gyülekeztek délután két órakor és onnan zeneszó mellett, énekelve vonultak végig a főútvonalon, a városligetbe, ahol népgyűlésen szónoklással, szavallattal méltatták az ünnep jelentőségét. A munkássünet következtében nem jelentek meg ma a reggeli lapok — mint azt az *Aradi Közlöny* pénteki számában előre jeleztük. A május második lapok már évek óta elmaradnak ebből az okból és mégis megessett, hogy ma délelőtt — pontosan megolvastva — hetvenhatan reklamáltak a kiadóhivatalban, hogy nem kapták meg a mai lappéldányt, amely — meg sem jelent.

— Tűz. Tegnap délután két órakor tűz ütött ki Braun N. Antal festékkereskedő Boros Béni-téren lévő házában. A tűz úgy keletkezett, hogy a házban szolgáló egyik cselédleány szénvasalóját az udvaron felhalmozott tizen ládákra tette. A ládák kigyulladtak és az elröppendő szikrák felgyújtották a ház padlását is, ahol Singer Lajos biliárdgyárosnak van a raktára. A tüzet a kivonult tűzoltóság hamar eloltotta, de a biliárdgyárosnak több mint ezer korona kára van, mert a tűzoltók megérkezése előtt folytatott oltási munkálatok közben tönkretették a padláson lévő mahagoni és citromfa készletét.

— Megrögzött székrekedés megszüntetésére a kellő gyógyítószernek hosszabb ideig tartó alkalmazása szükséges. A természetes Ferenc József keserűvíz Közép-Európa általános ismert ásványos forrásai közt oldó és hajtó hatású sokban való gazdagságánál fogva a legelső közé tartozik. Leube würzburgi egyetemi tanár, titkos tanácsos, a német birodalmi közegészségügyi tanács tagja, szintén megállapította, hogy ennek a gyógyító víznek semmiféle kellemetlen következménye nincs, még ha nagyobb mennyiségben is alkalmazzák. A Ferenc József víz még oly esetekben is teljesen fájdalom nélkül hajt, mikor a beteg beleit túlságosan érzékenyek, mint például a vakbélgyulladásból való folgyógyulás idején. Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és fűszerüzletben. 464

— Gazdát cserélt aradi ingatlanok. Reiner Mór eladta az aradi Szt. Pál utca 3. sz. házat 40.000 koronáért Schul Benő és nejének. — Koczás Mihály és neje eladták az Illés-utca 133b. sz. házat 5100 koronáért Rieszterer Rezsőnek. — Szabó Jánosné és tártulajdonosai eladták Sarló-utca 18. sz. házat 6600 koronáért Muszil Ágoston és nejének.

— Gerő Vilmos utóda. Budapestről jelentik: A magyar királyi honvédség számára kiadott Rendelet Közlöny mai száma közli, hogy Móricz Lászlót, a hatodik csendőrkerület főhadnagyát 1914. május elsejétől a képviselőházi őrséghez osztották be.

— Köszönetnyilvánítás. A Nők Otthona részére özv. Vásárhelyi Lászlóné 20 koronát, Antalfy Eudréné egy üveg cukorbefőttet, aszalt szilvát és ringlohtát, özv. Purgly Lajosné 5 drb. diszcserezét, Holländer és fia cég 10 köteg gyújtófát küldött, amely nemcsak adományért hála-köszönetet mond az elnökség.

— Az iszonyu pusztulás. Magyarország nyugati határa mentén, úgy a magyar, mint az ausztriai oldalon, azokban a községekben, ahol német katolikusok laknak, de leginkább Tirol községeiben különös tartalmu német röpiratot osztogatnak mostanában E röpirat, mely a tudatlan nép vallásos érzéseire akar hatni, a világ végének közeledtét hirdeti s az elkövetkezendő nagy katasztrófa egyetlen gyógyszerének a — szentelt gyertyát tartja. Valószínűleg egy gyertyagyár reklámja a röpirat. A próklamációban többször megismétlődik az az intelem, hogy a hívők siessenek minden évben „beszerezni” szentelt gyertyákat, mert így megakadályozható az iszonyu pusztulás. Érdekes, hogy sokan hisznek is a naiv röpiratnak. Sajnos, hogy még nem terjedt nálunk eléggé a kultúra s nagy szükség van az olyan népszerűen, szórakoztatón tudományos könyvekre, aminő a Tolnai Világlexikona lesz. Kötetenként husz korona bolti ár helyett diszkótésben három koronáért kaphják azt a Tolnai Világlexikona előfizetői. Sok kép is lesz a huszonöt kötetben. A képek száma harmincezer. Bizonyos, hogy a Tolnai Világlexikona a világ legmodernebb és legnagyobb ilyenfajta munkája és a babona leghatalmasabb ellensége, sőt panaceája is.

— Lakástkeresők figyelmébe. A Messenger-Boy vállalat (Deák Ferenc utca 8.) a lakástkereső közönség kényelmére lakásnyilvántartási irodát honosított meg Aradon. Az intézmény rendeltetése és célja a lakástkereséssel járó fáradságokat és kellemetlenségeket megszüntetni, amennyiben az érdeklődőknek rendelkezésre bocsátja a bejelentett lakások teljes sorozatát, amelyből mindenki kiválaszthatja magának a saját szükségletének és igényeinek legmegfelelőbb lakást. Tekintettel végül a rendkívül előnyös díjszabásra, remélhető hogy a lakástkiadók és keresők egyaránt örömmel fogják üdvözölni a valóban házagpótló intéstituciót.

— Nemcsak a gazdagok kiváltsága a fürdőzés, minden embernek, ki egész éven át robotol, joga van néhány hétig pihenni, reumas, köszvényes vagy egyéb baját gyógyítani és szabadságát jó levegőn és szép vidéken eltölteni. Ezt a jogot úgy az állam, mint a legtöbb magánvállalat elismeri, amikor hivatalnokainak néhány heti szabadságot ad. Csak az a baj, hogy az utazás és a más helyen való tartózkodás többlet költségét nem sok ember bírja. E bajon eredményesen segít Trenosénteplie fürdő igazgatósága azáltal, hogy a tavaszi és őszi hónapokban, vagyis a fődény 10 hetét kivéve az egész évben, minden hivatalnoknak és ehhez hasonló foglalkozásuaknak napi csekély nyolc koronáért teljes pánziót és gyógyfürdőt, vagy iszapkezelést ad külön szobával és uri ellátással. Ilyen olcsón a mai drágaság mellett még otthon sem élhet az ember. 9370

— Feketehimlő. Halberstadtól jelentik: Az itt állomásozó gyalogezred legénysége között fekete himlő ütött ki. Eddig tizenhat közlegény betegedett meg. Az egész ezredet beoltották.

— Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát Andrassy-tér 20. szám alól, Andrassy-tér 7. szám alá (Réthy ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— Veres Tóni a Központban. Veres Tóni és fia debreceni cigányprimás tegnap este játszott először a Központi-kávéházban. A jól fegyverelt 15 tagból álló zenekar úgy kitűnő játékkal, mint elsőrangú új műsorával lelkes tetszést aratott.

— Az orvosi könyvekben felsorolt 1500 betegség közül Paulson dr. szerint majd mind a természet törvényeinek megsértéséből erednek s ezek között első helyen áll a helytelen táplálkozás. Az emésztőképeség ezáltal annyira gyöngül, hogy megakadályozza az anyagcserét s így a legkülönbözőbb s legkonokabb betegségek állhatnak elő. Ily állapotban mindenekelőtt szükséges, hogy a gyomor szabályozásáról, étvágyról és megerősítéséről gondoskodjunk. Ezen célra előnyösen bevált preparátum Rosa dr. gyomorbalzsama. Fragner B. cs. és kir. udv. száll. prágai gyógyszertárban kapható.

— Az aradi mű és kereskedelmi kertészek május hó 16., 17. és 18-án virágvásárt rendeznek. Felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét, hogy virág szükségletét itt szerezze be. Szabad bemenet. Bővebbet a napokban. 2928

— Értesítés. *Értesítem a t. közönséget, hogy keresk. szaktanfolyamomat május 3-tól Lázár Vilmos-utca 2., Földes gyógyszertár mellett áthelyeztem. Esti könyvelési tanfolyam. Nappali gépírási és kéresk. tanfolyam. Engel Mór tanfolyamvezető. 657*

— Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a „Löcherer Cimexin”-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin” nem csak a poloskát és annak petéit pusztítja el rögtön, de megszabadít a ruszli, sváb és hangyáktól is; a molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megövi. Beszerezhető: Földes Kelemen, Hehs Vilmos gyógyszertárban és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszertárban Bártfán.” 1373

— Tavaszi ujdonságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérneműk, zsebkendők, gummikabátok, utazósapkák, az összes uri divatcikkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrassy-tér 15. 1821

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle epenajtót, mely a legkitűnőbb fájdalomküllő gyomortisztító hásiszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utastással 40 fillér. 12 üveg franco K. 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszertárban Arad, Boros Beni-tér. 14

— Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— Tenniszcipők urak és hölgyek részére. Angol vászon sétacípők és a világhírű Chasalla Kneip-sandalk már megérkeztek Weinberger János kizárólagos cipőraktárába. 2271

— Hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlom legújabb tavaszi és nyári női kalap modell ujdonságaimat óriási választékban, kivételes olcsó árakban. Alakítások és gyászkalapok legrövidebb idő alatt elkészülnek. Szíves látogatást kért Grünblatt Antónia Szabadság-tér 11. 2421

— Ma délelőtt 10 órától a 38. gyalogezred zenekara hangversenyez a *Gambrinus-sör* sörökben. 2635

— Antik butorok, régi porcellánok, biedermeier poharak és más, ezen korból származó tárgyak eladatnak Braun Miksa cégnél Arad Boros Béni-tér 2. Hétköznapokon 5-től 7-ig.

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle. Nagyaruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— Footballok, footballcipők, tenniszverők, nagyválasztékban és legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. Telefon 506. 1821

— Legelegánsabb gyermek- és fiukosztümök és felöltők Hirsch Antal uriszabó üzletében Arad, Andrassy-tér 22. kaphatók. Olcsó szabott árak. Telefon 677. 1557

— Urak ruháikat olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezhetik be Lechner és Fleischer Arad, Szabadság tér 17. 2395

— Házber könyvek Pichlernél Szabadság-tér 1. kaphatók. 2798

— Tavaszi divatlapok Kerpelnél.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete vasárnap, május hó 10-ikén délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városháza kis tanácstermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az elnökség jelentése. 2. Pénztári jelentés. 3. Tisztújítás. 4. Előterjesztés a nyugdíjostály megalkotása iránt. 5. Indítványok.

(*) Társas élet a Mérnök-egyletben. Arad város tudományos és társadalmi egyesületei közül talán az Aradi Mérnök és Építész Egyletben van a legelevenebb élet. Ismeretesek azok a nagy tarokk-csaták, miket hétfőn, szerdán és pénteken az öregek vívnak: Virágh Lajos igazgató-főmérnök, Katona Béla műszaki tanácsos, Finta Lajos királyi főmérnök és mások; előkelő társadalmi keretben zajlanak le telen a Mérnök bálok és a verőfényes május-

ban a Mérnök-majálisok, amelyeknek már évtizedek óta *Nachtnebel* Odón főmérnök a főrendezője; de a tagok közt talán a legnépszerűbbek a havonként egyszer megtartott társas vacsorák. E kedélyes összejöveteleket az egyet változatosság okáért rendszerint hónapról-hónapra más és más helyen rendezik. A május havi társas vacsora ma, szombat este 8 órakor volt a Központi-szálloda külön termében, ahol a tagok nagy számmal jelentek meg. A Mérnök-Egyet választmányának agilis tagja, *Just Ferenc* az államvasutak aradi üzletvezető-helyettese társaságában a Máv. mérnök karából mint vendégek többen vettek részt a társas összejövetelen. A vacsora során számos felköszöntő hangzott el és az egész társaság a késő éjjeli órákig a legvidámabb hangulatban maradt együtt.

(*) **Meghívás.** Az aradi polgári lövészegylet folyó hó 3-án (vasárnap) delután 4 órakor a lövőde helyiségekben (városliget) tartja rendszeres közgyűlést, melyre az egyesület összes tagjait usztelelti meghívja. *dr. Műlek Lajos* főlovászmester.

TARKASÁGOK.

(A cégvezető.) Egy nagyobb tület tulajdonosa nemrég cégvezetővé nevezte ki régi, derek tisztviselőjét. A kinevezés híre nyomtatásosan is megjelent és az üzlettulajdonos családjában is sokat beszéltek róla. Néhány nappal a nagy esemény után, olyan időtájtban, amelyet a tulajdonos mindig kávéházban szokott tölteni, megjelent az irodában a család reménye: a kis gimnázista fiú és a cégvezető bácsit kereste:

- Igaz, hogy ezentul maga a papa helyettese? — kérdezte.
- Igaz, fiam.
- És mindent aláírhat a papa helyett, ép úgy, mintha a papa írná?
- Ugy van.
- Nemát akkor — szóló diadalmasan a fiú — írja alá a papa helyett ezt az intézkedést is, amit ma kaptam az iskolában.

(A fátoly.) A divat — mint urak és hölgyek egyaránt tudják — ma a szélsőségek határán ingadozik. Női ruha készül olyan szövetekből, amelyeket divanathuzatnak gondolna a mintájuk után itélő gyanútlan halandó. De hogy a sok excentricitás még a „szakembereket” is sávarba hozza, arról beszél ez a kis eset. A női divatkereskedésben egy elegáns és feltűnően ültözött hölgy fátolyt kért. A segéd késszövesen halmozta föl előle a dobozokat és egymásután teregette szét a póknáló-szövetű fátolyákat.

- Ez nagyon sűrű, ritkábbat, selymesebbet kérek — elégedetlenkedett a hölgy.
- Végre az egyik lenedetaserű zöld selyemfátolyánál megállapodott.
- Vájon lejjebből öt és fél métert — mondta.
- A segéd kiissá megépődött. Fátolyából nem szoktak métereket vásárolni. Még is sockáztatva a figyelemzetét:
- De nagyságos asszony, a ka'apra elég egy fél méter is.
- A vásárló megbotránkozva nézett rá:
- Hat csak nem gondolja, hogy kalapra vezetem — a ruhára való szövetet!

(Előfizetési felhívás.) Egy amerikai kereskedelmi lap a következő barátságos „előfizetési felhívást” teszi közzé: Az a férfi, aki nyakán lenesét visal inggomb helyett, aki a vasut ütközőjére kapaszkodva utazik, aki takarékosságból éjjelre megállítja óráját, vagy az i betűre pontot, a t betűre vonást nem rak, hogy tintát takarítson, az anyja sírját beveti, hogy buzához jusson, az még mindig gavallér marad ahhoz képest, aki egy kereskedelmi szaklapot 2-3 hónapig rendszeresen elfogad, de fizetésre kerülvén a dolog, nagy büszkén azt diktálja a postásnak, hogy címzett nem fogadja el!

TÖRVÉNYKEZÉS

Gyulay gróf rágalmazási pöre az aradi járásbírószágon.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

Tegnap dőlőlt tárgyalta *Öttrubay Dzsó* aradi kir. járásbíró az ismert és lapokban is többször említett *Máthé-Gyulay István* gróf rágalmazási pert. Mint ismeretes, Gyulay gróf egy levelben sértő kitételt használt *Máthéról*, aki emiatt az aradi járásbírószágnál feljelentette a gróft. Az ügyet hosszú ideig nem lehetett letárgyalni azért, mert Gyulay gróf a magyar főrendiháznak tagja volt, amelynek mentelmi bizottságától ki kellett volna őt kérni. Később Gyulay gróf főrendiházi tagsága megszűnt, akkor azonban illetékességi kifogást adott be védője azt vitatva, hogy az ügy a bécsi járásbírószághoz tartozik, míg végre tegnap meg lehetett a tárgyalást tartani.

Megjelent a tárgyaláson felesége kíséretében *Gyulay István* gróf is. A gróf elegáns, magas, erős sas orru, szőke angol bajszu, erősen kopaszodó férfi, felesége, aki a tárgyalást végighallgatta, rendkívül bájos s nagyon egyszerűen öltözködik.

A tárgyalás megnyitása után a gróf az általános kérdésekre német nyelven válaszolva elmondotta, hogy 39 éves, nős, görzi születésű, amstetteni lakos ausztriai állampolgár, három millió vagyona van, németül, franciául, angolul beszél, magyarul csak keveset.

Mielőtt még az ügy érdemleges tárgyalásába fogtak volna, Gyulay István gróf védője, *Kell József* dr. felállott s kérte a bíróságot, hogy a tárgyalást függeszse fel. Kérelmének indokál előadta *Kell dr.*, hogy Gyulay gróf ellen egy az Aradi Közlönyben megjelent nyilatkozatából kifolyólag ugyanezekért az inkriminált kifejezésekért a nagyváradi törvényszéknél is feljelentette *Máthé László*. A védő a nagyváradi törvényszéktől nemrégiben hivatkozva arra, hogy mind a két esetben egy és ugyanazon vádpeli esemény miatt folyik az eljárás, kérte a két ügy egyesítését s ezért kéri, hogy míg a nagyváradi törvényszék ebben a kérdésben dönt, függeszse fel a tárgyalást.

Máthé László képviselője ellenezte a tárgyalás elnapolását, de a járásbíró helyt adott a védő kérelmének s a tárgyalást elnapolta addig, míg a nagyváradi törvényszék dönt az ügyben.

§ **Szakolczay Lajos** elnöki székfoglalója. *Szakolczay Lajos* tegnap foglalta el hivatalát. A törvényszék teljes ülésén letette az esküt. Az eskümintát *Sarvay János* táblabíró olvasta fel s ő üdvözölte is az új elnököt.

§ **Halálra ítélték Schwarz Gizella gyilkosát.** *Augsburgból* jelentik: *Rumpf Nepomuk Jánost*, *Schwarz Gizella gyilkosát* a törvényszék bűnösnek mondta ki és halálra ítélte.

§ **A pörös árnyék.** Nem mindennapi fülemile-pör folyik a nagyváradi-vidéki járásbírószágnál. *M. János* és *P. Mihály* mezőszakadati gazdák az ellenfelek. Szántó földjük egymás mellett terül el s emiatt a szomszédok közt örökös a pereskedés. *M. János* földje mentén, mintegy 400 méternyi területen, körülbelül egy méternyire a szomszédja földjétől akácövány húzódik. A meglomabosodott fái árnyékot vetnek *P. Mihály* földjére, amit a gazda árthatmasnak, károsnak tart. Szakértőkkel igazolja, hogy miután a szomszéd akác-fái az ő földjéből 400 négyszöglet beárnyékolnak, a termés a gabonaneműeknél 10-15 százalékkal, a kapásnövényeknél pedig 20-25 százalékkal csökken, tehát neki évente tetemes kárt okoznak az akácok. De nemcsak az árnyékkal, hanem azzal is, hogy a szelek járását, a levegő

mozgását elzárják és így az árnyékos területen kívül fekvő földeken is érezhető a fák káros hatása. Mindezek alapján pedig arra kéri a bíróságot, hogy rendelje el a fák kivágását, hogy őt a további károsodástól megóvja. Felemlíti még ke resztében, hogy a fák már több mint 20 éve vannak a két föld határán és eddig csak azért tűrte, mert nem sejtette, hogy azokat törvényes uton eltávolítani is lehetséges volna.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Brassói. Ezt a kérdést — mint a legilehetősebb helyen is beállták — nem lehet általánosított intézkedésekkel rendezni. A magyar vidék viszonyai olyanok, hogy minden nagyobb városban más és más speciális kívánság és jeges érdek merül fel a vasárnapi munkaszünet kérdésében. És ha helyet módja a rendezésnek az, amely meghallgatja és figyelembe is veszi a helyi körülményeket, akkor természetesen az is, hogy őn, aki a brassói viszonyokat jól ismeri, nem mondhat ítéletet arról: mi lenne jónak helyes a vasárnapi munkaszünet dolgában Aradon. Különösen nem áthatja meg a helyét az a távolból jövő vélemény akkor, ha őn abból indul ki, hogy az aradi kereskedő-gyűlésnek néhány tülekes ember agított az eddigi állapot fenntartása mellett és a teljes vasárnapi munkaszünet ellen. A közönségnek legalább is akkora érdeke, mint a kereskedőknek, hogy vasárnap is, vagy legalább a vasárnap egy pár órájában beszerzhessen, amire szüksége van. Hiszen lehet a vasárnapi munkaszünetet egészen anglikán módon felfogni, de ebben igazán nincs kétség.

Bőske. Kis simítás itt-ott és jönni fog. Szívosen vesszük a továbbiakat is ezzel a kéréssel, hogy a közlése aszánt dolgokat csak a papír egyik oldalára máltóztassék írt.

B. B. B. Más lapokban megjelent közlések cáfolásával nem foglalkozunk és ez az oka annak, hogy egy aszt sem írtunk az őn által említett esetről.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

= **Az aradi vasúti tanfolyam bekezdése.** Pénteken este ünnepélyes formák között rekesztették be az aradi vasúti tarifatanfolyamot, amelyet tudvalóvöleg az aradi kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére *Magyar J. Elek* és *Horváth Emil* aradi vasúti tisztviselők rendeztek. A tanfolyam február végén nyit meg, tehát két hónapig oktatták az előző évi szép számban jelentkező hallgatókat. A péntek esti záróelőadáson megjelent *Varjassy Lajos* dr. az aradi Kereskedelmi és iparkamara elnöke is, aki meleg szavakban adott örömdíjat kifejezést, hogy ebben a rendkívül fontos ismeretkörben jelentékeny eredményt mutathattak fel a hallgatók.

Felelős szerkesztő: **Rudnyánszky Endre.**

Vesse emlékezetébe, hogy:

1. A **Schott-féle emulsió** az egyetlen Scott eljárása szerint előállított majdnem 40 éves hírnévű orvosi készítmény.
2. A **Scott-féle csukamájolaj emulsió** kizárólag a legfinomabb Lofoten góshalolajból más hasonlóképpen csak első stálynú anyagokból készült. A benne van maradandó jósága és hatóereje.
3. A **Scott-féle csukamájolaj** jóízű, könnyen emészthető, étvágyjavító erővel és a gyermek felnevelésére, mint gyermekek számára.
4. A **Scott-féle emulsió** hála a bevált Scott-féle eljárásnak a megromlás veszélyétől tartódtat és így lehet az egyik legnyilvános egyforma hatóerejű.

De csak a **Scott-féle emulsió** és nem más! Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Gyógytárban kapható. Ha ezen lapra hirtelen a fillér értékű bélyeget küld **SCOTT & BOWNE** Gyógyszer- és Készletgyártó Rt., 5. R. emelet, Wien, VII., egy üveg újat ingyen küldünk.

SALVATOR kiváló hatású lithin és gyögytérő
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatású. — Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. **SCHULTES ÁGOST** Budapest-Lipóci utca 10. szám alatt. Budapest, V. Rindell-csatorna 1.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1914. évi május 3-án:
Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal
Nemtudomka.

Operetta.

Este 7/8 órakor rendez helyárakkal:

C) Bérlet.

C) Bérlet.

Kovács Lili felléptével:

Mozikirály.

Operetta.

Kezdete este 7/8 órakor.

NYILTÉR.

NESTLÉFÉLE
régbevált **GYERMEKLISZT**

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ** cég, WIEN, I., Biberstrasse 6 P. 9807

Limbbeck János és Fia

1065 m. kir. szah. érekeperes-gyára és temető-rendező
intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93

Dr. Wiesel Józsefné szül. világosi Bohus Elma báróné és férje dr. Wiesel József, világosi báró Bohus Zsigmond és neje kézdívásárhelyi Vásárhelyi Julia, gróf Bréda Viktor és neje világosi báró Bohus Ilona, világosi báró Bohus Lajos és neje fonyódi Fonyó Ilona, úgy a maguk, mint gyermekeik és unokáik, valamint az összes rokonság nevében mélyseges fájdalommal jelentik Méltóságos

Báró BOHUS LÁSZLÓ

nagybirtokosnak

1. évi május hó 2-án reggel 4 órakor, életének 75-ik évében Világoson bekövetkezett csendes elhunytát.

A boldogult hült tetemét május hó 4-én, délelőtt 11 órakor fognak beszenteltetni és a világosi családi sírboltban a feltámadás reményében örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő sz. mise áldozata f. hó 5-én d. e. 10 órakor fog Világoson a róm. kath. kegyuri templomban az egék Urának bemutatattatni.

Áldott legyen emlékezte!

Világos, 1914. május hó 2-án.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága a legmélyebb gyászérzésével és a nagy veszteség felett érzett igaz, benső fájdalommal jelenti, hogy

báró Bohus László ur

aki a vasutársaság igazgatóságának — annak alapítása óta — állandóan érdeműs és tevékeny tagja volt, folyó hó 2-án váratlanul elhunyt.

Emlékét mindenkor hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Arad, 1914. május hó 2.

A „Marty“ Cognac-Gyár Részv.-Társaság igazgatósága és felügyelő-bizottsága mélyseges fájdalommal jelentik

Méltóságos

báró Bohus László

nagybirtokosnak, társaságunk szeretett elnök-igazgatójának

1. évi május hó 2-án reggel 4 órakor, életének 75-ik évében, Világoson bekövetkezett csendes elhunytát.

A boldogult hült tetemét május hó 4-én délelőtt 11 órakor fognak beszenteltetni és a világosi családi sírboltban a feltámadás reményében örök nyugalomra helyezni.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Világos, 1914. május hó 2-án.

A „Marty“ Cognacgyár Részv. Társaság tisztikara mélyseges fájdalommal jelentik

Méltóságos

báró Bohus László

Nagybirtokosnak társaságunk szeretett elnök-igazgatójának

1. évi május hó 2-án reggel 4 órakor, életének 75-ik évében, Világoson bekövetkezett csendes elhunytát.

A megboldogult hült tetemét május hó 4-én d. e. 11 órakor fognak beszenteltetni és a világosi családi sírboltban a feltámadás reményében örök nyugalomra helyezni.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Világos, 1914 május hó 2-án.

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A díjazott

kőszoborral

a bor savanyúságát, ke kelemesen perzsgó.

Nem teszi a bort.

1888 óta kitüntetés beavalt:

Berger gyógy-kátrányszappana

G. Heil & Comp-tól.

Kiváló orvosok ajánlják és Európa legtöbb államában a legjobb eredménytel használják mindenféle

bőrkiütés ellen

különböző krónikus bajok és kiütések, valamint haj- és szájkörnyék ellen. Tartalmaz 40 százalékos fakátrányt és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb huzemű gyártmányoktól. Működés borbajoknál nagyon hatásos

Berger kátrányos kénzappana.

Működik és gyermekeknek anyhebb hatása kátrányszappan

Berger glicerin kátrányszappana.

Továbbá kátrány nélkül a hirs

Berger-féle Borax-zappan

patkálás, napcsúszás, szepő, miteszer és más bőrbajok ellen. Darabja üvegtáskával együtt 70 fillér.

Uj: Berger tejsavos kátrányszappana, kiváló hatású bőrbetegségeknél, fej- és szájkörnyékénél, valamint kiváló hajnövesztő szer. 1 üveg 1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

1.50 korona. Kérjen kifejezetten Berger-zappant G. Heil & Comp.-tól és nézze meg

Aradon G. Földes Kelemen, Hehs Vilmos, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész traktánál; Hegedűs Gyula Andrassy-tér 15. parfümerie, Vojtek és Weisz droguerében és kapható az összes hazai gyógyszerárakban. 2641

György**Menyhért és Társa****Női****Felöltők**

áruháza Arad, Andrassy-tér
8. szám. (A Minorita templom bejáratával szemben.)

Legujabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1104

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisztek bevásárlási r. t. szerződéses szállítója. :: ::

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr-és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Daraja 80 filléért kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszertüzetekben stb. Használóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (70 fillér egy tubus) Kitűnő szer női kezek gondozására.

Uj könyvek.

* Schrecker János: Az istállótrágya kezelése, tekintettel annak üzemi jövedelmezőségére. Kapható a „Patria r.-t.” gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Ullői ut 25. Ára 5 korona. Az istállótrágya helyes kezeléséről való fogalmak az utóbbi évtizedben gyökeres átalakuláson mentek át, úgy hogy mindenki, aki a gazdasági tudomány ezen ágát az utóbbi években figyelemmel nem kísérte, sok újat találhat Schrecker könyvében.

* Uj Nótáskönyv. A Nádor-féle Kottás Zsebkiadások I. sorozatának III., IV., V. és VI-ik kötetei most hagyták el a sajtót és meglepően szép külső formájukkal, rendkívül értékes tartalmukkal méltóan sorakoznak az első két kötet mellé. A III., IV., és V. kötet Fráter 60 újabb dalát tartalmazza. Nem szükséges Fráter nevét különösen magasztalni: a nótakedvelő közönség jól tudja méltányolni az ő dalainak szépségeit. A VI. kötetben Csóka Józsi híres pesti cigányprimás 16 kedvelt nótája jelent meg. Minden kötet 2 koronáért megszerezhető úgy a kiadónál (Nádor Kálmán, Budapest) valamint bármelyik kottás- vagy könyvesboltban. Ujabb 4 kötet, — mellyel a kottáskönyvek I. sorozata befejeződik — nyár — augusztus hónapban hagyja el a sajtót.

* Munkásbiztosításunk. Irta: Méhely Kálmán. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének megbízásából ügyvezető igazgatója Méhely Kálmán rendkívül érdekes és tanulságos könyvet írt munkásbiztosításunkról. A könyv éppen kellő időben jelent meg. Tudvalévőleg a kereskedelemügyi ministeriumban éppen most folynak tárgyalások a fölött, hogy mily alapelvek szerint történjék a munkásbiztosítás reformja. Ez a kérdés a közvéleményt is már évek óta foglalkoztatja. Igen hálás feladatot végzett Méhely Kálmán, aki mint az Országos Pénztár és a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár alelnöke bőséges tapasztalatait a helyszínen szerezte, amidőn „Munkásbiztosításunk” cím alatt kiadott könyvében behatóan tárgyalja a munkásbiztosítás mindazon vonatkozásait, amelyek a helyzet felismerésére és a revízió irányára szükségesek. A rendkívül vonzó és élénk stílusban megírt könyvet munkaadóknak, munkásoknak s általában mindazoknak figyelmébe ajánljuk, akik a munkásbiztosítással bármily vonatkozásban állanak. A Párisi irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedés kiadásában jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható. A 150 oldalas, izléesen kiállított könyv ára 3 korona.

* Miss Semaphore. Hal Godfrey Miss Semaphore megifjodásának csodás története című angol regénye, melyet Benedek Marcell fordított magyarra, Radó Antal kitűnő vállalat, a Magyar Könyvtár számára. A kis regény Angolországban óriási népszerűségre jutott s nálunk is hamar fog nagy olvasóközönséget találni. A füzet a Magyar Könyvtárban jelent meg; ára 60 fillér.

* Az igazgató ur. Coleby és Knoblauch mulatságos komédiája, a Nemzeti Színház egyik legutóbbi ujdonsága most jelent meg Radó Antal kitűnő vállalatában, a Magyar Könyvtárban. Az angol életet szatiráló darab Mikes Lajos gondos fordításában igen kellemes olvasmány. A füzetet a Lempel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

* Lakatos László új novellái. Lakatos László hamar jutott nagy kedveltséghez olvasó közönség körében. Bizonyára nagy figyelmet fog ke teni az az új novellás kötet is, amely most jelent meg Lancelot és egyéb történetek cím alatt Radó Antal népszerű vállalatában, a Magyar Könyvtárban. A füzet a Lempel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

* Asszonyok. Schmittelné Feer Eliz kisebb rajzait, elbeszéléseit foglalta össze, hogy „Asszonyok” címmel adja át a nagy nyilvánoságnak. Az a tizenhat apróság, amely a könyv tartalmát adja, igazi írói lélek alkotása és sok minden kiváló tulajdonsággal rendelkezik. Schmittelnének nem kis érdeme, hogy históriaisokszor meglepő fordulattal végződnek és hogy a nem várt csattanók mindig ötletes k anélkül hogy kiereszkoltak volnának. Magállapíthatjuk, hogy az ő rajzait s elbeszéléseit magában foglaló kötet egyike azoknak, amelyek méltán kérhetnek jobb helyet irodalmunkban. A Légrády Testvérek kiadásában megjelent csinosan és izléesen kiállított kötetnek három korona az ára és minden nagyobb könyvkereskedésben kapható.

Nyitár.

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BÁRÓ BOHUS-PALOTA.)

Vasárnap, hétfőn

Nagy látványosság:

Két hazában

egy család története 4 felvonásban.

Irta Joe May.

És

báró Fejérváry Géza

temetése.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük helybéli és vidéki n. b. vendéközönségünket, hogy a nyolc év óta fennálló fésű-, kefe- és pipere-áru üzletünket Riedl Ödön cég tulajdonos elhalálása miatt megszüntettük. Eddigi szíves pártfogásukat megköszönve, egyben értesítjük a n. é. közönséget, hogy fésűkészítő műhelyünket továbbra is üzemben tartjuk Kápolna-utca 10—11. szám alatt.

Tisztelettel

Riedl-család.

2927
Dr. Goldzieher Albert
ügyvédi irodája
május hó 1-től
Andrássy-tér 6. alatt
Verbos házban.

Sokszorosan utánzott, de **soha el nem ért eredményekhez vezet a Zacherlin**

Valóságos csodálatraméltó bármely rovar ellen.

Soha nincs zacskóban, hanem kizárólag üvegekben és kapható:

Arad:

Nagy Farkas (Adler Anna és társa), Färber Lajos és testvére, Eles Armin, Vottek és Weisz, Pollak József, Hegedüs Gyula, Weigl Adolf és társa, Ehrenfeld Ignác, Dürr Gusztáv, Schlesinger Béla, Daimel Lajos utóda Schenck Rudolf, Braun Soma, Weisz David, Steinitzer N., Meer Mór és fia, Hoffmann J., Hoffmann Ottó, Lázár Gyula, Guttmann Gyula, Dusek Ferenc utóda, Dürr Kocsárd, Rottstein Mór, Kovács Gusztáv utóda Kertész Pál, Dónáth Simon, Braun Antal, Riesz Mátyas, Glüc József, Schwarz M. és társa, Schwarz János, ifj. Weisz Mór, Prolich István, Hendl testv., Gróf László, Atman Ede, Erbeszker Béla, Kardos Miklós. **Uj-Arad:** Orth A. J. utóda Theisz Miklós, Haackel Gyula és tsa. **Buttonya:** Fischer Hermann, Geller Ferenc. **Borosjenő:** Blau David, Radó Adolf, Straus Ignác.

Buttyn: Klein Márton. **Csormó:** Holländer Samuel Pia. **Gurahonoz:** Weiszberger Samu ut. **Kisjenő:** Messer Lipót. **Mária-Radna:** Berwanger József, Jesztl Árpád, Weisberger Pál. **Mesőhegyes:** Auspitz Lajos ut. Mosonyi Károly, Kruchio Elekne. **Pankota:** Barna Lajos, Duffek Kálmán Messer Armin, Pavlovics Konstantin utóda. **Pécska:** Turszky Nándor. **Radna-Lippa:** Elise János utóda, Palla Mihály, Huszarek Agoston, Schwarz Ferenc, Wingeron József, Wingeron Miklós. **Soberain:** Hirschmann Márk, Roth Mór és társa. **Uj-Szt.-Anna:** Endre Hermann, Henny Károly. **Világos:** Kreidler Vilmos, Weber János. **Vinga:** Kleemann N. ut. Tóth András, Bánfi Béla, Irsa Daniel, Kaufmann Ignác ut. Kaufmann Róza. **Zacherlin:** Hammen Ferenc. 2597

Tennisz-rakettek

a világhírű Slasenger-féle „Doherty” a speciel „E. G. M.” és Ideál, valamint a hasonló hirnévű Antiwet és más védjegyű eredeti angol rakettek 8 koronától kezdve nagy választékban.

Tenniszháló,

eredeti Sasenger és Standard tennisz-labdák. Fűles és gummi

labdák.

A legkedveltebb Scrum és más védjegyű 1870

footballok.

Football és futó-cipők. Óriási választék női kézitaskákban, pénz- és szivartárcákban, utazó bőröndök, kalap kofferek és berendezett uti készletek, séta botok, valódi angol és francia illatszerek, bel- és külföldi piperecikkek, fésű- és kefe-árak és más háztartási áruk. Mindebből óriási választék és olcsó árakban beszerezhető

HEGEDÜS GYULA

cégnél

Aradon, Andrassy-tér 16. Telefon 506.

Következő ujdonságok érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Szomaházy I.: Prof. Villányi, Somlay K.: Pusztai szellő, Kiúty Gy.: Palotaálmok, Barklay L. F.: Az esti dal, Berczik A.: A figyelmes férfi, Zsódos L.: Paminó, Révész B.: Vonagló falvak, Schmittelné: Asszonyok, Gábor A.: Mit ütköztek itt a kávéházban? Földes I.: Vörös szegfű, Vértes J.: Intim dolgok Napoleon életéből, Gömbösné: Levelék hullása, Dánielné Lengyel L.: Edith, Harsányi K.: A kristályéjszaka, Szabóné Noga J. Boldog emberek Székfi Gy.: A száműzött Rákóczy, Oláh G.: Szegény magyarok Kóbor: Cogaac-idillek, Hankó: Universum VI. Pakots: Sok asszony egy férfit, Schnitzler: A préda, Anatole F.: A sovány kandur Tristan-Anhis: A szerkesztő ur, Maupassant: Horla, Szomor E.: A függöny előtt és függöny mögött, Biró L.: A szentlélek lovagja, Pekár Gy.: A kölcsönkért kastély, Csehov A.: Dráma a vadászaton, Hegedüs Gy.: Komédia, Herceg F.: Az ezerecs, Dabó: A tenger rabjai, Verisztikus modern színmű: Bródy A.: Egy éjjel a házasság-életből, Az anyafalat, Swift: Gulliver utazásai, Schnitzler: Gusztli hadnagy.

Németül: Croker B. M.: Waldkinder, Hauptmann G.: Atlantis, Voss T.: Die Tarentella der Carmelina, Hasse H.: Rosshaldes, Voss R.: Die In-el der schönen Menschen, Braun Lilly: Im Schatten der Titanen, Corday u. C.: Mit Luchsauge, Zobelütz H.: Mit Marschall Vorwärts, Herzog R.: Es gibt ein Glück, Brandenfels H.: Der dumme Peter, Tovote H.: Mutter, Werder H.: Tiefer als der Tag gedacht, Melegari D.: Meine Töchter, Schnitzler: Das weite Land, Villinger H.: In der Schuld, Bang H.: Hoffungslose Geschlechter, H.: Theater, Holländer F.: Sturmwind im Bahr Westen, Karin M.: grf. Sylvanis Rache, Brandenfels H.: Durcgebrant, Eyth M.: Hinter Pfluz und Schraubstock, Mann Thomas: Der kleine Herr Friedmann.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona, vagy füzetenként 20 fillér.

Legujabbak: Logatti: El Irresistible, Tango. Leiner: Sonvenir de Brésil, Tango. Sas N.: It hagyom én a falomat. stb. Kondor: Az első csók. Bogdán S.: Örök szerelem, keringő. Bánóczy: Ha egyszer megszólalnál én kicsiny legényzombám! Gajary: Böském operett, Heidelberg: Tango Mascottes. Heidelberg: American Two-Step, Jacobi: Szibill operett.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése Aradon.

183

6 Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű 6221

jégszekrények.

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonnyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral ...	150
Borkészlet 1 palack 6 pohárral ...	140
Likorkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg ...	140
12 „ boros pohár „ „ ...	120
12 „ likörös pohár „ „ ...	120
1 felszolgáló állvány 6 tányérral ...	120
1 cukortartó ...	40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos ...	120

Porcellán edény, kárlsbádi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. teacsésze ...	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve ...	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve ...	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve ...	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és diszesen festve ...	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve ...	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyártárjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszuszosillárókban. — Legjobb minőségű Wolfram izzólámpák.

Képkerekezések a legújabb kivitelben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület üvegezési vállalat.

Nikotinmentes dohányárak és különlegességek

REICH GYULA

bádogos és vízvezeték berendező

ARAD, Hunyadi-utca 8. sz.
Färber fűszerüzlettel szemben. Telefon 1048.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák készítését, úgy-
mint: fürdőszoba, angol kloset és vízvezeték beren-
dezéseket, valamint bádogos munkákat a legjutányo-
sabb árak mellett. **Költségvetést díjtalanul készítek.** 2714

Nyitlér.

Mérlegképes könyvelő

ki az irodai munkálatokban teljesen jártas és jó bizonyítványokkal rendelkezik, helyben vagy vidéken

könyvelői vagy irodista

állást keres lehetőleg azonnali belépésre. „Első erő” jellegre címet kiadóhivatal továbbít. 2856

Tobelbad

GYÓGYFÜRDŐ GRÁC OO SZANATÓRIUMMAL MELLETT

Gyomor- és bélbetegeknek, idegességeknek, Belsőknék és légcsőhurutosoknak. Diétás kurák, Hízó és soványító kurák.

SPORTKURÁK.

Lahmann-kurák. Villamos- és vizgyógy kezelések. Nap- és légfürdők. Utások: Nagyszabású sporttelepek (golf-, tennisz-, football-, teke-, boccia croquet-pályák, nyitott lövőterület, cél-lövőpálya.)

Kétféle négyzetméteres rádiumos vizű 28 C-os szabad termálfürdő. Mérsékelt szanatórium és pensio-árak. Magyar orvos, magyar levelezés és prospektus. Megnyitás május 1-én. Előidényben külön kedvezmény. Cim: Tobelbad bel Grác. 9259

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNY VIZ

ÜDÍT-GYÓGYÍT

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

Vese és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővénykepződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásúnak bizonyult. — **Ö: veséjé ajánlva.**

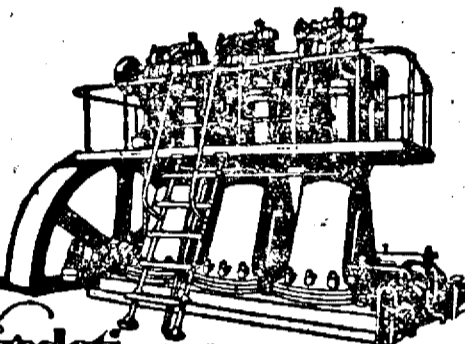
Főraktár:

Kardos Miklós, ásványvízkereskedő Arad,
Deák Ferencz-utca. 36.

Uj menetrend.

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő 1914. május hó 1-től érvényes összes vonatok menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.
Ára 12 fillér.

Érdekl.

BENZ

Dieselmotorok, szivattyúk, benzín-, légszivattyúk,
MOTOROK
minden gazdasági és ipari célra

Olcsó üzem. Kedvező fizetési feltételek. Széles mélység. A világ legnagyobb motorgyára. 7000 munkás-400 hivatalnok

BENZ
MAGYAR AUTOMOBIL ÉS MOTORGYÁR R.T.
Házipost Budapest VIII. kerület
Dorottya u. 2. Szán Villakörút 22.

9281

A gyomor egészségben TARTÁSA

főleg a táplálkozási, az étvágytól, az emésztés szabályosságától és a terhes székrekedés mellőzésétől függ. Régóta bevált szer, kiválóan jobb és leghatásosabb gyógyfűvekből gondosan elkészített etvágyerősítő, emésztést előmozdító és anyha hasbaját hálszer, mely a mértéktelenség ismeretes következményeit, helytelen táplálkozást, meghűlést és a terhes székrekedést mint pl: gyomorból, felpuffadást, fölösleges savképződést és a görcsös fájdalmakat megszünteti. **Dr. Rosa gyomor balzsama.** Fragner B. gyógyszerárú, Prágában.

ÓVÁS! A csomagolás minden része a törvényileg bejegyzett védjegyvel ellátott.

Főraktár:

B. FRAGNER csász. és királyi udvari szállító gyógyszerára ::
„A Fekete sashoz.” PRAGA. Kleinseil Nr. 203.

Naponkénti posta küldés. Neruda-gascsarkán.

1 egész üveg 2 kor. 1 fél üveg 1 korona.
Postán a pénz előleges beklidésével 1-50 korona, egy kis üveg 2-80 korona egy nagy üveg, 4-70 korona 2 nagy üveg, 8- korona 4 nagy üveg, 22 korona 14 nagy üveg küldünk frankó az osztrák magyar monarchia minden állomásaira. Raktár Aradon: Rozsnyay Máltyás, gúrolt Földes Kelemen és Hajós Árpád gyógyszerárúiban.
Raktár Magyar és Ausztria-ország gyógyszerárúiban. 1915

Költözködők figyelmébe

ajánljuk állandó alkalmi vételű nagy szőnyegeinket, melyeknek árai a következők:

400 hosszú 300 széles	...	100 korona
350 hosszú 250 széles	...	75 korona
300 hosszú 200 széles	...	48 korona

Rézkarnis teljes felszereléssel K 3.50. Nagy raktárt tartunk futószőnyeg-, függöny-, asztal- és ágyterítőben. 2832

Rosenblüh H. és Társa ARAD.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözőkők figyelmébe

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikket. 467

Szalon angolbőr butorok

a legfinomabb kivitelű a legegyszerűbbig. — Továbbá használt butorok átalakítása valamint lakásberendezések és díszítések a legolcsóbb árban elfogadtatnak.

Levelezőlap meghívására azonnal jövünk!!!

Dougán és Majer

kérpitos és díszítők

ARAD, Atzél Péter-utca 3. sz.
(az udvarban, a kapuval szemben)

Ideggyöngge férfiak

(neurasteniában szenvedők)

kérjenek ezen baj azonnali megszüntetését tárgyaló ismertetőt. 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Cim 2325

„NOVA MECHANIKA 105”
Budapest — Főposta — Fiókbérlet 40.

Bőrtisztítálatalanságok

mint bőrátka (Mitesser) pattanás zsiros nyers és érdes bőrt eltávolít

Pinosol

melynek gyógyító részei kátránytól vannak elkülönítve az illatos festő és ragadó részeketől megszabadít, tartalmaz és a grazi derma ologiai klinika megfigyelése szerint leghathatósabb, mint a hivatalos kátrányfélék.

Legcél-
szerűbb

a folyékony Pinosol

szapannak
használata

(üvegenként 1.— és 2.50 kor.) Hosszu ideig tart.

Aki szokása szerint szilárd szappant kedvel használjon Pinosol-szappant 5% (90 fill.) — Pinosol-boraxszappant (80 fill.) vagy Pinosol-kéntej-szappant (K. 1—) — Bőrbajok és kiütések ellen ajánlják az orvosok a 10%-os szilárd Pinosol-szappant és Pinosol-kénszappant (K. 1—) — Bőrebbet a szappanhoz melléelt prospektusban. — Fejmosáshoz hajhullás, korpa stb. ellen legjobb szolgálatot tesz a folyékony Pinosol-hajszappant üvegekben 1.— és 2.50 kor. (Tartós-készlet).

Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban és illatszerüzletekben.

Pinosolverke G. Hell & Comp. Troppau

Wien, I., Helfferstorferstrasse 11/13.

2895

Lerakatok Aradon: **Vojtek és Welsz, Hansu Nesztor, Török Andor és Társa drogeriákban, Földes Kelemen és Hehs Vilmos** gyógyszertárában. —

Szanatorium Dr. Fasan

Spittal Millstätter-tó, Karintia. Alapított 1893. Morfium leszoktatási gyógy mód kényszer nélkül és enyhe formában, ugyanint könnyű betegeknek és üdülésre szorultaknak általában. Prospektust ingyen. 1058

Értesítés.

2885

Üzletfeleim és a n. 6. közönség szives tudomására adom, hogy a Varjassy Lajos és a Borona-utcák sarkán levő

épület- és butor asztalos műhelyemet május hó 1-én Vécsey-utca 6. sz. alá Schwel-d-utcai bejárat heyezttem át. További szives pártfogást kér:

Erki Balázs, asztalos.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

url és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

2875

A n. 6. közönség szives tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt ess közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,

a leggal honvédezőrod tisztikarunk szállítója

Uránia Színház.

Vasárnap és hétfőn. Látványos szenzáció!

A BÁNYA HŐSÉ.

Dráma 3 felvonásban.

Kedden és szerdán

„Egy asszony, aki mindenkié.”

Filmköltemény 5 részben. Irta: Jean Richepin.

Báró Fejérváry Géza temetése.

Építetők figyelmébe

bizalommal ajánlom

építészeti irodámat.

Elvállalok legelőnyösebb árban mindenemű új építéseket, átalakításokat és javításokat legjobb kivitelűen.

2587

Klaity János képesített kőművesmester
Csutora-utca 34. sz.
(Varjassy Lajos-utca sarok.)

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vat tával.

Minden dobozban 120 darab

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-
tőrszékben.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő

ARADON,

József főherceg-ut 11. sz.

Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat, sodrony ágybetéteket, sodrony kocsilüéseket, gyermekágy és gyermek-kocsikat, réz karnisokat, mosdó-asztalokat felszerelve, összecsintható ágyakat és madracokat. Szállodai és kávéházi kórház és intézetek berendezését. Elvállalok minden a szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök. 701

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok Nagy raktár modern osillárokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmak, rojtok és minden a szakmába vágó cikkekben mérsékelt árakkal. Költségvetések díjmentesen.

Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel 439.

Návrády Ede

villany és gáz-szerelő

Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

Aradi Ipar- és Népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetemény.

1914 évi május hó 19-én délelőtt 9 órakor, az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1914. évi március hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüsttárgyak alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

12952	13282	14662	15044	15107	15398	15470	15537	15904	15952	15982
16014	16175	16505	16530	16618	16671	16672	16867	16889	17026	17086
17186	17271	17364	17520	17858	18202	18364	18394	19044	19085	19527
10536	19664	19668	19797	20073	20243	20307	20541	20614	20622	20663
20709	20816	20952	20961	20995	21032	21055	21414	21429	21523	21688
21752	21874	21892	21993	8	10	20	588	540	707	797
832	986	997	1010	1016	1174	1320	1394	1401	1527	1600
1603	1986	2038	2060	2065	2131	2364	2406	2427	2474	2475
2497	2508	2515	2518	2520	2521	2570	2592	2659	2796	2864
2927	3054	3184	3435	3548	3636	3078	3891	3942	3964	3995
4060	4075	4159	4207	4286	4418	4430	4439	4794	4856	4912
4968	4977	5099	5341	5469	5510	5708	5715	5782	5759	5771
5804	5822	5885	5886	5902	5913	5914	5939	5941	5943	5947
5950	5955	6087	6106	6151	6355	6419	6472	6496	6505	65
65	6519	6589	6601	6610	6636	6670	6674	6705	6715	6811
6845	6912	6952	6956	6966	6972	7040	7054	7079	7083	7102
7182	7195	7241	7259	7277	7384	7584	7591	7610	7703	7739
7817	7852	7860	7895	7930	7956	8027	8055	8069	8078	és 8096
mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívhatnak.										

Arad, 1914. évi április hó 25-én.

2778

Az igazgatóság.

Az eredeti „Dr. Aschenbrandt“-féle

Bordói-por és Rézkénpor

a legkitünőbb anyag a szőlőlevél-, illetve a fürt peronosporája valamint a lisztharmat ellen.

Ovakodjunk az értéktelen utánzatoktól!

Csakis olyan csomagokat kell elfogadni, melyeken a Dr. Aschenbrandt-féle név és védjegy ki van téve. A bordópor ára 100 kg.-ként 62.— K., a rézkénpor ára 47.— K. 50 kg.-nál kisebb csomagokban 4.— koronával drágább q.-ja.

Vezérképviselőt

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 29. Kapható minden „Hangya“ fogyasztási szövetkezetben és a legtöbb vidéki fűszerkereskedőnél. 2027

A szépségápolás titka a használandó
szépitő szerek helyes megválasz-
tása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készit-
mény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér.
1 tégely krém 1 korona

Szines, arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillérről Kék, zöld, lila,
testszin, sárga, barna. Színházi vagy este
kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

az elasztikus
cipősarok
PALMA
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

9261

Uj villanyvilágítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem,
hogy kerékpár és mechanikai
üzletemet villanyvilági-
tási vállalattal bővítet-
tem ki. — Elvállalok minden-
nemű villanyvilágítási beren-
dezéseket legjutányosabb árak-
ban úgy új épületeknél, mint
magánlakásokon.

GARTNER SAMU
villanyvilágítási vállalkozó és mű-
szerész 3778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751
Legnagyobb kerékpárraktár.

Ügynökök

Ügyesek és szolidak legmagasabb juta-
lékkal felvétetnek jóhírnevű farollé- és
szalaggyáram részére. 9563

Ernst Geyer Braunau, Böhmen.

Gróf Potocki Uradalom Honcztó, Aradmegye.

Ajánlja szigoruan osztá-
lyozott I., II., III. osztályu
bükk hasáb, I., II. osztályu
csering, valamint I. osz-
tályu cser hasáb

tüzeitáját.

A fa száraz és szigoruan
osztályozott minősége da-
cára kedvező árért szál-
littatik. Arajánlattal min-
denkor készséggel szolgál:

Gróf Potocki Uradalmak
Jószágigazgatósága 3078
Honcztó, Aradmegye.
Telefonszám 11.

**Jég-
szekrényeim**

2804

60%
jégmegtakarítással

Sikerült egy oly jégszekrényt gyártanom, amely kevés jég-szükséglettel kitűnően hűtenek. Kentesek, mészárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

**jégszekrény
árjegyzékemet,**

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények ujjakra becseréltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladatnak.

**Kohn
József**
bádogos, vízvezeték berendező
Aradon

Gyártelep Batthyány-utca 32.
Városi és megyei telefon 333.

3800 bolgár

100 évnél idősebb! E balkán nép keménysége és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a —

„YOGHURT.” Ez egy tejből készülő, rendkívül táperezű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellyel ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdasága, Nagyszében 2.** címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon. 9409

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. **Ára 2 korona 40 fillér.** — Készíti:

HEHS, VILMOS

gyógyszertára

6187

ARADON, Batthyány-utca.

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézbőrének megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkedveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ára 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ára 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztátianságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számítatik fel. 7031

Halló csak K1.80

- 1 drb kézi himzésű női ing prima minőség ... K. 1.80
- 1 drb kitűnő chiffon női ing himzéssel és szalag befűzéssel ... K. 1.80
- 2 drb kitűnő chiffon fűzővédő himzéssel és szalag befűzéssel ... K. 1.80
- 1 drb kitűnő chiffon női nadrág himzéssel és szalag befűzéssel ... K. 1.80
- 1 drb kitűnő chiffon női hálókabát himzéssel és szalag befűzéssel K. 1.80
- 12 drb női zsebkendő kitűnő anyagból készült K. 1.80
- 12 drb férfi zsebkendő kitűnő anyagból készült K. 1.80
- 6 drb női himzett zsebkendő ... K. 1.80
- 6 pár női harisnya fekete vagy barna ... K. 1.80
- 6 pár férfi harisnya fekete vagy barna ... K. 1.80
- 1 drb kreton szoknya jól mosható ... K. 1.80
- 1 drb melles batiszt kötény himzéssel ... K. 1.80
- 3 mtr angol zefir blousra vagy ingre ... K. 1.80
- 4 drb Damaszt törülköző 1 mtr hosszú ... K. 1.80
- 1 drb Damaszt abrosz 6 személyes fehér ... K. 1.80
- 3 mtr Csipkefüggöny széles ... K. 1.80
- 1 drb Alsólepedő varrás nélkül 2 mtr hosszú K. 1.80
- 4 mtr Kreton prima minőségű jól mosható K. 1.80
- 1 drb Pepita selymekendő — — — K. 1.80
- 2 1/4 mtr Pepita szövet egy aljra való — K. 1.80

Minden héten újabb és újabb tömegárúk érkeznek.

Popper

**Maradék
Áruháza.
ARAD,**

Bohus palota 2893
Apolló mozi mellett.

Arad-Csanádi Egyesült Vasutak menetrendje. Érvényes május hó 1-től.

Arad-Szeged.										
Kilomet. távolság.	Állomások		By. M.	Sz. V.	Mot. V.	Mot. V.	By. M.	Mot. V.	Sz. V.	Mot. V.
			I. II.	I. II. III.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II. III.	II. III.
	Wien Stb. ind.		1205	1205	1205	—	—	1020	1020	—
	Bpest kpu.		930	930	1125	—	—	705	750	210
	Nagykikinda.		—	—	—	—	680	680	1185	—
	Temesvár.		427	427	—	815	815	—	224	508
	Tövis ...		817	817	815	351	351	—	1046	—
	Brád ...		—	—	—	403	403	730	986	197
	Arad ... ind.		regg. 8-16	6-40	d. e. 8-45	d. e. 11-05	d. e. 11-48	d. u. 2-25	d. u. 4-13	este 7-16
5	Nagybuzsák...		—	6-57	×8-55	×11-14	—	2-35	—	×7-23
9	Csalátelepi hiszláda		—	7-05	×9-04	×11-22	—	2-44	4-32	×7-32
13	Pécskaszenttamás		—	7-25	×9-13	×11-30	—	×2-52	×4-41	×7-32
21	Opécska ...		6-47	7-25	9-31	11-47	12-17	3-09	5-08	7-53
29	Opécskai tany.		—	—	×9-45	×12-01	—	×3-22	×5-22	×8-10
35	Battonya	Mot. V.	7-04	7-52	9-58	12-13	12-35	3-35	5-36	8-20
40	Tompapuszta	13	—	8-03	×10-08	×12-23	—	×3-44	5-47	8-51
45	Belsőperregpuszta	II. III.	—	×8-12	×10-17	×12-32	—	×3-52	5-58	×8-58
52	Mezőhegyes érk.	reggel	7-26	8-26	10-31	12-46	12-59	4-05	6-10	8-51
	Kétegyháza érk.		959	959	—	—	225	225	—	748
	Orosháza érk.		412	548	548	915	1150	1150	—	343
	Orosháza ind.		340	1039	1039	—	—	—	828	—
	Mezőhegyes ind.		5-42	7-27	8-46	10-34	1-15	1-01	4-10	6-30
62	Csanádapalota		6-00	7-40	9-05	10-54	1-35	1-16	4-27	6-49
68	Nagylaki kendergy.	×6-09	—	9-16	11-04	×1-46	—	×4-37	7-01	—
70	Nagylak ...	6-14	7-52	9-27	11-12	1-57	1-28	4-43	7-10	—
77	Megy.-csanádmezgálló	×6-24	—	9-40	11-28	×2-08	—	×4-53	7-23	—
80	Apátfalva érk.	6-30	8-05	9-48	11-32	2-16	1-41	4-59	7-30	—
	Hmvásárh. érk.		940	—	—	—	—	782	—	—
	Nagyrentmiklós ind.	Mot. V.	1094	1094	657	—	—	780	405	—
	Apátfalva ... ind.	II. III.	6-31	8-06	9-53	11-39	2-17	1-42	5-04	7-35
89	Makó ... érk.	reggel	6-46	8-18	10-11	11-50	2-33	1-54	5-19	7-53
95	Kiszombor ... ind.	4-09	6-50	8-23	10-43	11-58	2-34	1-56	5-21	8-15
99	31. sz. őrház m. h.	4-23	7-03	8-35	10-59	12-09	2-48	2-07	5-34	8-35
102	Hizellátelep kitérő	×4-31	—	—	—	×12-18	—	—	—	—
108	Deszk ... érk.	×4-36	—	—	—	×11-15	—	×5-02	—	—
114	Szörög ... érk.	×4-46	—	—	—	×12-28	—	×3-13	—	—
	Temesvár érk.	788	1288	1288	207	606	904	606	828	518
	Nagybecsk. ...	924	311	450	—	921	—	—	921	649
118	Szörög ... ind.	5-03	7-40	9-02	11-46	12-47	3-26	2-32	6-17	9-16
122	Ujszeged ...	×5-08	×7-48	—	—	×12-55	×3-35	—	×6-25	—
	Szeged érk.	5-13	7-53	9-12	12-00	1-00	3-40	2-42	6-30	9-31
	Szeged-Rétság érk.		802	1080	—	290	—	344	—	242
	Bpest nypu. ...	915	406	125	—	680	750	1140	680	515
	Wien Stb. ...	845	925	620	—	550	—	550	—	1214
	Temesvár ...	—	1238	1238	—	606	904	822	606	518

Szeged-Arad.											
Kilomet. távolság.	Állomások		Szem. V.	Mot. V.	Mot. V.	Gyora M.	Mot. V.	Szem. V.	Mot. V.	Gyora M.	Mot. V.
			32	14	16	2	18	34	20	4	22
	Temesvár ind.		9-45	—	451/748	—	9-28	100	1-40	1-40	—
	Wien Stb. ...		345	2-10	—	1110	—	1110	—	9-28	9-28
	Bpest nypu. ...		805	10-15	1055	—	8-25	5-30	—	2-40	12-15
	Szeged-Rök. ...		1-14	5-40	8-35	1116	1116	—	4-45	—	—
	Szeged ind.		reggel 3-06	6-10	10-35	12-36	1-56	3-17	5-06	6-33	este 7-25
4	Ujszeged ...		—	×6-15	×10-40	—	×2-01	—	×5-12	—	×7-31
8	Szörög érk.		3-19	6-23	10-48	12-46	2-09	3-31	5-21	6-41	×7-41
	Nagybecsk. ind.		718	—	621	621	621	1127	1127	1-18	118
	Temesvár ...		925	—	451/748	925	925	100	140	—	—
	Szörög ... ind.		3-20	6-24	10-49	12-47	2-10	3-32	5-22	6-42	7-42
14	Deszk ...		3-33	×6-25	11-02	—	2-24	3-44	×5-34	—	×7-55
20	Hizellátelep kitérő		3-42	×6-45	×11-15	—	×2-34	—	5-47	—	8-10
23	31. sz. őrház m. h.		—	×6-50	11-20	—	—	—	5-52	—	×8-16
27	Kiszombor ...		3-56	7-08	11-29	1-13	2-48	4-06	6-01	7-06	8-36
33	Makó ... érk.		4-03	7-15	11-41	1-23	3-00	4-18	6-13	7-18	8-46
	Wien Stb. ... ind.		4-23	7-17	11-51	1-27	3-02	4-35	6-18	7-18	—
42	Apátfalva érk.		4-38	7-32	12-06	1-40	3-17	4-50	6-38	7-41	—
	Nagyrentmiklós érk.		—	1004	—	—	—	780	—	—	—
	Hmvásárh. ind.		940	615	—	—	—	782	405	405	—
	Apátfalva ind.		4-39	7-33	12-07	1-42	3-18	5-00	6-35	7-32	—
46	Megy.-csanádmezgálló		4-47	×7-40	×12-14	—	×3-25	5-08	×6-42	—	—
52	Nagylak ...		5-01	7-52	12-27	1-57	3-37	5-22	6-51	7-46	—
54	Nagylaki kendergy.		5-07	×7-57	×12-32	—	×3-42	5-28	×7-01	—	—
60	Csanádapalota		5-18	8-08	12-43	2-09	3-53	5-39	7-13	8-11	—
71	Mezőhegyes érk.		5-35	8-25	1-00	2-23	4-09	5-56	7-25	8-11	—
	Orosháza érk.	Mot. V.	8-08	10-39	—	—	—	8-28	—	—	—
	Kétegyháza ind.	12	3-40	6-20	—	—	—	3-48	—	—	—
	Kétegyháza érk.	II. III.	7-00	9-59	2-25	5-30	5-30	7-48	—	—	—
	Mezőhegyes ind.	reggel	4-12	5-43	11-50	—	—	3-28	—	—	—
	Belsőperregpuszta ind.		4-00	5-50	8-27	1-02	2-27	4-11	6-11	8-13	—
78	Tompapuszta	×4-17	×6-03	×8-39	×1-15	—	×4-24	×6-24	—	—	—
83	Battonya	×4-24	6-13	×8-47	×1-24	—	×4-33	6-34	—	—	—
88	Opécskai tany.	4-35	6-25	9-00	1-35	2-51	4-44	6-47	—	8-39	—
102	Opécska ...	×4-42	—	×9-11	1-46	—	×4-54	—	—	—	—
110	Pécskaszenttamás	5-04	6-50	9-30	2-02	3-09	5-10	7-12	—	8-58	—
114	Csalátelepi hiszláda	5-20	7-06	×9-44	×2-17	—	×5-25	×7-28	—	—	—
117	Nagybuzsák ...	×5-35	—	×9-53	2-26	—	×5-35	—	—	—	—
122	Arad ... érk.	5-28	—	×10-00	2-35	—	×5-48	—	—	—	—
	Brád érk.	1138	218	—	7-41	9-11	9-11	—	—	8-08	—
	Tövis ...	1-32	—	5-58	11-33	11-33	12-00	—	—	12-00	—
	Temesvár ...	7-45	—	2-12	6-08	6-08	8-30	12-09	—	—	—
	Nagykikinda ...	10-18	—	5-17	—	—	—	—	—	—	—
	Bpest kpu. ...	11-20	1-25	7-25	9-20	9-20	—	5-45	—	5-45	—
	Wien Stb. ...	8-00	6-40	—	6-45	6-45	—	11-40	8-40	11-40	—

A magyarpécskai kir. járáshíroság mint telekkönyvi hatóság.

649—1914. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Hegyesán Demeterné sz. Sztójkó Milena önkéntes árverési ügyében a telekkönyvi hatóság az önkéntes árverést a magyarpécskai kir. járáshíroság területén levő ópécska községben fekvő s az ópécskai 533. sz. tjkvben A. I. 10. sor 4045. hrsz. a. felvett 1 h. 307 □-l területű rétnek Hegyesán Demeterné Sztójkó Milenát illető fele részére 93 kor., az ópécskai 829. tkvi A. I. sor 4077. hrsz. 3 h. 182 □-l területű rétnek ugyanőt illető fele részére 391 korona, az ópécskai 1965. sz. tjkvben A. I. 5. sor 4046 hrsz. 1089. □-l területű rétnek ugyanőt illető fele részére 51 korona, az ópécskai 4821. sz. tjkvben A. I. 1. sor 4077. hrsz. 1 hold 800 □-l területű ingatlannak ugyanőt illető fele részére 92 korona, az ópécskai 4793. sz. tkvi A. I. 1. sor és 4044/a hrsz. 958 □-l területű rétnek ugyanőt illető fele részére 48 kor. 50 fill. és ugyanezen tjkvben A. I. 2. sor 4044/b hrsz. 958 □-l területű rétnek ugyanőt illető fele részére 48 kor. 50 fillér.

Az árverést 1914. évi május hó 11 én délelőtt a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy sz 1881. LX. tc. 42. §-ban meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kikiáltott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908. XL. tc. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékalig kiegészíteni. (1908. XLII. 25. §.).

Magyarpécska, 1914. évi február hó 28. napján. 2904

Dr. Frailer s. k. albíró.

Dombos szárazfekvésű kaszálóra elfogadok legeltetésre, bikákat, ökröket, tehéneket, borjúkat és ménesbe csikókat. — Bérgazdaság

Simonyifalva Aradmegye. 2011

Használt ólom megvételre keresetlik.

Arad-Csanádi Egzesult vasutak menetrendje. Ervenyes majus ho 1-tol

Table with columns for stations (Állomások), kilometers (Kilomet. távols.), and train numbers (Mot. V., Szem. V., Gyorsm.). It details the schedule for the Arad-Brád line, including departure and arrival times for various services.

Table with columns for stations (Állomások), kilometers (Kilomet. távols.), and train numbers (Szem. V., Gyorsm., Mot. V.). It details the schedule for the Brád-Arad line, including departure and arrival times for various services.

Valódi brünni szövetek... Siegel-Imhof Brünn. Advertisement for beer and a bicycle brand, featuring a bicycle illustration and text in Hungarian.

Kereken kijelentem, hogy az... ORIGINAL VIKTORIA... HAMMER VILMOS. Advertisement for bicycles and machinery, featuring a bicycle illustration and text in Hungarian.

Veszek... Deutsch Izidor. Advertisement for jewelry and watches, featuring text in Hungarian.

HUTTER és SCHRANTZ Részvénytársaság. Advertisement for a company, featuring a diagram of a mechanical part and text in Hungarian.

A TITKOT

fiatalnak és szépnek lenni megfejtett az amerikai

'OJA' csodaszappan

egyszeri alkalmazása által. „OJA” egy feltétlenül hatásos, biztos eredményű szépség szer és az arcbőrnek üdeseget kölcsönöz. Mindenféle arctisztítástól teljesen eltünteti. „OJA” a legdurvább kezét puhává, tisztává, gyöngéddé és finomná teszi. Egy nagy adag 2 korona, egy kis adag 1 korona.

„OJA”-köröm-máz használata azonnal hetekig tartó gyönyörű fényt kölcsönöz és hatása minden kézmosás után még jobban érvényesül. Egy készlet tartalma: köröm-máz pasztával és máz eltávolító K. 2.50.

Parfümerie „OJA” A. G.

Wien, I. Petersplatz 11.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszer-tára, Hegedüs Gyula Andrásy-tér 15., Hanzu Nestor drogeria, Riedl Ödön Minorita-palota., Róna Jenő Andrásy-tér 18., Török Andor és Társa Drogeria. 2499

Telefon 598.

Költözők figyelmébe.

Ajánljuk nagy választékú jól berendezett modern villanycsillárainkat, ugyszintén elvállalunk villamos és gázcsillárok átszerelését leggyorsabban és legújtanysabban. Szíves megkereséseket kérünk:

Pálinkás Lajos és Társa

villanyműszerészek 1201

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Figyelem a címre!

Nem összetéveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varrógépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csak a legjobb gyártmányú gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. Javítások legszakosabban, jutányosan elkészítetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalom. Sírácsokat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Telefon 370. 1923

Röntgen-intézet.

Aradon, Batthyány-u. 21.

Telefon 622. 211

Röntgensugaras átvilágítások és fényképfelvételek, betegségek, csonttörések, ficamok stb. Kőrismézése céljából. Röntgensugaras gyógyítások idült bőrbajok, sipolyok, nem operálható nagy daganatoknál és a méh- és pajzsmirigy alképleteinél. Intézettulajdonos:

Dr. Singer János

egyetemes orvostudor.

Vízvezeték és csaforna berendezési vállalat

VARGHA PÁL

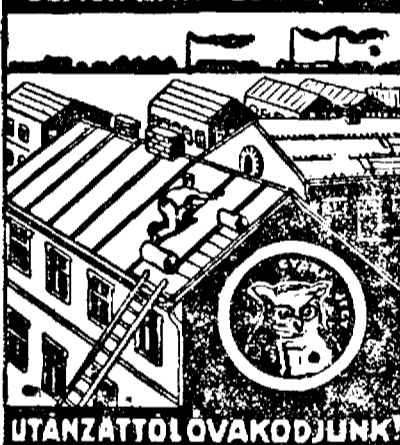
Arad, műhely: Thököly-tér 3.

Elvállalom jutányos árak mellett minden a szakmába vágó munkákat, ugymint: fürdőberendezéseket, szivattyukat, mosdókat, udvari fagymentes kutakat mindennemű fürdő- és fűtőgázkályhákat és klosetteket; általam elkészített munkáért jótállást vállalom.

Melegvíz automata javításban speciálista.

Javítások azonnal, olcsó árban eszközöltetnek. Költségvetés díjtalan!

KOLLARIT
BÖRLEMEZ KAUCSUK-KOMPOZÍCIÓVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT
BÖRLEMEZ

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos viharbiztos és időálló

SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

A jelenkor legjobb TETŐ FEDŐLEMEZE. VEGTELENÜL TARTÓS. Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. Kapható: Csermőn

HACKER SÁNDOR,
fakereskedőnél. 9253

Vizellátási telepet

épit városoknak, faluknak, birtokoknak, villáknak, gyáraknak, kerteknek, stb. mint különlegességét

Első morva Vizvezeték és Szivattyutelep Részvénytársaság

ANT. KUNZ

Märisch Weisz-kirchen.

Előnyös információk rendelkezésre állanak.

9412

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és legjobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

Ha tyúkszeme van és gyöttri nagy kín,

A legjobb gyógyszer az **Anagallin.**

Ára utasítással 70 fillér.

A mértéktelen dohányzás-szenvedély legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb el-lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: **1 korona.**

Egészséges és izmos lesz,

Ha „Doré-sósorszesz”-t vesz,

Mert csak egyedül jót tesz

A valódi „Doré Sósorszesz”

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f. és 2 kor. 20 f. Próbauveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.

(A megyeházzal szemben.)

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszínre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá csipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6542

A szárazéri belvizlevezető társulat elnökétől.

320—1914. sz.

Meghívó.

Van szerencsém a szárazéri belvizlevezető társulat érdekeltségi tagjait folyó évi május hó 20-án, délután 2 és fél órákor, Aradon a városi széképület I. emeleti tanácstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre,

tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Elnök jelentése a társulati pénztár megvizsgálásáról.
 2. Baghy Béla dr. lemondása folytán a választmányban üresedésben levő tagsági helynek betöltése.
 3. Igazgató előterjesztése a tornyai határban építendő nagy- és kisvederácsi csatorna, valamint a „Folyó-ér” kitisztításával kapcsolatos tervek és költségek megállapítása tárgyában.
 4. Notári indítványok és javaslatok.
- Kelt Aradon, 1914. május hó 1-én.

2901

Dr. Jegesi Károly, s. k.
elnök.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Kovács Soma és Társa

ARAD.

gazdasági és szőlészeti gépek, motorok, műszaki áruk, szerszámok, kutak, fecskendők gyári raktára.

2222

Szőlőpermetező.

önműködő Hydrolina
és francia Vermorel

Kénporfúvók.

Szőlőkapák

amerikai és francia
fogatos szőlő- és répa

Permetezők.

Hydrolina permetező a legártósabb, legolcsóbban, légsűrítéssel működő permetező, amit t. vevőink számtalan elismerő nyilatkozata is igazol.

T. cz.

A Hydrolina permetező kitűnően bevált s nemcsak a Vermorel permetezőt mulja felül, hanem az összes permetezők között a legjobbnak bizonyult.

Aradkövi, 1911. szept. 30.

Szatmáry Király János.

A Hydrolina permetezővel nagyon meg vagyok elégedve, jövőre még két darabot veszek. Torna, 1914. júni 1.

Vuculescu Titus.

Kérünk 5 drb Hydrolinát, mint mult évben szállítottak.

Apatelek, 1913. júni 14.

Báró Solymossy gazdasága.

A Hydrolina permetező bevált, kérünk ezuttal is 2 darabot.

Ötvenes, 1914. febr. 21.

Gróf Zselenski uradalom.

A Hydrolina permetező kitűnő, vincellérem most nem akar a francia Vermorellel dolgozni, csak a Hydrolinával. Pálos, 1914. márc. hó 18.

Dr. Lukácsy Lajos.

Mióta én a Hydrolinával dolgozom, községünkben más permetezőt nem veszek.

Bolta Györgye (aluj. Mustaca).

Kovácsi, 1913. aug. 4.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Meghívás

az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak

részvénytársaság

XXXIII-ik rendes közgyűlésére,

mely Aradon, a részvénytársaság saját házában lévő igazgatósági helyiségében, 1914. évi június hó 4-én délelőtt 10 órákor fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1913-ik év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság ide vonatkozó jelentése, ezzel kapcsolatban az 1913-ik évre vonatkozó üzleti zárószámadások és mérleg előterjesztése, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részéről a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
3. Határozat a tiszta nyereség hovatárolásáról tekintetben.
4. Jelentés Ö. cz. és kir. fenn. József főherceg ur Nagyhalmagy vidéki ingatlanain lévő erdők faállományának megvételéről.
5. Határozathozatal az Alföldi Első Gazdasági Vasut R. T.-gal kötendő üzemkezelési szerződés elfogadása iránt.
6. Az alapszabályok értelmében kilépő három igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.
7. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 póttagjának alapszabályszerűen megválasztása s tiszteletdíjuk megállapítása.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy úy meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelesítve legyen vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által aláírva legyen. A részvényesek nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt

Aradon: a társaság főpénztáránál és az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál,

Budapesten: a Magyar Agrár és Járulékbanknál,

Bécsben: Schoeller et Comp. uraknál,

Berlinben: a Nationalbank für Deutschland, a Bank für Handel und Industrie és a Berliner Bankinstitut Joseph Goldschmidt et Comp uraknál,

m/m. Frankfurtban: a Dresdner Bank in Frankfurt a/M-nál letendő, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

2838

Arad, 1914. április hóban.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Vb. Endes János volt orosházi férfiruhakereskedő csődtömegéhez tartozó különféle kész férfi- és gyermekruhák, továbbá szövetek, végül üzleti áruasztalok és állványok versenytárgyalás útján **tömegben** leendő értékesítését határozta el a csődválasztmány, miért is a versenytárgyalásra vonatkozó tudnivalókat és feltételeket a következőkben teszem közzé: 1. Értékesítésre kerül a csődleltár 1. — 1023 tételei alatt felvett kész férfi és gyermekruhából szabadkézből még el nem adott, s a csődtömeggondnok közbenjöttével a leltár szerint, valamint természetben megtekinthető árutömeg 6859 kor. 68 fillér becsértékben.

2. Értékesítésre kerül a csődleltár 1027. 1030 — 1033, 1036. 1038 — 1041, 1045. 1047 — 1053, 1055 — 1070, 1075 — 1081. 1083. 1085. 1087. 1088. 1090 — 1093, 1096 — 1011 tételei alatt felvett ruhaszövetek, bélésárúk és más szabókellékekből álló tömeg, melynek becsértéke 1157 kor. 39 fillér.

3. Értékesítésre kerül a csődleltár 1102 — 1108, 1112. 1113, 1116 — 1124, 1126. 1128. 1130. 1132 tételei alatt felvett, üzleti áruasztalokból, áruállványokból és más üzleti felszerelésekből álló tömeg 552 kor. 40 fillér becsértékben.

4. Venni szándékozók ajánlataikat a fenti három csoportra külön-külön összegben, írásban és zárt borítékban az árverés határnapjául kitűzött időben vagyis 1914. évi májús hó 6-ának déli 12 órájáig alulírt tömeggondnoknál adják be és egyúttal a becsérték 10%-át készpénzben bánatpénzül ugyanott tegyék le. Ajánlattevőket a beadott ajánlat a csődválasztmány határozatáig köti, a választmány azonban az ajánlatok elfogadása és az értékesítés módja felett szabadkezet biztosít magának.

5. Az ajánlatok sorsa felett azok beadása után a fenti értelemben a csődválasztmány dönt és amennyiben egyiket sem tartaná elfogadhatónak, szóbeli versenytárgyalást rendel el. Ha a szóbeli versenytárgyalás sem vezetne ártékintetésben kellő eredményre, a csődválasztmány egyik ajánlatot sem köteles elfogadni.

6. Vevő a vételárat az áru egyidejű átvétele és bánatpénzének különbeni elvesztése terhe mellett tartozik tömeggondnoknál azonnal kifizetni. A vételi illetéket vevő egyidejűleg a tömeggondnok kezéhez lefizetni szintén tartozik.

7. A csődválasztmány és a tömeggondnok a leltárban felvett áruk mennyiségeért és értékéért szavatosságot nem vállalnak, s az árut érhető minden veszély a megvétel után a vevőt terheli.

8. A csődválasztmány az árverés megtartásának határidejéül 1914. évi május hó 6-ának délutáni 3 óráját, színhelyéül pedig alulírott tömeggondnoknál Orosházán, Táncsics Mihály-utca 4. szám alatt levő irodahelyiségét tűzte ki.

9. A csődleltár s az áruaktár tömeggondnok közbenjöttével az irodai hivatalos órák alatt megtekinthető.

Dr. Klein Andor
csődtömeggondnok.

2899

Japán kert megnyitás tekepályával Deák Ferenc-utca 26.

A nagyérdemű közönséget ezúton értesitem, hogy Deák Ferenc-utca 26. sz. alatt levő

Japán kávéházam, kerthelyiségeit tekepályával, ma vasárnap megnyitom.

Hideg ételeket és italokat olcsó kert árakban fogom számítani.

Szives pártfogást kér:

Kaiser Lipót kávéház.

2890

Grünberger R.

E
L
Ő
N
Y
O
M
D
A

Arad, Atzél Péter-u. 3., I. em.

Messenger Boy

vállalat.

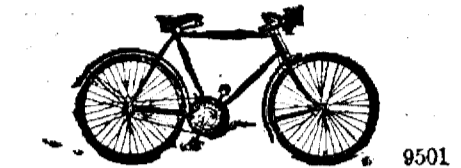
Kerékpáros gyorsküldőcök

Deák Ferenc-utca 8. sz.

Telefon 816.

Levél- és csomagkiszállítás. Egyesületeknek tagdíjbeszedés. Adófizetések eszközlése. Lakásnyilvántartás. 2340

Janus
TAKÁRÉKPÉNZTÁR
BUDAPEST, KÖVÉLY-UTCA 8.

Janus kerékpárok
(3 évi jótállással) minőség és olcsóság tekintetében utolérhetetlenek. Varrópék, hozzávaló felszerelés. Pneumatik stb. alkalmi árakban. — Gyönyörű árjegyzék v. díj és portómentesen.

Max Skutetzky Wien, I. Stubenring No. 6.

Uj gyár! Telefon 820. Uj gyár!

Első Aradi Orthodox Kóser szalámi-gyár

ARAD, Boros Béni-tér II. szám.

törvényileg bej. cég.

Sárgöncim: Szalámi-gyár Arad.

Rendeléseket szalámi, tormás virstli és sonkafélékben prompt házhoz szállítással legolcsóbban teljesít.

Vidéki viszontelárusítók kerestetnek.

1511

Van szerencsénk értesíteni, hogy HELACIT elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőrtkát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A HELACIT különösen ajánlatos zsiros, fényes, izzadó arc bőrű egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb. előtt.

A HELACIT-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amelyet a HELACIT azon percben előidéz. Az arc olyan lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal (a gyümölcs hamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan- és vegyszertári gyára Aradon.

Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárban.

1224

„MODIANO”
CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGÁBB
A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra úgy a hüvelyek mint a lapocskák nyomatlanok, de mindenikben benne van víznyomással a védjegy és a gyártás aláírása. S. G. Modiano

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek fedezésére.

Ájánljuk:

Ájánljuk:

Arc-krémek
Illatszerek
Kőlgyporok
Kölni vizek
Fogporek
Fog-krémek

Fogpaszták
Fogkefék
Szájvizek
Szappanok
Hajvizek
Szoba-illatok

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedés

Aradon.

Aradon.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo“ folyadék és „Peppo“ hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.
Peppo hintőpor „ „ „ 70 fillér.

Legfájdalmasabb tyukszemétől

is 8 nap alatt
mindenki meg-
szabadul a Ha-
jós-féle ANA-
GALLIN hasz-
nálatával. —
Kezelése igen
egyszerű, nem
piszkít, nem ra-
gadós.

A beszerzésnél vigyáznunk kell az ANAGALLIN szóra.
Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legstíkeresebben és telje-
sen csak a „Phenolav“-val eszkö-
zölhető. A batorokat nem rontja, még a
petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen“. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy ba-
juszát a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül,
hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kap
hatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-
tárában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Alapították 1896. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Megérkeztek

a legújabb női model, ta-
gál, lószőr és szalma-
kalapok. Elvállalok spe-
ciális női kalap átvarrá-
sokat és festéseket min-
den divatszínben a legújabb mo-
del után és Panama kalapok
vegyi tisztítását is.

Férfi kemény-, puha-
és gyermek-kalapok
nagy választékban, ol-
csóbbak, mint bárhol.

Első aradi villanyerőre beren-
deztetett Pósztó és Szalmakalap
gyártás nagyban és kicsinyben.

Bittenbinder ¹⁴⁰¹ **Konrad**

Arad, Deák Ferenc-utca. 42

Leltározás alatt tulhalmozott raktár folytán
legjobb és legszebb **ernyő és francia fűzők**

NASSAN. R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már 1 K. 90 fillértől kezdve árusítatnak el, ahol **javitások**
és **áthuzások** is a leggyorsabban és legjutányosabban, szak-
szerűen eszközöltetnek.

A nőnek szépsége leg- nagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb
művészete a kozmeticiának. —
Egyik ilyen készítménye a modern
kosmeticiának a **FÖLDES-féle**

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyi kell oldani egy mosdó
tállyal vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után
ast a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba
hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a
nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harma-
tos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kiszimul,
megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen
végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test
nedvett, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő
oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdóporhoz**
egy evőkanálnyi használandó mentőli hi-
degebb vízben. **ÁRA 1 KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára

ARADON.

„MATTEINE“

poloska- és molyirtó vállalat

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett.

2891

ARAD, Tabajdi Károly-utca 1. szám.

Telefon 10-45.

Telefon 10-45.

Apró hirdetések.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Butorok,
szőnyegek és konyhaberendezés
költözködés miatt darabonként is
eladók. Bercsényi Miklós-utca 14.
szám, emeleten. 2912

Egy
világos, modern, új hálószoba be-
rendezés, jutányos áron eladó. Er-
zsébet-körút 18. szám. 2906

Jókarban
levő régi ablak eladó. Eötvös-u. 5.
I. em. 2914

Üzleti napellenző
vas szerkezettel teljesen új, olcsón
eladó. Décsi papírüzlet Forray-
utca. 2921

Antik órák
kaphatók Losonczy Lajos órás és
ékszerésznél, Szabadság-tér 1. 2727

Keveset használt
szőlő-permetező és két drb leander
láda olcsón eladó. Andrányi Ká-
roly-utca 2. 2937

Eladó
jó vidéki gőzmalom. 5 járatu
gazdasági gépjavitó műhelyem,
berendezéssel vagy anélkül és egy
félstabil gőzgep 28. H. P. Bővebbet
Gerőcs Benjamin Arad, Varjassy
Lajos utca 40-42. 2939

Vessék
a legmagasabb árban uraktól le-
vetett férfi ruhát, utazó és városi
bundát valamint mindenféle egyen-
ruhát, Bleier Ignácz, ruhakereskedő
Szent Pál-utca 12. 2883

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz
szállítva 5 és 8 koronás adagok-
ban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a.
Telefon 199 sz. 2297

Házbér

könyvek kaphatók Pichler Sándor
könyv- és papír kereskedésében
Arad, Szabadság-tér 1. sz. 2791

Hat drb. Virág illatu szappan
teljesen lugmentes, különböző il-
latokban 95 fillér. Kapható a
Központi Drogeriában. 2201

Egy doboz

100 darab hártyalon levélpapír, 50
papír és 50 seiyempapír béiesül
boríték egy koronáért kapható In-
gusz I. és Fia könyv- és papirke-
reskedésében. Telefon 517. 1941

Egy jókarban levő

használt rövid zongora eladó Cim
a kiadóban. 2883

Eladó

gazdasági eszközök u. m. szeke-
rek, ekék, lógereblék, vetőgépek,
triefler, rosta. Értekezhetni lehet:
Krizsán Sándor birtokosnál, Lo-
varda-utca 1. Atilla-tér sarok. 2675

Legjobb lugmentes

arc- és kézműs a Hygea szappan
40 fillér, Lanolin szappan 50 fill.
Mindkét szappan tiszta növényi zsí-
radékokból készül, lugmentes, a
legfinyásabb arcú hölgyek és gyer-
mek-k, csecsemők mosására leg-
alkalmasabb. Legtartósabb, legfi-
nomabb és leghatásosabb fürdő-
szappan az Angol fürdőszappan,
óriási darab 70 fillér. Dr. Földes
és Hehs Arad. Földes gyógyszerár-
tára Deák Ferenc-utca, Hehs gyógyszer-
tára Batthyány u. 1224

Alágyujtásra való papír

kb. 50 kilós bálákban csomagolva
kapható: bálanként 2 koronáért
az Aradi Közlöny kiadóhivaalában.

INGATLAN.

Lucernás

bérbeadó. Bővebbet Pöltenberg
Ernö u. 8. 2944

Házeladás.

Urbán Iván-utca 88. számú (volt
Fejsze-u.) saroktelek és ház, könnyű
feltételek mellett, szabad kézből
eladó. 2479

Ház eladás.

Varjassy Lajos-utca 118. számú 5
szoba és mellékhelyiségekből álló
modern magánház szabad kézből
eladó Bővebbet Varjassy Lajos-
utca 108. 2932

Földbirtok

Temesvár-megyében 312 katas-
trált hold urí lakással és sok
gazdasági épületekkel, betegség
folytán kedvező, átvehető bankte-
herrel olcsón eladó. Bővebb felvi-
lágosítást ad Gyenge Ferenc Arad.
Városi és megyei telefon sz. 624.
2584

Grót Leininger-u. 70. sz.

új magánház eladó. Bővebbet
ugyanott. 2948

Sarokház

Jóforgalmu üzlettel, dohánytözsde
és italmérési jogokkal, még 11
évig adómentes, kényelmes, mo-
dern lakásokkal, tisztán 8 % -ot
jövédelmez, előnyös amortizációs
kölcsönrel terhelve elköltözés miatt
szabadkézből eladó. Bővebbet Bo-
rona u. ca 4. szám, ugyanott egy
uriszoba berendezés is eladó. Er-
tekezni lehet Braun N. Antal
festékraktárában is Boros Béni-tér
7. sz. Arad Telefon 887. 2875

Kápolna-utca 8f. sz.

alatti félemeletes ház szabadkéz-
ből eladó. Bővebbet ugyanott. 2917

Rákóczi-u. 14. sz. ház

941 öl telekkel eladó. Bőveb-
bet ugyanott a háztulajdonosnál.
2589

Eladó magánház és firestelek

Kossuth-utca 9. szám, ugyanott
egy szoba és előszobából álló
garçon lakás azonnal kiadó. 1765

KÜLÖNFÉLE.

Olcsón

vállalnék bár milyen kézimunkát
u. m. horgolás, fűlé, pointlász stb.
munkákat. Bitter Mariska, Kis-
szentmiklós. 2910

Uri embert

Iskótársul keresek a belvárosban
Cim a kiadóban. 2946

India fogoseppék

a legmagasabb logtárat azonnal
megszüntetik, ára 20 fillér. Főrak-
ár Gutori Földes Kelemen gyógy-
szertára és vegyszertár laborató-
riuma Aradon. Összes készítmé-
nyünk kaphatók Hehs Vilmos
Batthyány-utcai gyógyszerárában.
1224

Ezerjófa

gyomor elixir. Emésztési zavarok,
étvágytalanság, felfúvódás, gyom-
morégés, émelygés, hányás, hány-
inger, szédülés, gyomorgörcsök,
székrekedés, bélrenyheség, bél-
férgék (giliszták) bélbacteriumok
ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-
tárak Hehs Vilmos gyógyszerárára
Aradon, Batthyány-utca és gutori
Földes Kelemen gyógyszerárára Ara-
don. Deák Ferenc utca. 5180

PREMIER

Egyedüli
világmárka.

Gyönyörű árjegyzék ingyen.
Premier-Werke, Eger I. B.

Ha ékszer
vagy órát akar venni

bérmaajándékuak,

akkor a saját érdekében
áll, ha megnézi a kira-
kat és az üzletben az
e hórajba érvényes ára-
kat amelynél még egy

Végeladás

sem olcsóbb. Mert csak
ugy lehet végeladást
hirdetni, ha az enge-
délyért 200 koronát és
a napi bevételből 10
százalékot fizetnek a
hatóságnak. — Ezt mind
megtakaríthatja; ha az
ékszer és óra ajándékait

Zinder Vilmos
művés és ékszerésznél szerzi be
**ARAD, Forray-utca, Sza-
badság-téri sarokház. 6682**

64 °C hőfokával és radioaktivitásával
rheumát, ischiát, izzadmányokat,
csonttöréseket

Alkalikus thermájával hurutokat, gyomor-
cukor- és vesebajokat

Jódtartalmu forrásával gyermekbetegsége-
ket, alkati bajokat és érelmeszesedést

páratlan eredménnyel gyógyít Lipik-fürdő

lvó-, fűdő- és iszapkurák, diétás konyha
fürdőkkel egyesített penziórendszer.

Prospektust ingyen küld Lipik hév- és iszapfürdő igazgatósága.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpádlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legtekélyesebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legtekélyesebb mértékben megfelelhessenek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

APRÓ HIRDETÉSEK

KÜLÖNFÉLE.

Kiadó

Boczkó utca 3. sz. alatt egy fedett 14 méter hosszú, 5 méter széles szin, ugyszintén egy irodának alkalmas helyiség azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 2884

Kárpáti fenyőerdő illat a legjobb minőségben a Központi Drogeriában szerezhető be. 2201

Értesitem

a nagyérdemű közönséget, hogy Aradon, a Fábán Gábor-utca 11. sz. alatt levő Mörntz-féle mosó és vasaló intézetet átvettem. Elvállalok olcsó árért minden e szakba vágó munkák készítését. Kiváló tisztelettel Varga Antalné. 2882

Szőrmék, ruhaneműek,

szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres csomagokban, legfinomabb resublimált Nafталint, kiló 1 korona. Terpentin olajat kiló 2 korona. Pachsuli levelet, kiló 8 korona. Rovarport szoró dobozokban 20 fillér, bádog dobozokban 80 és 60 fillér. Légy irtó szereket, légy fogókat, Zacherlint, stb. Földes gyógyszer-tár Deák Ferenc utca, Hechs gyógyszer-tár Batthyányi-utca. 1224

Ügyes kárpitos

ajánlkozik mindennemű e szakba vágó munkák gyors és pontos elkészítésére, saját műhelyében és kívánatra házaknál is legolcsóbb ár mellett. Vidékre ár felemelés nélkül. Stáhl M. Határ-u. 17. sz. Stoll Béla lakatossal szemben 1397

Ragályos gyermek-betegségek ellen

legjobban megőrizhetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenium peroxidatummal (H²O²) gargarisáltatjuk. Kitűnő desinfiens és desodoráns, miért is mint igen erélyes fertőtlenítőt és rothadást gátlót, mely a száj kellemetlen bűszét megszünteti, a fogakat megfehéríti, de főleg mint a kór okozó csirák ellenségét a legtekélyesebben ajánljuk. 500 gram ára 1 korona. Földes Kelemen gyógyszer-tára, Hehs Vilmos gyógyszer-tára Arad. 1224

Építésküldő

és vízvezetési munkákat, ugyszintén tetőfestést és javításokat legszakszerűbben és legolcsóbban elvállalok vidékre is. Sztojka Kálmán Arad, Weitzer János- és Batthyány-utca sarok. 1281

Téglagyárak

Arad-Mikelaka.

Cégtulajdonos:

Pollák Sándor Arad, Nádor-u. 14.

Telefon } Városi iroda 55.
Aradi gyár 938.
Mikelakai gyár 515.

Készít Aradon 1171 (textill-gyár mellett) géppel gyártott falazó-, kut-, travers-, kémény- és idomtéglákat legtekélyesebb minőségben. **Mikelakai gyárban** kézzel vert falazó téglát.

Özv. urinő

magához fogadna jó magaviseletű, bármily vallásu, 13-14 éves leányt, lehet vidéki is, aki kisebb háztartás dolgait végezné. Ennek ellenében fizetést kapna és szabad óráiban jó iparágat megtanulhat. Árva vagy anyátlan gyermek, jó otthonra talál és előnyben részesül. **Cím a kiadóhivatalban.** 2702

Mindenki azt mondja már; hogy szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok eltüntetésére legjobb az eredeti **Kárpáti-féle**

Benzoe tejserme ára 1 korona. Benzoe tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4675

KÁRPÁTI JÁNOS gyógyszer-tára **ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.**

Meglepő! Ujdonság!

Pompás esti fényben remekül mutat a:

FEHÉR-RÓZSA-CRÉM-ZÖLD-LILA-ÉS NARANCS

szinű egyedül valódi „Turul” puder. 1 doboz ára: 1 kor. 50 fillér. **Szeplő, mitesser** a tavasz hírnöke! 6948

Mindennemű arctisztatlanság rövid időn belül eltűnik és az arc bór puha, bársonysimává lesz, az egyedüli „Turul” krém használata által. Ára: próbátégely 70 fillér, közpétegy 1 korona, nagy tégegy 2 korona. Fenti szerek egyedül kaphatók a készítőnél:

WAJDITS

GYÖRGY gyógyszerész ARAD, Karolina-u. és Ferenc-tér sarok

Csernyei Márton

képesített kőműves mester

Arad, Boczkó-utca 8.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugyszintén tervezéseket és javításokat a legtekélyesebb árért. Raktáron tartom a legjobb

építési anyagokat

u. m.: mész, cement, kőfedéllemez, (kátránypapír), nádfonat, gipsz továbbá új és régi nedves falak elszigetelésére Trokum (folyékony aszfalt) kitűnő elszigetelő anyagot. 2020

FOGAK

huzása, tömése, fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, ragására kitűnőek, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok).

Dr. Keppich

ORVOS UR HÁZÁBAN.) Telefon sz. 638.

Yoghurt

Üdit, Táplál, Gyógyít.

Naponta frissen készíti az

Aradi Tejesarnok

Házhoz szállítás. Kapható kávéházakban és üzleteinkben. 2321

Selyempapírral bélelt 100 és 100 levélpapír és boríték fehér vászon,

100 és 100 levélpapír és boríték kék vászon,

100 és 100 levélpapír és boríték szürke vagy orém vászon,

korona 3 korona

Jámbor Antal

papírüzletében,

Andrássy-tér 3.

Tabajdi-utcai oldalon. 1281

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kénsó

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való megvédésére.

Vizben oldható gyümölcsfa-carbolineum

téli permetezésre

mészkenlé

téli és nyári permetezésre gyümölcsfák gombabetegségei ellen — darabos kőn — rudkén — közönséges és asbest-kénlap — rézmészpor — chlorbaryum répaféreg ellen carbolpor carbolsav — cresolium fertőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálunk.

Dobiaschl J. és Dörner Testvérek,

vegyitermék gyárai **ARAD.**

Telefon 165. 1391

Figyelem kereskedők! Telefon 969.

Kérjen árajánlatot.

2647

50%-ot takarít meg, ha cipőkrém rendelmenyét

Fedóra cipőkrémgyárból szerzi be. Arad, Árpád-tér 3. szám.

Helybeli és vidéki vevőimet van szerencsém tisztelettel értesíteni hogy, **uri-szabó üzletemet május hó 5-től**

Deák Ferencz-utca 40. szám alá, (dr. Winter-ház) helyezem át. Telefon 652. szám. .: BRAUN M. uri-szabó.

Husz koronát naponta

és többet is kereshet, mindenki könnyű és tisztességes uton egy ügynökség átvétele által. Szakismeret nem szükséges. Ajánlatokat német nyelven A F 1845 Haasenstein & Vogler A. G. Wien, I továbbít. 9526

Egy óra reklámképen!
Aki fogpon akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós-órát urak vagy hölgyek részére, vásárlás szerint, írjon azonnal az
HUBERHAUS FR. SCHMIDT PRAG, WEINBERGE 554.

Butor

egy masszív szép oszlopos faragott tiszta, féregmentes hálószoba butor, egy tölgyfaszínre floderozot keveset használt 7 fiókos íróasztal, továbbá egy nagy festék daráló nagy hajtókerékkel sürgősen

eladó.

NÉMETH J. festék-üzlet, Lázár Vilmos-utca.

Wohlberg Lipót-féle házban

(volt Hajek-féle) Forray-utca 7. sz. egy modern

3 szobás lakás

mellékkeliségekkel augusztus hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet a házmesternél 2907

Aradhoz

kbeltől 3 kilométernyi távolságra nagyközségben egy tágas

uri lakház,

mely jelenleg dohánytőzsde és italmérési engedéllyel felruházott vegyeskereskedésnek van bérbe adva, mellékkeliségekkel és szép szőlőskerttel, — nyancsák Varjassy Lajos-utca 59. sz. jól jövedelmező bérház kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

823—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. főlényvelésügyi miniszter 40905/III. A—3. számú álat betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szolgáló gyógymódok engedély nélküli alkalmazásának, továbbá álati betegségek ellen ugyan ilyen célokra szolgáló gyógyszerek, valamint álati tápporok és álati tápfolyadékok engedély nélküli termelése, forgalomba hozatala, alkalmazása és külföldről engedély nélkül való behozatalának tilalma tárgyában. Az álati betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szolgáló gyógymódok és gyógyszerek engedély nélküli alkalmazásának tilalma tárgyában kiadott rendeletét következőkben teszem közhirrre. Kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve az a) aki álati betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szolgáló titkos összetételű vagy elkészített összevett gyógyszert álati tápport vagy tápfolyadékot, bakteriológiai természetű védőjót anyagot, gyógyító és védő serumot diagnosztikai (kórismészeti) szert az 1888: VII t.-c. 124. §-a illetőleg az 5400/907. sz. F. M. ellenére s a földmívelésügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértő engedélye nélkül üzletszerűen gyárt és termel, avagy engedély nélkül raktáron tart, hirdet, forgalomba hoz, illetőleg ilyen szerek, vagy anyagokra megrendelüket gyűjt, b) aki amennyiben az 1888: VII. t.-c. 153. §-ának a) pontja és 154 §-ának j) pontja szerint minősülő kihágás fenn nem forog az a) pontban említett s nem engedélyezett ilyen szert, vagy anyagot alkalmaz vagy alkalmaztat.

c) aki amennyiben az 1888: VII. t.-c. 153. §-ának e) pontja és 154 §-ának j) pontja szerint minősülő kihágás fenn nem forog álati betegségek ellen szolgáló s nem engedélyezett új gyógymódot az 1888: VII. t.-c. 124. §. ellenére álatorvosi képesítés nélkül alkalmaz vagy alkalmaztat.

d) aki álati betegségek ellen szolgáló s élő (kórismészeti) csirákát tartalmazó védőjót szert, illetőleg az álati betegségek felismerésére szolgáló diagnosztikai (kórismészeti) szert az 5400/907. sz. F. M. r. 15 §. ellenére álatorvosi rendelés nélkül kiszolgált.

e) aki amennyiben az 1888: VII. t.-c. 153 §-ának e) pontja és 154 §-ának j) pontja szerint minősülő kihágás fenn nem forog álati betegségek ellen szolgáló s élő (kórismészeti) csirákát tartalmazó bár engedélyezett védőjót anyaggal álatorvosi képesítés nélkül ojtást végezt, avagy diagnosztikai (kórismészeti) szert álatorvosi képesítés nélkül alkalmaz, illetőleg gyógyító és védő serumot az 56082/913. sz. F. M. rendelet 1) pontja ellenére álatorvosi kézbesítés nélkül alkalmaz, vagy alkalmaztat mely tulajdonában illetőleg gondozása, vagy felügyelete alatt nem áll.

f) az az álatorvos, aki álati kártalanítás mellett irtandó álati betegségek felismerésére szolgáló diagnosztikai (kórismészeti) szert a fennálló rendeletek ellenére (ez időszert a 4000/899. sz. F. M. r. 8 11. és 20 §§-al) alkalmaz.

g) aki álati ojtóanyagot serumot, diagnosztikai szert, titkos összetételű vagy elkészített összevett gyógyszert, tápport, vagy tápfolyadékot a fennálló rendeletek ellenére Horvát-Szlavonországból, Bosznia-Hercegovinából, Ausztriából vagy a vám, külföldről engedély nélkül hoz be.

Az engedély nélkül üzletszerűen gyártott és termelt, illetőleg engedély nélkül raktáron tartott, forgalomba hozott, avagy a g) pont alatt megjelölt területekről engedély nélkül behozott ilyen szer, vagy anyag az 1888: 157. §. az 1878: XI. t.-c. 26. §. és az 1876: V. t.-c. 61. §-a értelmében elkobzandó.

Az elkobzott szerek vagy anyagok amennyiben a fennálló törvények vagy viszonyok szerint ártalmatlanná nem teendők értékesítendők s az értékesítésből befolyt összegek az 1901: XX. t.-c. 23. §-ában megjelölt célokra fordítandók.

Arad, 1914. évi április hó 24 én.

Greén
főkapitány.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Értesítés.

Alólirott közhirrre teszem, hogy Kis Imre malom-részvényes társunktól megváltunk s tovább egymással nincs összeköttetésünk. 2940

Gerőcs Benjamin

Arad,

Varjassy Lajos-utca 40-42.

Ha sikkes és divatos

tavaszi és nyári

női kalapot

kiván olcsón venni úgy menjen

Lőwi Juliska

női kalap divattermébe,

Weitzer János-utca 19.

ahol izléses modell kalapok szép választékban vannak.
Gyászkalapok
6 óra alatt készítettnek.

258—1914.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Zsigmondházán levő Petőfi-hez oimzett vendéglő (saroktelek a hidfeljáró előtt) örökáron eladása iránt folyó év május hó 4-én d.e. 1/11 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 25500 korona. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1914. évi április hó 27-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, cs. és kir. udvari kamarai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre Raktárak az ország minden nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

Cirkusz Pikard Aradon a Béla-téren.

Elsőrendű hlynemű vállalat. Elsőrangú művészek. Világattrakciók. Modern berendezés. Saját zenekar.

1914. évi május hó 5-én, kedden este
nagy bemutató-előadás

egy negyed 9 órai kezdettel. A teljes műsor után nagy nemzetközi birkozóverseny 10 világbajnok között. Katics Vladimír szerb birkozó. Hissmann Ármán Svédország sampionja. Tusnay Ferenc magyar mester birkozó. Müller Frits Németország és Európa bajnoka. Pehle József stájer bajnok. Paradanoff világ sampion, orosz kozák 150 kilós, még eddig senki által le nem győzve és

Cája József

a magyar matador, világbajnok. Kedden este 2 pár birkozik Olcsó helyárak. Kényelmes ülőhelyek. Kellemes szórakozás. — A cirkusz teljesen vízhatlan. — Saját elsőrendű zenekar.

Bővebbet a napi falragaszokon. 2820

287—1914.

Verseny tárgyalási hirdetés.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a vasúti felújítások ki- és beépítésével kezdődő burkolás- és iránt 1914. évi május hó 11-én d. e. 1/2 11 órakor a városháza fő díszteremben nyilvános versenytárgyalást tart.

1) A versenytárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki iparágaként a pályázati felhívással. Azon pályázók, kik a szóban lévő munkát teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megnevezést megnevezni és képesítésüket magánlag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad szabad királyi város községének elnöki üzenetében állottak, tartoznak megbízhatóságukat az n kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melynek vállalatuk telepe tartozik.

2) Az ajánlatok pecsétel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap d. e. fél 11 óráig nyújtandó be.

3) Az elkészített vagy szabálytalan ajánlatokat nem vesszük figyelembe.

4) Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 1 koronáért kapható műtárgy után az árnyalók és végösszegek pontos leírása és a végeredmények számozással és szavakkal való pontos feltüntetésével a leírások be-

5) Az ajánlatok kizárólag a városi mérnöki hivatalban megkínált munkákra nyújthatók be.

6) Az ajánlatokhoz 5% bányapénznek a városi pénztárban való letételek igazoló nyugta csatolandó.

7) A munkálatokhoz kizárólag hazai anyag használható és honi munkások alkalmazhatók. Ez irányban vállalkozó a városi mérnöki hivatal közlegi ellenőrzésének veti magát alá.

8) A munkát elnyerő vállalkozó tartozik az 5% bányapénzt 10% biztosítékra kiegészíteni.

9) Fontartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az

ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszunk, esetleg az ajánlatok közül egyet se fogjunk el.

8) Ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9) Ha vállalkozó a munka feltételeknek részben, vagy egészben eleget nem tenné: jogunk van őt a vállalat minden további beavatkozás nélkül elmozdítani és a munkát kárára és veszélyére másnak kiadni.

10) Amennyiben többen együttesen tesznek ajánlatot: már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, aki a munkálatokat vezetni fogja, tartsa nevében a munkálatokra vonatkozó rendeleteket és utasításokat és veszi a folyósított járandóságokat felveheti.

Nyilatkozatban kitéendő az is, hogy az ajánlat tekintetében az ajánlattevők egyetemesen felelősek.

11) Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

12) A verseny tárgyalás fenti jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával kezdődik. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

13) Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt.

14) Távlatilag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük. Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi április hó 20-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Első Aradi Piskotagyár

ARAD, Radnai-ut 23. sz.

Ajánlja állandóan friss **tagylalt ostyáit** (Wafferket) **Csö ostyáit** (Hollipniket) **50 db** csomagolásban, izléses kivitelben csomagonként, illetve cartononként **kor. 1.10 fillér.**

Ugyszintén általánosan elismert kitűnő **vaniliás piskotáit** 75 db cartonban **kor. 1.—.** **Nápolyi szeleteit** 140-es dobozokba **kor. 2.—.**

Kereskedőknek, cukrászoknak és kávéosoknak előnyös árban számítom.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek.

Telefon 82.

Telefon 82.

Szíves megrendeléseket kérve

teljes tisztelettel:

2745

DOBOZY I.

RADÓ GYŰLÁ

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legújabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.